

PORTRET WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2010–2014

*Informacje
i opracowania statystyczne*

WYDAWCA

Urząd Statystyczny w Warszawie
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych

02-134 Warszawa, ul. 1 Sierpnia 21
tel. 22 464-23-15, faks 22 846-76-67
e-mail: SekretariatUSWAW@stat.gov.pl
<http://warszawa.stat.gov.pl>

DYREKTOR

Zofia Kozłowska

OPRACOWANIE PUBLIKACJI

Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
pod kierunkiem *Tomasza Zegara*

REDAKCJA TECHNICZNA i KOREKTA

Małgorzata Bienkowska
Barbara Czerwińska-Jędrusiak

SKŁAD KOMPUTEROWY i PROJEKT OKŁADKI

Zespół pod kierunkiem *Anny Cacko*

Fotografie na okładce

Agnieszka Ajdyn
Anna Cacko
Emilia Murawska
Danuta Gościmińska

Przedmowa

Niniejsza publikacja została przygotowana przez Urząd Statystyczny w Warszawie w celu przedstawienia sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego.

Wizerunek województwa przedstawiono na tle kraju, pozostałych województw oraz wybranych regionów Unii Europejskiej.

Zaprezentowano znaczący udział województwa mazowieckiego w gospodarce Polski oraz na tle innych województw. Ponadto dokonano porównania podregionów i powiatów wewnątrz województwa mazowieckiego.

Decydując się na taki dobór, opracowanie i prezentację danych przyjęto założenie, że będzie to zbiór informacji przydatnych przy ocenie podjętych i projektowanych przedsięwzięć przez m.in. wojewódzkie i lokalne władze samorządowe.

Oddając do rąk Państwa niniejszą publikację wyrażam podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom, które przez dostarczenie danych liczbowych przyczyniły się do wzbogacenia jej treści.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego

Zofia Kozłowska

Warszawa, grudzień 2015 r.

Preface

This publication was prepared by the Statistical Office in Warsaw in order to present socio-economic situation of mazowieckie voivodship.

The voivodship was presented on the background of the country, other voivodships and selected European Union regions.

This publication presents significant share of mazowieckie voivodship in Poland's economy and on the background of the other voivodships. Furthermore, it compares sub-regions and powiats within mazowieckie voivodship.

When deciding on such selection, compilation and presentation of the data it was assumed, that it shall be a set of information useful for assessment of present and future undertakings, among others, of voivodship and local authorities.

Presenting this publication, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for providing us with data and figures which have enriched the content.

*Director
of the Statistical Office*

in Warsaw

Zofia Kozłowska

Spis Treści

Contents

	<u>Str./Page</u>
<i>Przedmowa</i>	3
<i>Preface</i>	
Mazowsze na tle regionów należących do Unii Europejskiej	7
<i>Mazovia on the background of European Union regions</i>	
Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej	8
<i>Major data on selected European Union regions (NUTS 2)</i>	
Fundusze Unii Europejskiej	11
<i>European Union funds</i>	
Województwo mazowieckie na tle kraju	13
<i>Mazowieckie voivodship on the background of the country</i>	
I. Położenie, podział terytorialny, ludność	14
<i>Location, territorial division, population</i>	
II. Produkt krajowy brutto (PKB)	18
<i>Gross domestic product (GDP)</i>	
III. Finanse publiczne	20
<i>Public finance</i>	
IV. Bezpieczeństwo publiczne	24
<i>Public safety</i>	
V. Rynek pracy	31
<i>Labour market</i>	
VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	40
<i>Health care and social welfare</i>	

Spis Treści (dok.)
Contents (cont.)

	<u>Str./Page</u>
VII. Edukacja ..... <i>Education</i>	45
VIII. Podmioty gospodarki narodowej ..... <i>Entities of the national economy</i>	50
IX. Społeczeństwo informacyjne ..... <i>Information society</i>	53
X. Infrastruktura komunalna ..... <i>Municipal infrastructure</i>	55
XI. Handel ..... <i>Trade</i>	70
XII. Kultura i turystyka ..... <i>Culture and tourism</i>	72
XIII. Rolnictwo i rozwój wsi ..... <i>Agriculture and rural areas development</i>	79
XIV. Leśnictwo ..... <i>Forestry</i>	89

W wersji angielskiej: przedmowa i spis treści.
In English version: preface and contents.

Mazowsze na tle regionów należących do Unii Europejskiej

UE 28 (28 krajów - członków Unii Europejskiej: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Holandia, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy).

EUROSTAT ustanowił hierarchiczną klasyfikację jednostek terytorialnych do celów statystycznych - *Nomenclature of Territorial Units for Statistics* (NUTS), która obowiązuje w krajach Unii Europejskiej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. Wyróżniono **3 poziomy NUTS** - poziomy **regionalne**. Dodatkowo określono **2 poziomy lokalne** (LAU), które jednak nie są regulowane Rozporządzeniem. Ustanowienie wspólnej klasyfikacji ma na celu zbieranie, opracowywanie i rozpowszechnianie na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych. Na tej podstawie została wprowadzona w Polsce *Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych* (NTS), która **obejmuje 5 poziomów**: 3 poziomy pokrywające się z jednostkami zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowe 2 poziomy nieadministracyjne - regiony i podregiony. Dane prezentowane dla regionów (NTS 1 - 6 jednostek), województw (NTS 2 - 16), podregionów (NTS 3 - 66), powiatów (NTS 4 - 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu) i gmin (NTS 5 - 2479) odpowiadają poszczególnym poziomom nomenklatury od poziomu 1 do 5 (podział terytorialny kraju według stanu w dniu 1 I 2014 r.).

Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej

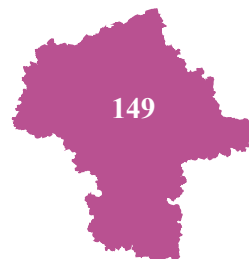
Wskaźniki: o najwyższych wartościach o najniższych wartościach wartość dla woj. mazowieckiego

Ludność na 1 km² w 2012 r.

Stan w dniu 1 I

woj. mazowieckie

9792	Inner London (Wielka Brytania)
7249	Region de Bruxelles - Capitale (Belgia)
6168	Ciudad Autonoma de Melilla (Hiszpania)

Mellersta Norrland (Szwecja)	5
Övre Norrland (Szwecja)	3
Guyane (Francja)	3

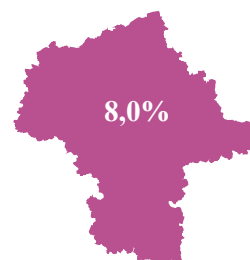
Wśród 27 państw Unii Europejskiej największą liczbą osób na 1 km² w 2012 r. charakteryzowała się Malta (1327 osób), a najmniejszą Finlandia (18 osób).

W Polsce na 1 km² przypadały 123 osoby. Największą gęstość zaludnienia posiadało województwo śląskie (375 osób), a najmniejszą - województwo podlaskie (59 osób) i warmińsko-mazurskie (60 osób).

Zharmonizowana stopa bezrobocia w 2013 r.

36,2%	Andalucia (Hiszpania)
34,8%	Ciudad Autonoma de Ceuta (Hiszpania)
33,9%	Extremadura (Hiszpania)
30,0%	Kentriki Makedonia (Grecja)

woj. mazowieckie

Zharmonizowana stopa bezrobocia obliczana jest jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych).

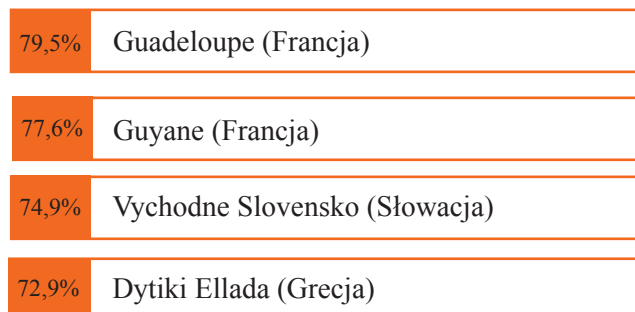
Eurostat stosuje ujednoliconą dla wszystkich krajów UE metodę wyznaczania tego wskaźnika. Dane do obliczeń gromadzone są w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego.

Freiburg (Niemcy)	2,9%
Salzburg (Austria)	2,9%
Oberbayern (Niemcy)	2,6%

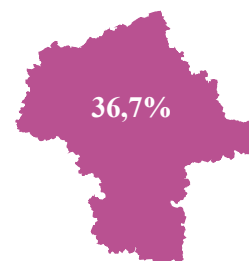

Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej (cd.)

Długotrwanie bezrobotni w % ogółu bezrobotnych^a w 2013 r.

woj. mazowieckie

*Za **długotrwanie bezrobotne** uważa się osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok.*

a Dane Eurostatu.

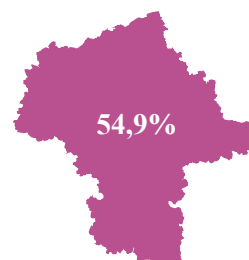

Do krajów o najwyższym wskaźniku długotrwanie bezrobotnych w 2013 r. należały: Słowacja (70,2%), Grecja (67,5%), Chorwacja (63,7%) i Irlandia (59,9%), a najniższym – Szwecja (17,7%), Finlandia (20,6%) i Austria (24,3%). W Polsce w 2013 r. odsetek długotrwanie bezrobotnych wynosił 42,5%, najwyższy wystąpił w województwie łódzkim (48,1%) i świętokrzyskim (47,8%), natomiast najniższy w województwach: lubuskim (27,1%), opolskim (35,3%) i mazowieckim (o 36,7%).

Wskaźnik zatrudnienia^a w 2013 r.

woj. mazowieckie

***Wskaźnik zatrudnienia** obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.*

a Dane Eurostatu.

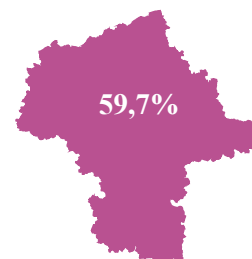
Ważniejsze dane o wybranych regionach (NUTS 2) Unii Europejskiej (dok.)

Współczynnik aktywności zawodowej^a w 2013 r.

75,5% Stockholm (Szwecja)

72,6% Västsverige (Szwecja)

70,7% Sydsverige (Szwecja)

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

a Dane Eurostatu.

Jadranska Hrvatska (Chorwacja) 40,9%

Calabria (Włochy) 39,4%

Sicilia (Włochy) 39,1%

Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej w 2013 r. odnotowano w Holandii (65,2%), w Szwecji (64,3%) i na Cyprze (63,3%), a najniższy w Chorwacji (44,0%), we Włoszech (49,0%), na Węgrzech (52,5%) i w Grecji (52,8%).

Produkt krajowy brutto (PKB) na 1 mieszkańca^a w 2011 r.

Produkt krajowy brutto (PKB) to syntetyczny miernik poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego kraju; przeliczony na mieszkańca stanowi wskaźnik stosowany w polityce spójności UE jako kryterium przyznania środków Funduszu Spójności.

86000€ Inner London (Wielka Brytania)

80300€ Luksemburg (Luksemburg)

62000€ Region de Bruxelles - Capitale (Belgia)

woj. mazowieckie

PKB równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Obliczony jest zgodnie z metodologią systemu rachunków narodowych „ESA 95” (European System of Accounts).

a Dane Eurostatu.

Nord-Est (Rumunia) 3600€

Yuzhen tsentralen (Bułgaria) 3600€

Severen tsentralen (Bułgaria) 3500€

Severozapaden (Bułgaria) 3200€

Fundusze Unii Europejskiej

Fundusze unijne na lata 2007–2013 są wdrażane poprzez instrumenty w ramach następujących polityk społeczno-ekonomicznych Wspólnot Europejskich:

- Polityki Spójności (dla której strategicznym dokumentem w Polsce są Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia - NSRO),
- Wspólnej Polityki Rolnej (WPR),
- Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRYB).

Prezentowane w dziale dane o wykorzystaniu funduszy Unii Europejskiej pochodzą z Krajowego Systemu Informatycznego (KSI SIMIK 07-13), którego gestorem jest Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Dane są przedstawione w ujęciu narastającym od uruchomienia programów do końca okresu sprawozdawczego.

Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej^a w 2014 r.

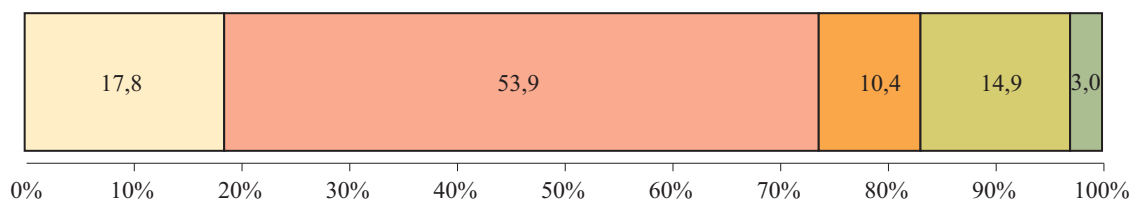
Stan w dniu 30 VI

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tysiącach złotych
W ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013	
Polska^b	277553854,7
Mazowieckie^c	40531147,1
Regionalny Program Operacyjny	
Województwa Mazowieckiego	7221229,0
Program Operacyjny:	
Infrastruktura i środowisko	21837225,1
Kapitał ludzki	4208994,5
Innowacyjna gospodarka	6051836,3
Pomoc techniczna	1211862,2

a Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach (decyzjach) o dofinansowanie. b Łącznie z nierozliczonymi na województwa środkami odnoszącymi się do projektów o zasięgu krajowym. c Według lokalizacji projektu; środki odnoszące się do projektów obejmujących swoim zasięgiem więcej niż jedno województwo rozliczono proporcjonalnie (udział województwa równy jest kwocie projektu dzielonej przez liczbę województw).

Struktura wykorzystania funduszy Unii Europejskiej według programów operacyjnych w 2014 r.

Stan w dniu 30 VI

Programy operacyjne:

□ Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

□ Infrastruktura i środowisko

□ Kapitał ludzki

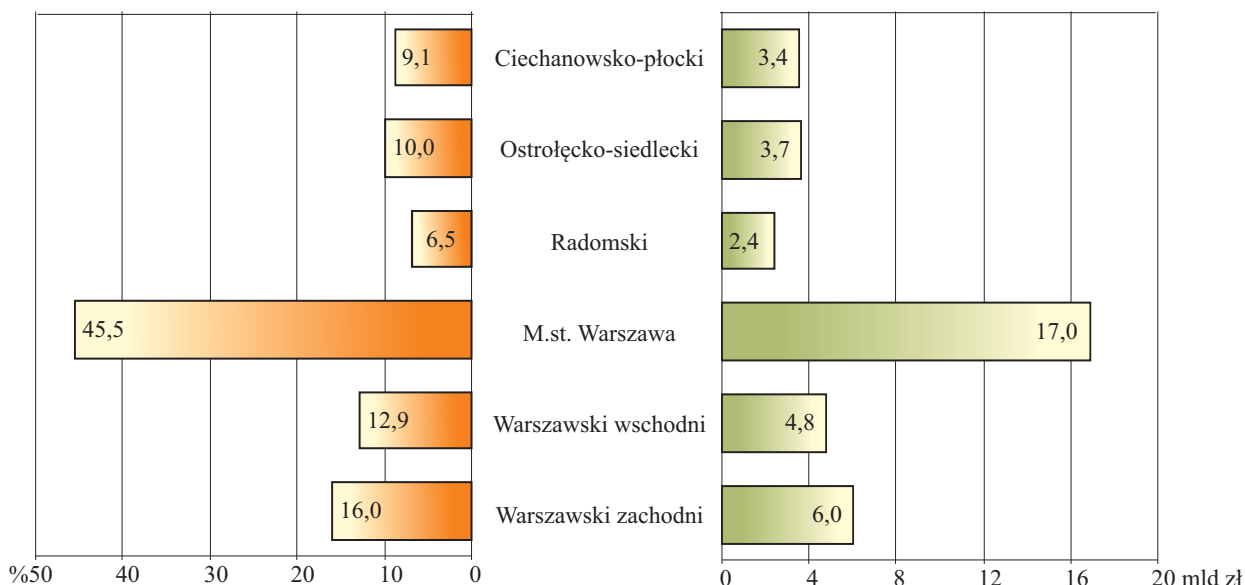
□ Innowacyjna gospodarka

□ Pomoc techniczna

Fundusze Unii Europejskiej (dok.)

Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej^a w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 według podregionów w 2014 r.

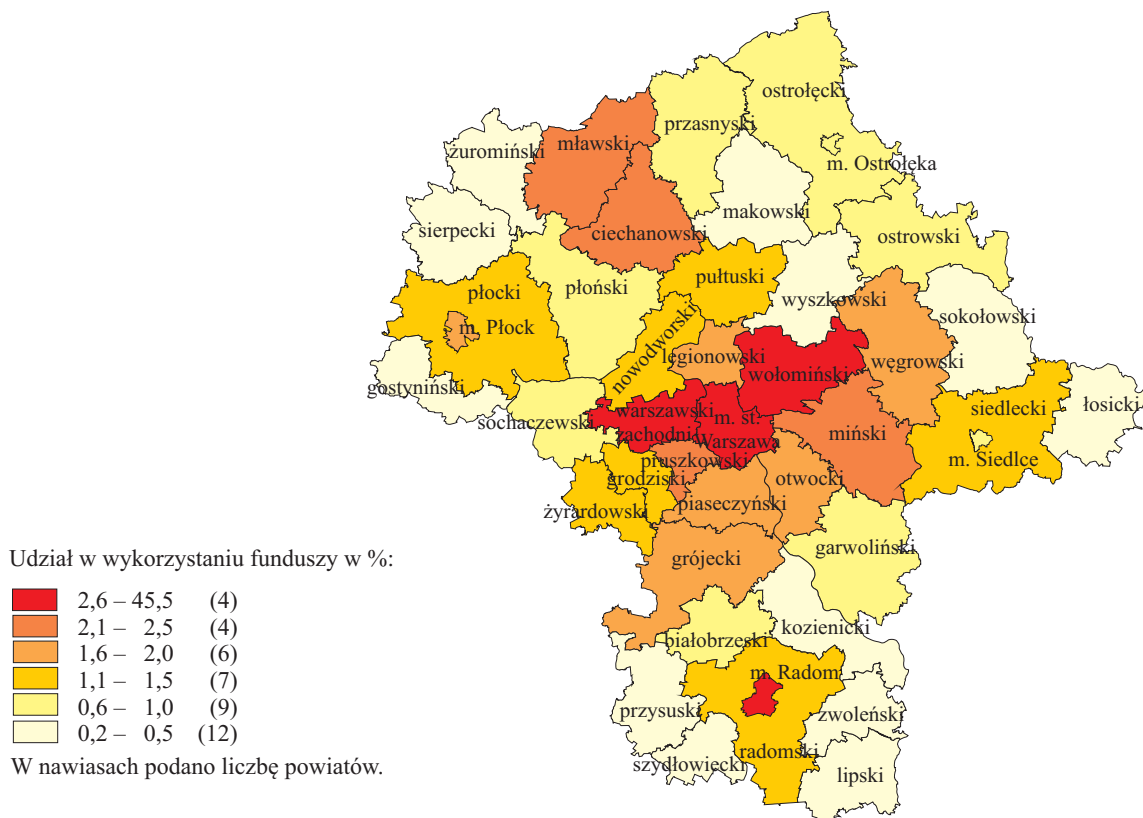
Stan w dniu 30 VI

^a Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach (decyzjach) o dofinansowanie.

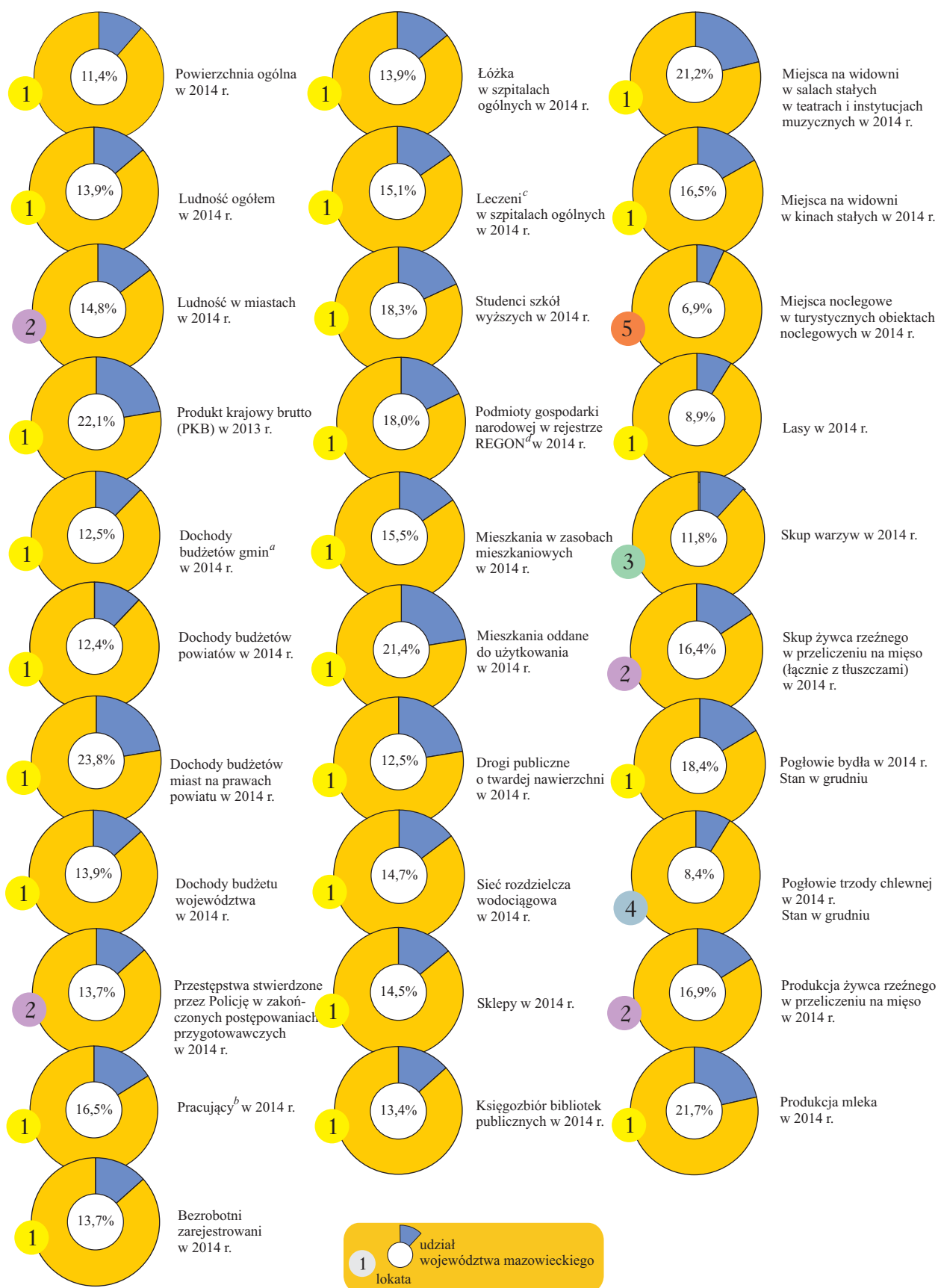
Struktura wykorzystania funduszy Unii Europejskiej^{ab} w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 według powiatów w 2014 r.

Stan w dniu 30 VI

^a Wartość dofinansowania UE w podpisanych umowach (decyzjach) o dofinansowanie. ^b Według lokalizacji projektu; środki odnoszące się do projektów obejmujących zasięgiem więcej niż jeden powiat rozliczono proporcjonalnie (udział danego powiatu równy jest kwocie udziału województwa w projekcie dzielonej przez liczbę powiatów); z wyłączeniem środków odpowiadających projektom, dla których beneficjenci nie przyporządkowali powiatu realizacji.

Województwo mazowieckie na tle kraju

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. *b* Według faktycznego miejsca pracy. *c* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. *d* Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

I. Położenie, podział terytorialny, ludność

REGIONY (NTS 1)	Powierzchnia w km ²	Ludność w tys.
Centralny.....	53777	7838,6
Południowy.....	27516	7954,3
Wschodni.....	74866	6732,0
Północno-zachodni.....	66706	6208,3
Południowo-zachodni.....	29359	3909,3
Północny.....	60455	5836,0

Regiony (NTS 1):

- Centralny – województwa: łódzkie i mazowieckie
- Południowy – województwa: małopolskie i śląskie
- Wschodni – województwa: lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie i podlaskie
- Północno-zachodni – województwa: wielkopolskie, zachodniopomorskie i lubuskie
- Południowo-zachodni – województwa: dolnośląskie i opolskie
- Północny – województwa: kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie i pomorskie

Podział Polski według NTS:

Poziom regionalny:

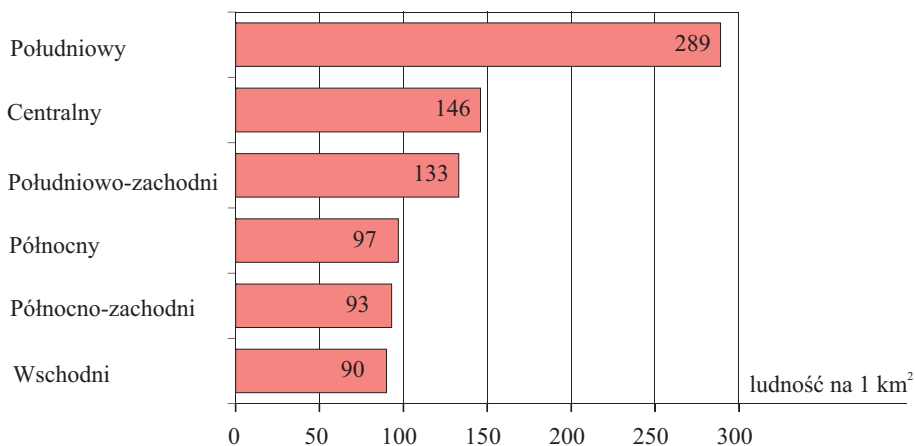
- Regiony (NTS 1)..... 6
- Województwa (NTS 2)..... 16
- Podregiony (NTS 3) 66

Poziom lokalny:

- Powiaty i miasta na prawach powiatu (NTS 4) 380
- Gminy (NTS 5) 2479

Gęstość zaludnienia według regionów Polski w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

I. Położenie, podział terytorialny, ludność (cd.)

Województwo mazowieckie, położone w środkowo-wschodniej części Polski jest największym pod względem powierzchni i liczby ludności województwem w kraju. Obejmuje obszar o powierzchni 35,6 tys. km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju. Na tym obszarze mieszka 5334,5 tys. osób, tj. 13,9% ogółu ludności kraju. Woj. mazowieckie prawie w całości położone jest na nizinach środkowopolskich, których główną sieć wodną tworzy Wisła wraz z jej dopływami.

2014	2014
Stan w dniu 31 XII	
Długość granicy w km.....	1 669
z województwami:	
Kujawsko-pomorskim.....	195
Lubelskim	372
Łódzkim	323
Podlaskim.....	358
Świętokrzyskim.....	203
Warmińsko-mazurskim	218

Podział województwa według NTS	
Poziom regionalny:	
Województwo (NTS 2)	1
Podregiony (NTS 3)	6
Poziom lokalny:	
Powiaty i miasta na prawach powiatu (NTS 1)	
powiatu (NTS 1)	42
Gminy (NTS 2)	314

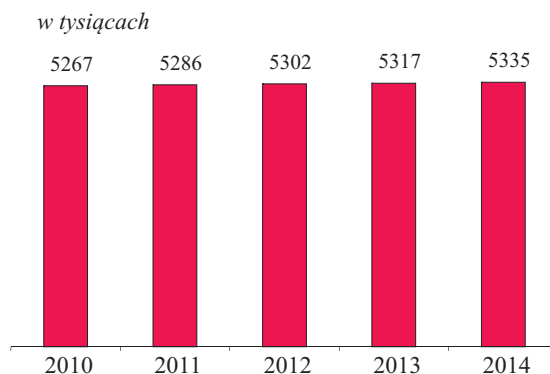
Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

I. Położenie, podział terytorialny, ludność (cd.)

Województwo mazowieckie dominuje w kraju zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby ludności. W stosunku do 2010 r. w efekcie dodatniego przyrostu naturalnego i dodatniego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały **liczba ludności** wzrosła o 67,4 tys. W 2014 r. na 1 km² przypadało 150 osób (123 osoby w kraju).

Wskaźnik urodzeń żywych na 1000 ludności wyniósł 10,73 (9,75 w kraju). **Zgony niemowląt** na 1000 urodzeń żywych kształtowały się na poziomie 3,75 (4,22 w kraju). **Wskaźnik feminizacji** wyniósł 109 kobiet na 100 mężczyzn (107 w kraju).

Ludność
Stan w dniu 31 XII

Ludność województw według ekonomicznych grup wieku w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

Województwo	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	według grup wieku w %		
		przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny
Warmińsko-mazurskie	56	18,8	64,2	17,0
Opolskie	56	16,2	64,3	19,6
Dolnośląskie	57	16,8	63,5	19,7
Lubuskie	57	18,3	63,8	18,0
Zachodniopomorskie	57	17,5	63,8	18,7
Kujawsko-pomorskie	58	18,3	63,3	18,4
Podkarpackie	58	18,8	63,5	17,7
Podlaskie	58	17,7	63,4	19,0
Śląskie	58	16,8	63,2	20,0
Wielkopolskie	58	19,2	63,1	17,7
Małopolskie	59	19,0	62,8	18,2
Pomorskie	59	19,5	62,8	17,7
Lubelskie	60	18,1	62,4	19,5
Świętokrzyskie	60	17,0	62,6	20,4
Łódzkie	61	16,9	61,9	21,2
Mazowieckie	61	18,5	62,0	19,5
POLSKA	59	18,0	63,0	19,0

Wiek: ■ przedprodukcyjny ■ produkcyjny ■ poprodukcyjny

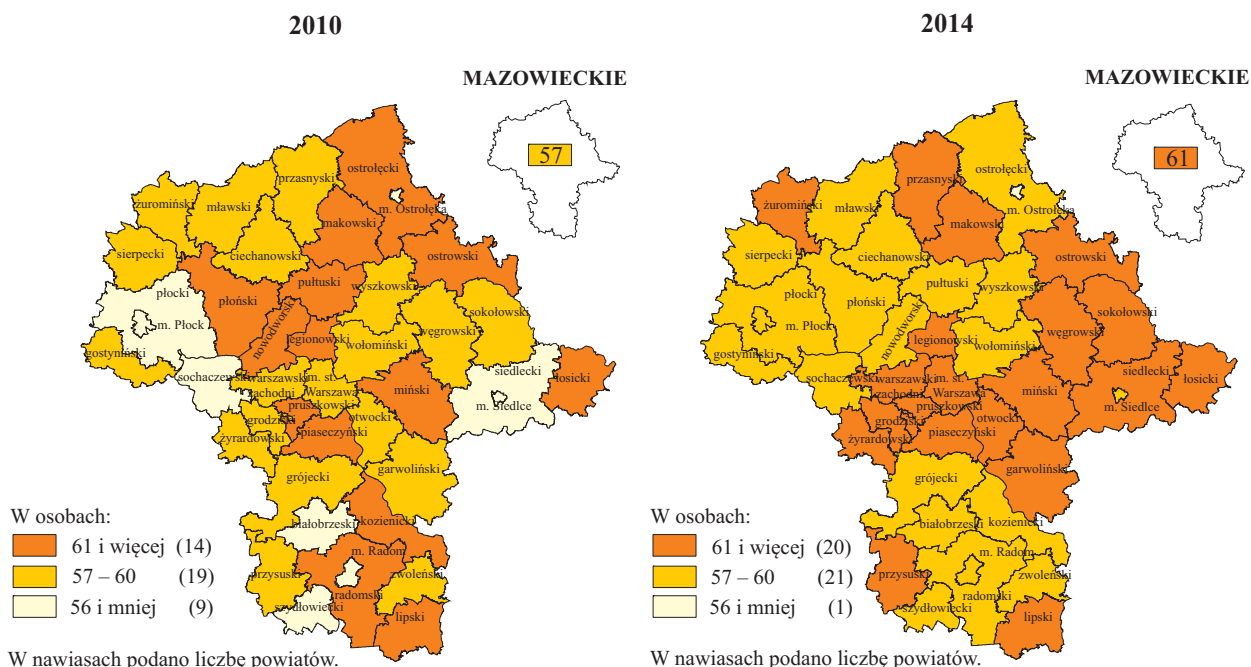
Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

I. Położenie, podział terytorialny, ludność (dok.)

**Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób
w wieku produkcyjnym według powiatów**

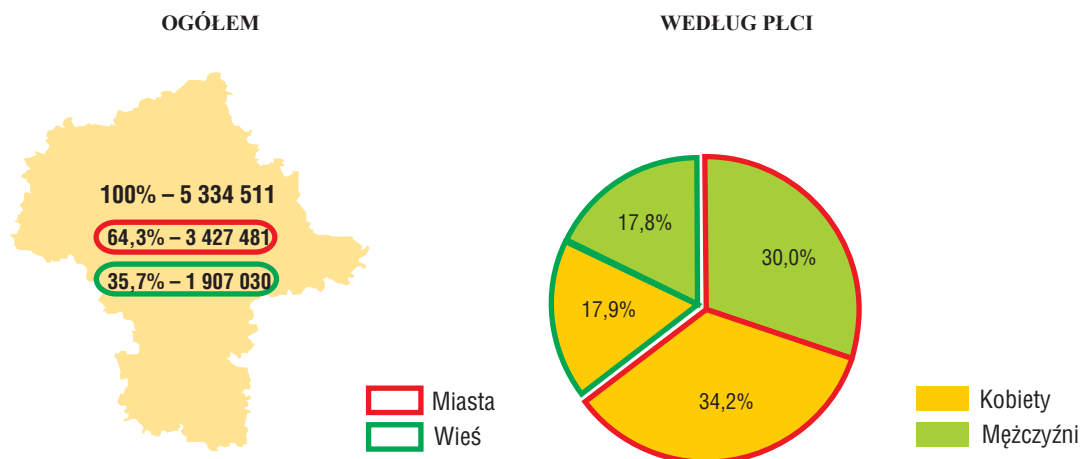
Stan w dniu 31 XII

Proporcje między ludnością w wieku nieprodukcyjnym i produkcyjnym odzwierciedla współczynnik obciążenia ekonomicznego. W 2014 r. najniższym współczynnikiem charakteryzowało się miasto na prawach powiatu Ostrołęka. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało tam 55 osób w wieku nieprodukcyjnym. Natomiast najwyższy współczynnik obciążenia ekonomicznego wystąpił w 20 powiatach (61 osób i więcej).

**Ludność w województwie mazowieckim
w podziale na miasto i wieś w 2014 r.**

Stan w dniu 31 XII

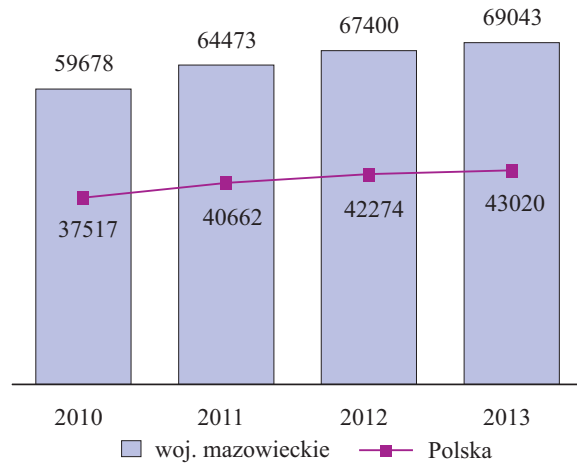

II. Produkt krajowy brutto (PKB)

U w a g a. Dane za lata 2010–2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych we wcześniejszej edycji publikacji z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem metodologii ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych.

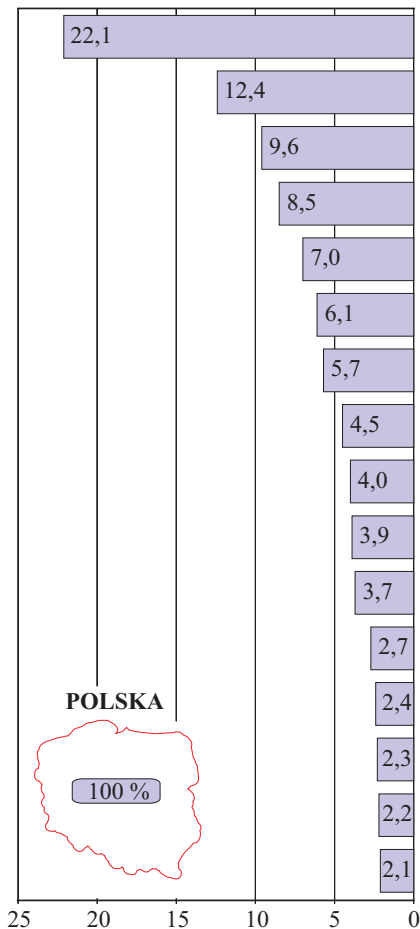
W 2013 r. wartość wytworzonego w Polsce **produktu krajowego brutto** wyniosła 1656341 mln zł i była wyższa o 8,1% w porównaniu z 2010 r. Udział poszczególnych województw w tworzeniu produktu krajowego brutto był wyraźnie zróżnicowany i kształtował się na poziomie od 2,1% województwie opolskim do 22,1% w województwie mazowieckim. Dysproporcje w poziomie rozwoju gospodarczego województw najlepiej obrazuje **produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca**.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)

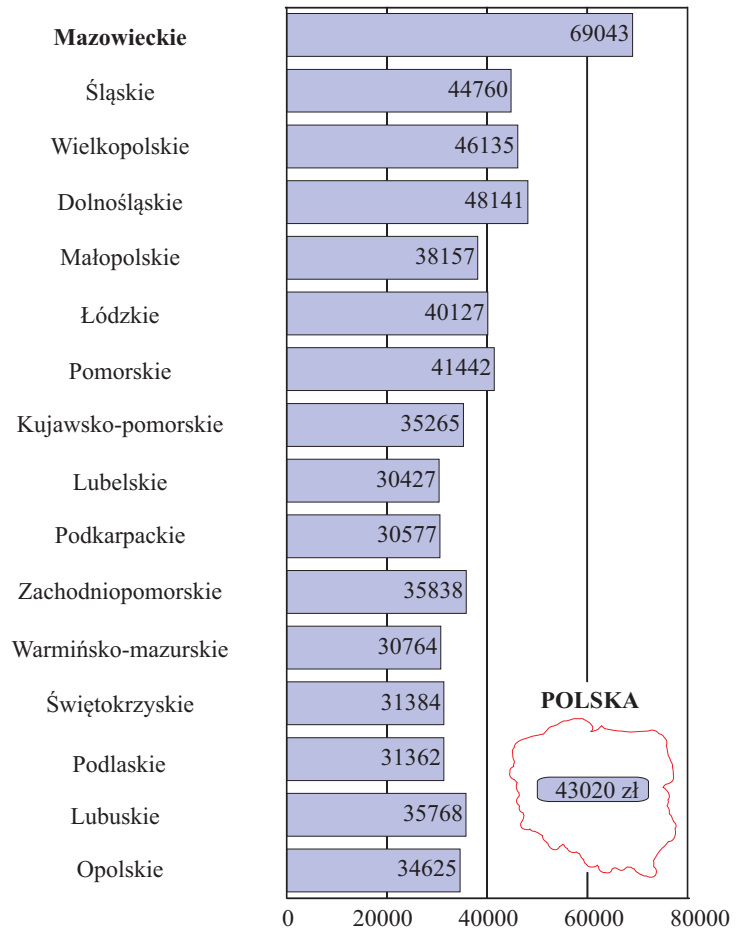

Produkt krajowy brutto według województw w 2013 r.

udział województw w tworzeniu PKB w %

wartość PKB na 1 mieszkańca w zł

II. Produkt krajowy brutto (dok.)

Województwo mazowieckie jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo województwem w kraju. W 2013 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość PKB była wyższa o 60,5% od przeciętnej w kraju.

W 2013 r. w województwie mazowieckim udział sektora przedsiębiorstw w tworzeniu wartości dodanej brutto (według sektorów instytucjonalnych) wyniósł 54,7%, sektora instytucji rządowych i samorządowych – 11,9%, a gospodarstw domowych – 24,2%. W przekroju województw udział sektora przedsiębiorstw w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 38,7% w województwie lubelskim do 56,6% w województwie dolnośląskim.

Wydajność pracy mierzona wartością dodaną brutto na 1 pracującego w woj. mazowieckim kształtowała się na poziomie 141620 zł (1 miejsce w kraju) i była wyższa od średniej krajowej o 32,2%, natomiast najniższa wystąpiła w woj. lubelskim (77775 zł – 16 miejsce).

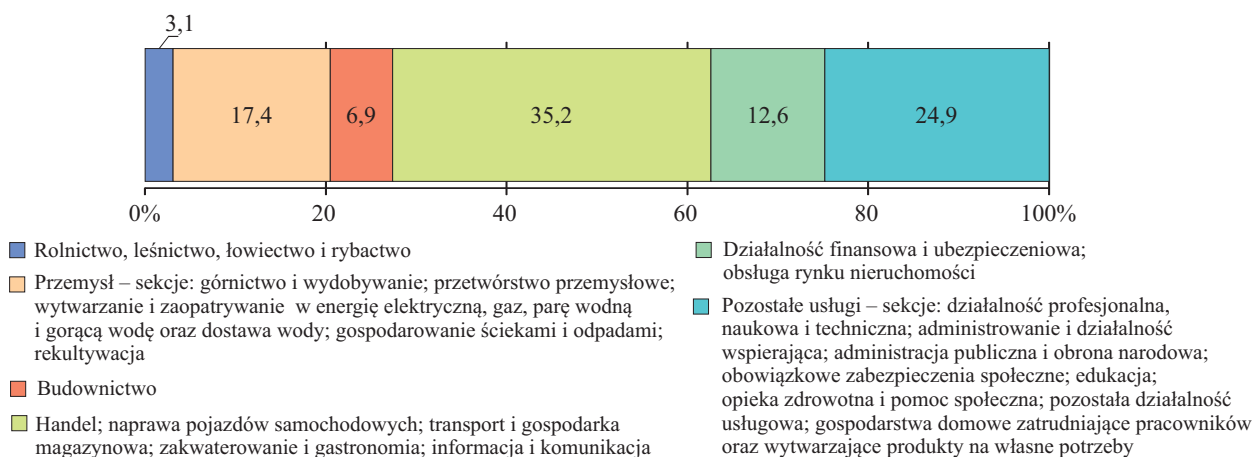
Produkt krajowy brutto w mln zł (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
PKB	313703	340048	356763	366431
W tym WDB	276487	299252	316465	325394
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7351	8901	8574	9942
przemysł	45137	50271	56370	56569
budownictwo	20555	23551	23512	22349
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja.....	97135	102433	112046	114450
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości.....	34666	38239	37901	41114
pozostałe usługi	71643	75858	78060	80970

PKB – produkt krajowy brutto

WDB – wartość dodana brutto

Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w 2013 r. (ceny bieżące)

III. Finanse publiczne

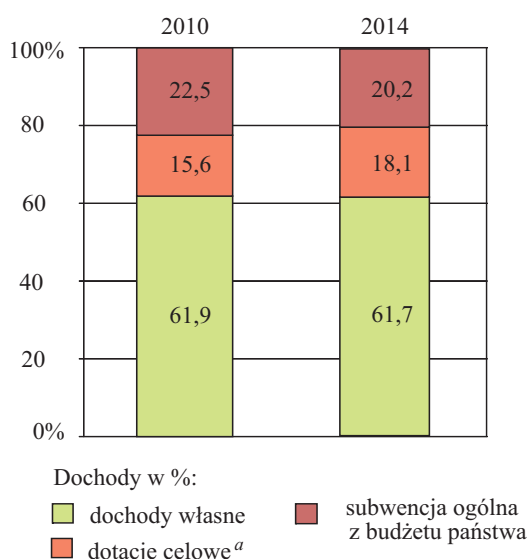
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody w tys. zł					
O g ó l e m	26225971,5	27720135,5	29036520,3	29353223,5	32207988,4
Województwo.....	2452929,2	2457672,1	2489338,8	2164668,6	2468248,8
Powiaty	2648303,9	2711810,8	2670282,7	2788009,3	2951337,5
Miasta na prawach powiatu	12405737,3	13302900,5	14224208,1	14486781,7	16243079,2
Gminy ^a	8719001,2	9247752,0	9652690,6	9913763,9	10545323,0
Wydatki w tys. zł					
O g ó l e m	28959461,0	29333349,4	29669336,3	29411448,8	32056401,6
Województwo.....	2508560,2	2595390,4	2462870,5	2191571,2	2506820,8
Powiaty	2783080,3	2764960,5	2693354,4	2802643,9	2950125,9
Miasta na prawach powiatu	14346774,9	14404097,4	14948337,0	14517677,5	16002497,1
Gminy ^a	9321045,7	9568901,1	9564774,4	9899556,2	10596957,8

a Bez dochodów/wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2014 r. łączne **dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** województwa mazowieckiego wyniosły 32208,0 mln zł (o 9,7% więcej niż w 2013 r.), a wydatki 32056,4 mln zł (o 9,0% więcej niż rok wcześniej). Zagregowany wynik budżetów był dodatni i wyniósł plus 151,6 mln zł (w 2013 r. minus 58,2 mln zł). W porównaniu z 2013 r. wzrosły dochody i wydatki budżetów jednostek wszystkich szczebli samorządu terytorialnego.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet. Dlatego też dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

Struktura dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów

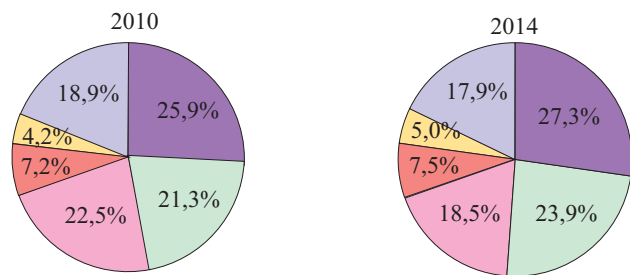

Ponad połowę zagregowanych dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowią **dochody własne** – 61,7% w 2014 r. (61,9% w 2010 r.). Największe udziały dochodów własnych w dochodach ogółem mają budżety miast na prawach powiatu (średnio 71,5%) oraz budżet województwa (66,2%), niższe – budżety gmin (52,9%) i budżety powiatów (35,8%). Znaczącym składnikiem dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego jest **subwencja ogólna z budżetu państwa** – stanowi 20,2% (22,5% w 2010 r.). Największy udział tej subwencji w swych budżetach miały powiaty (średnio 39,7%) i gminy (28,6%), mniejszy udział miasta na prawach powiatu (13,5%) i województwo (5,0%).

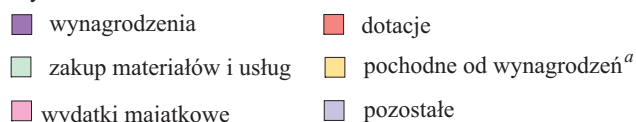
a Łącznie z dotacjami z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

III. Finanse publiczne (cd.)

Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów

Wydatki w %:

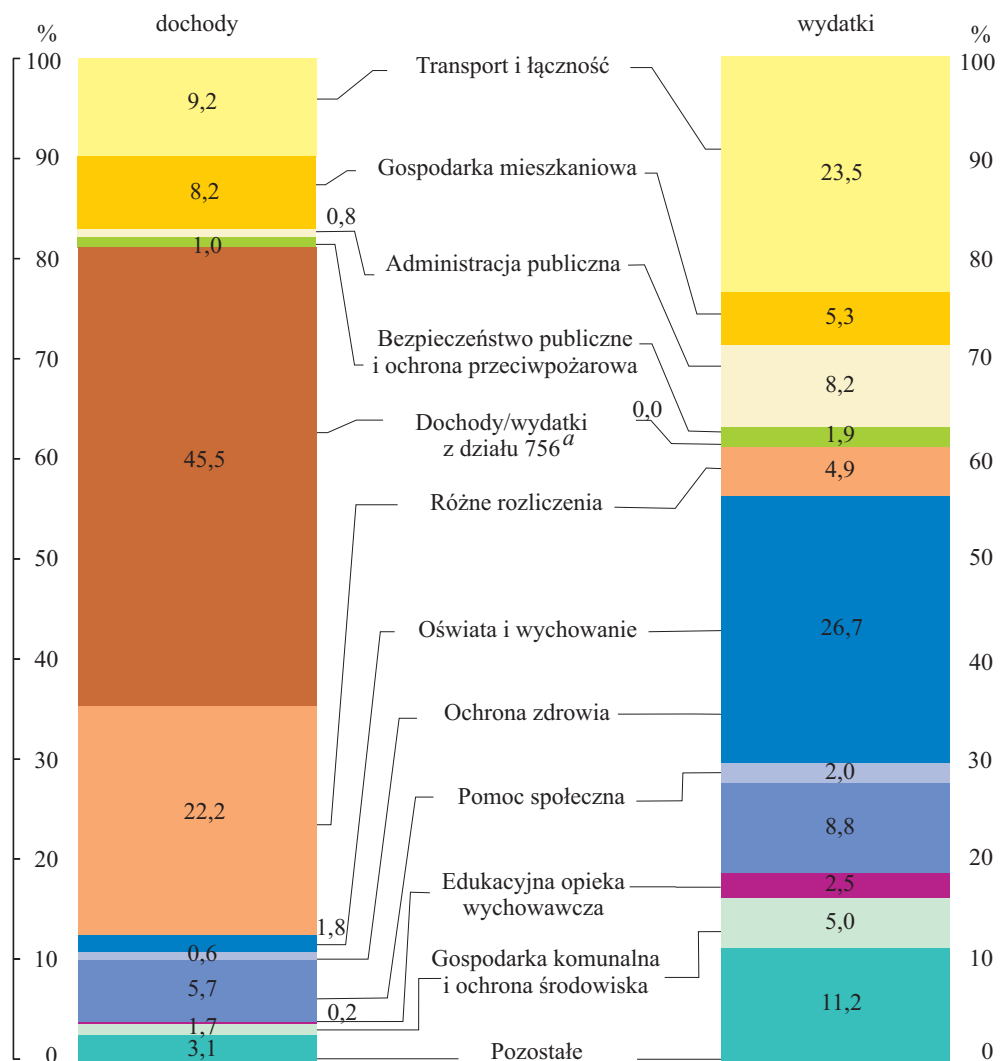

W strukturze łącznych wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego dominują wynagrodzenia – 27,3% w 2014 r. (25,9% w 2010 r.).

Największy udział wynagrodzeń w wydatkach ogółem mają budżety powiatów (41,5%) i budżety gmin (32,4%), niższy – budżety miast na prawach powiatu (23,8%) i budżet województwa (11,2%).

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz w 2014 r. składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.

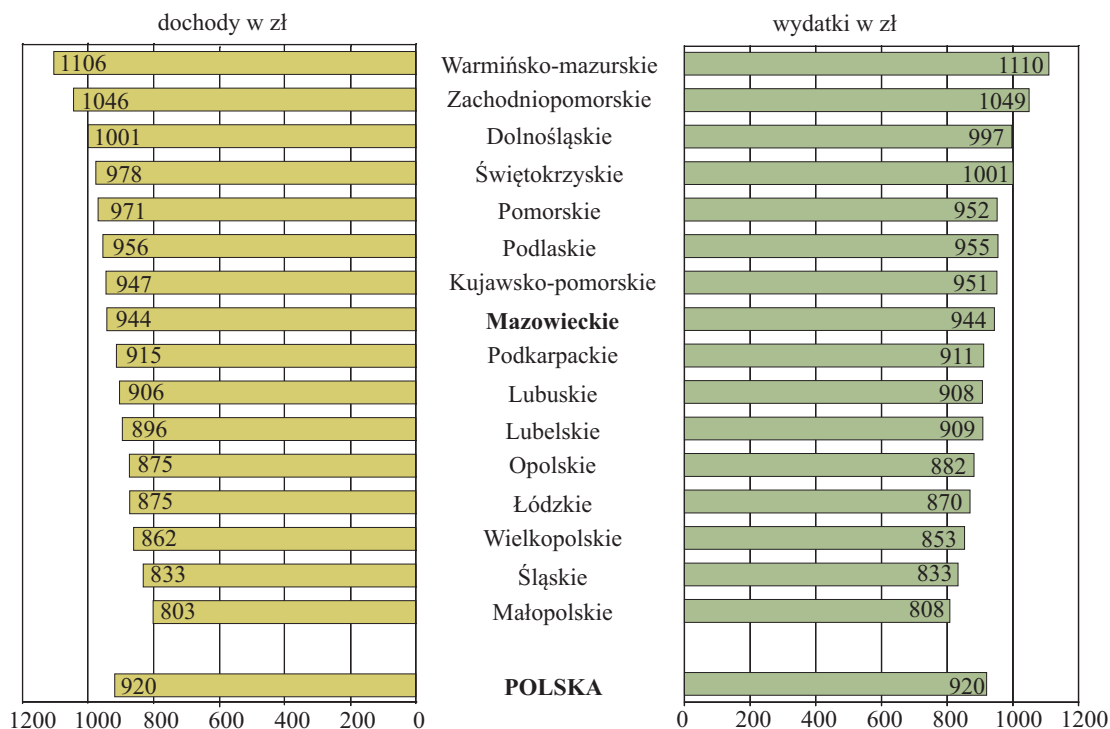

a Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

U w a g a. Prezentowane dane obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/wydatkowe zrealizowana w danym dziale.

III. Finanse publiczne (cd.)

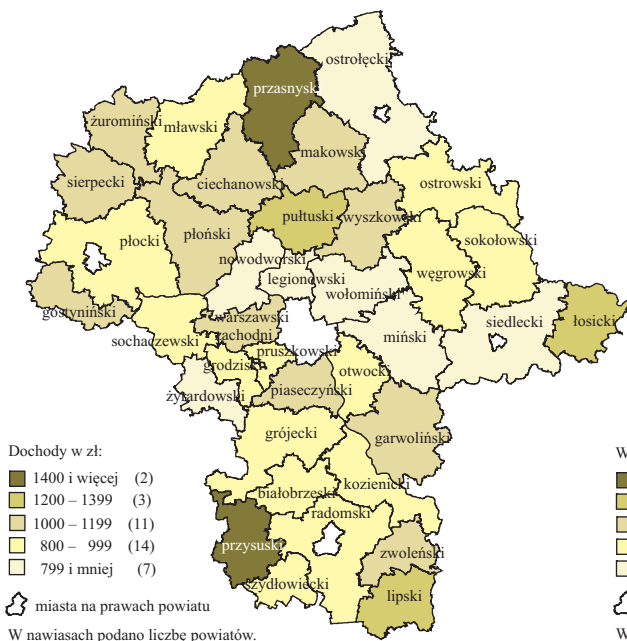
Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca według województw w 2014 r.

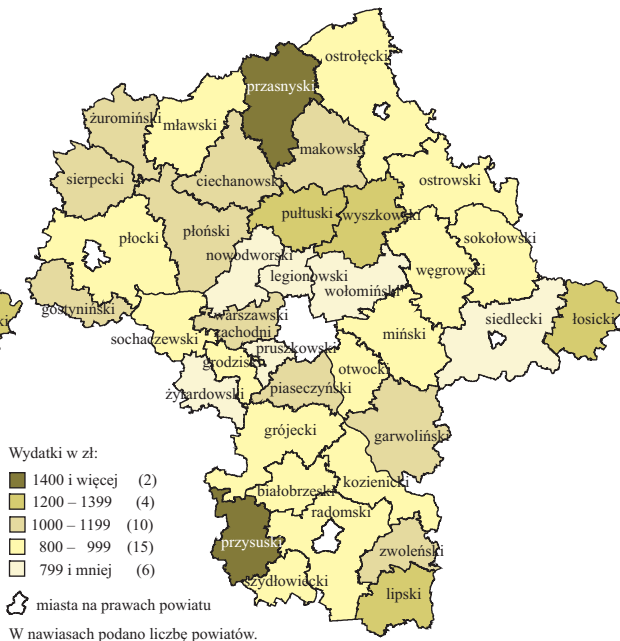
Zarówno **dochody**, jak i **wydatki budżetów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca** w 2014 r. wyniosły 944 zł (przy średniej krajowej – 920 zł), natomiast dochody i wydatki budżetów **miast na prawach powiatu** wyniosły 7387 zł i 7277 zł na osobę, przewyższając średnią krajową odpowiednio o 36,8% i o 32,1% (pierwsza lokata w kraju).

Dochody budżetu województwa w 2014 r. wyniosły 464 zł na 1 mieszkańca (przy średniej krajowej 461 zł), a wydatki – 471 zł na osobę (średnia w kraju – 474 zł).

Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2014 r.

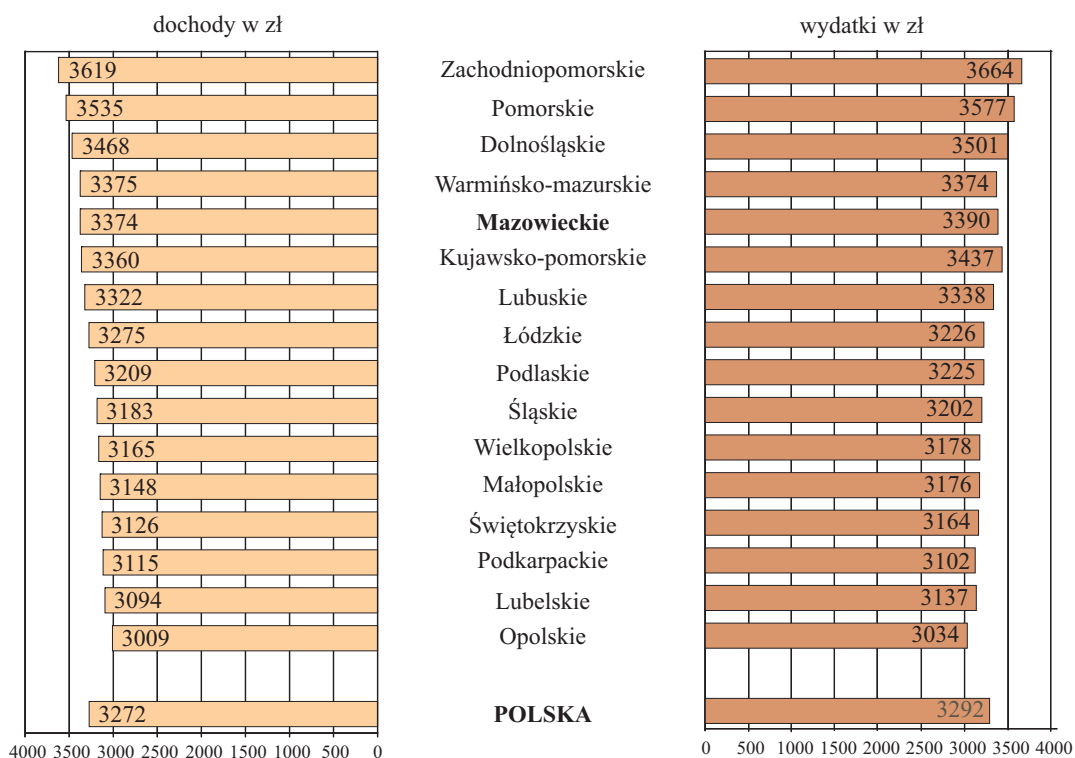

Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2014 r.

III. Finanse publiczne (dok.)

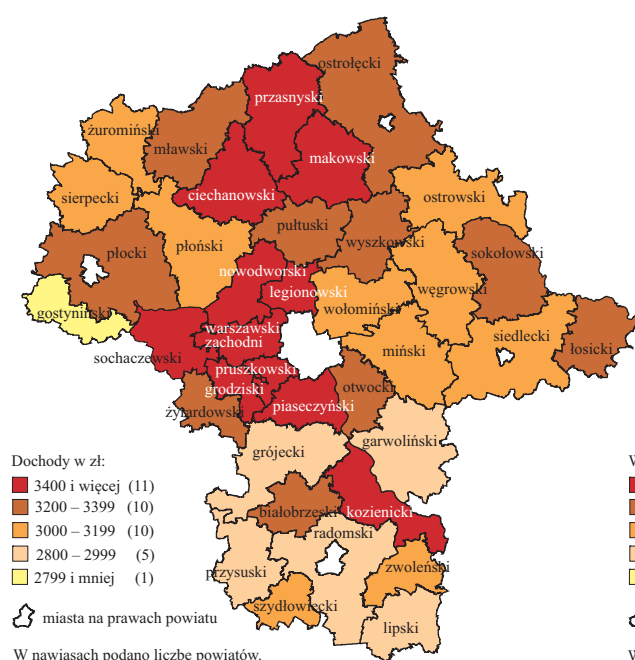
Dochody i wydatki budżetów gmin^a na 1 mieszkańca według województw w 2014 r.

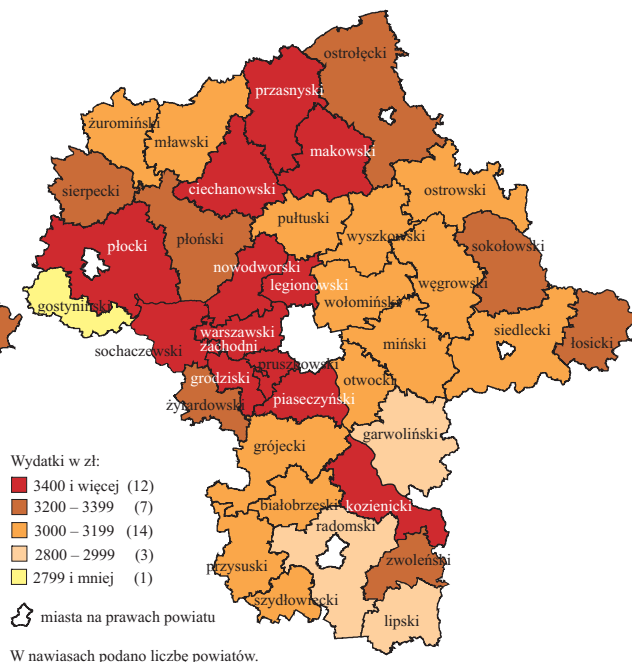
a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2014 r. **dochody budżetów gmin** w woj. mazowieckim w przeliczeniu **na 1 mieszkańca** wyniosły 3374 zł i były o 3,1% wyższe od średniej krajowej, natomiast wydatki – 3390 zł i były wyższe od przeciętnej o 3,0%.

Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca według powiatów w 2014 r.

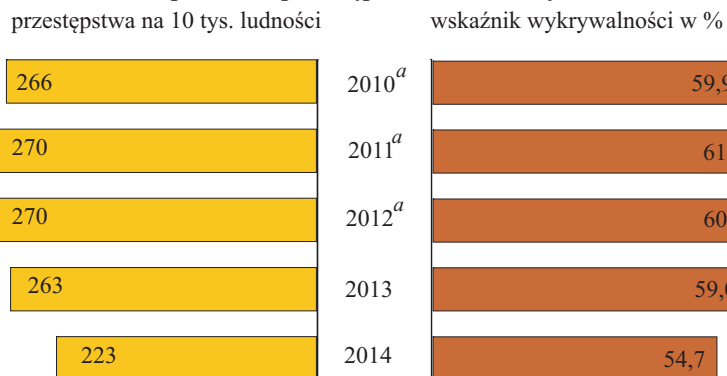
Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca według powiatów w 2014 r.

IV. Bezpieczeństwo publiczne

U w a g a. Od 2013 r. dane dotyczą spraw prowadzonych przez Policję lub powierzonych przez prokuratora w całości do prowadzenia przez Policję. Dane nie są w pełni porównywalne z danymi z lat wcześniejszych.

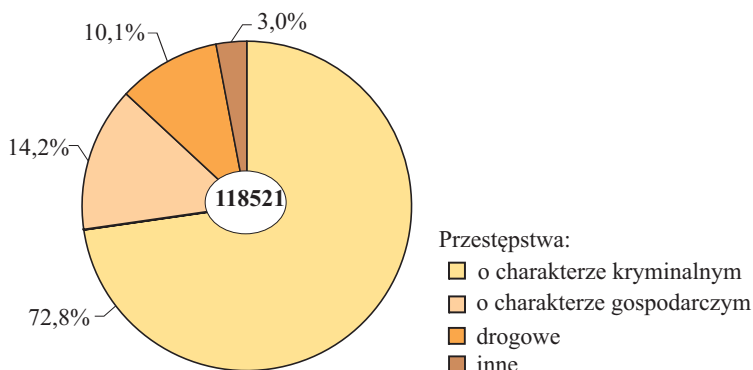
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych i wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych

^a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

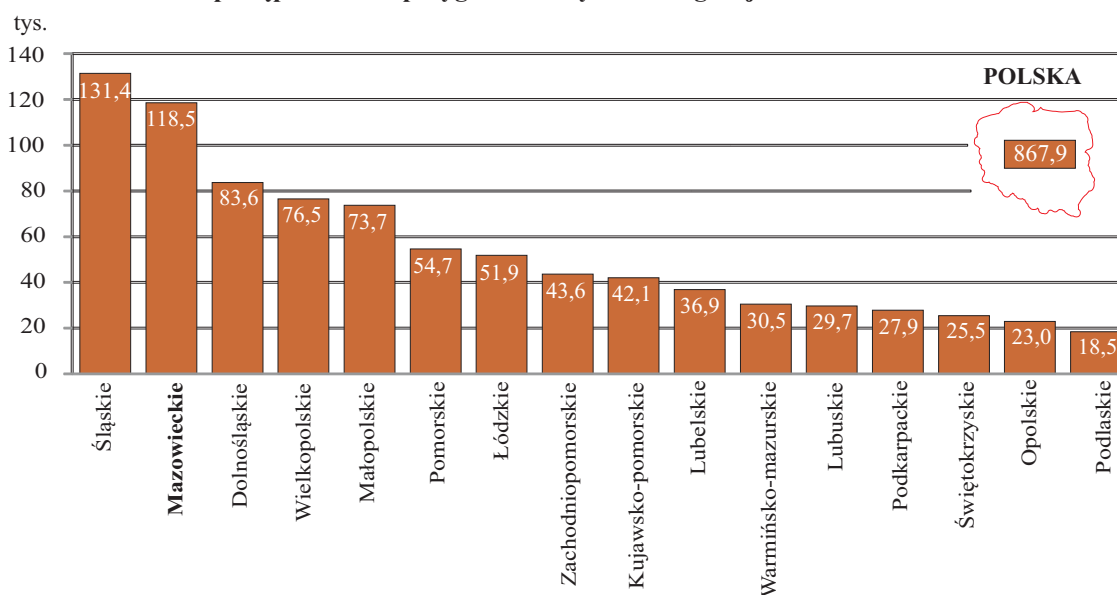
Struktura przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według charakteru przestępstw w 2014 r.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wykrywalność sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

Dane o przestępstwach stwierdzonych w 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

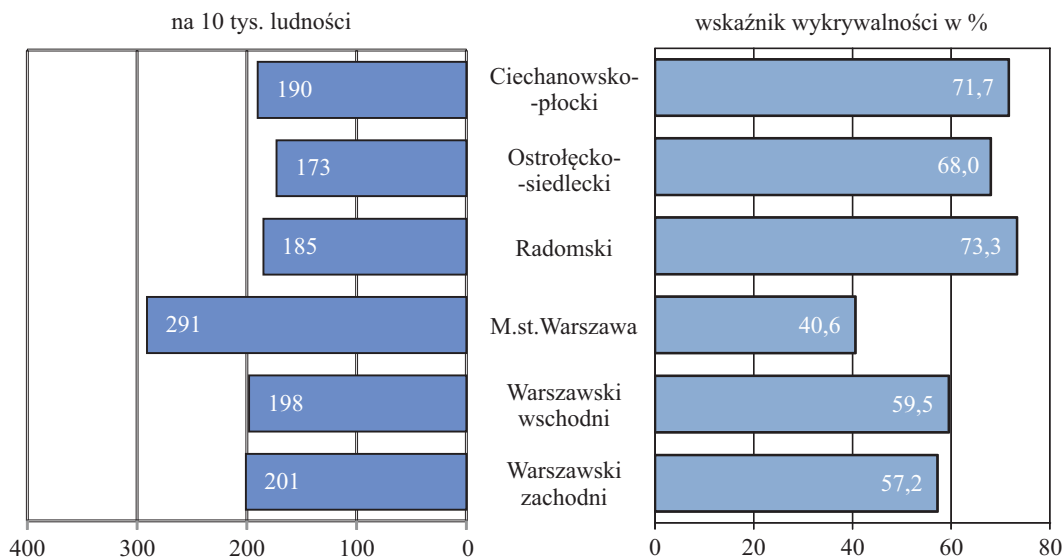
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według województw w 2014 r.

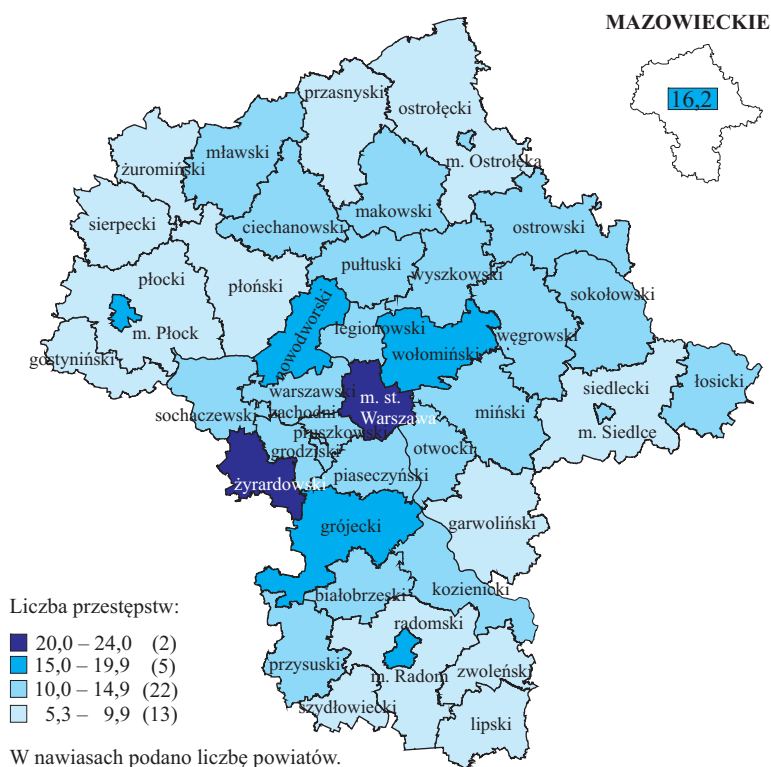

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych według podregionów w 2014 r.

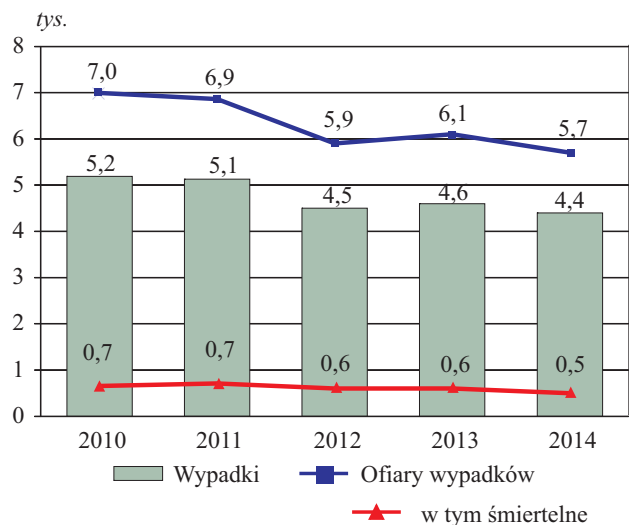

Przestępstwa stwierdzone przez Policję o charakterze kryminalnym w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 ludności według powiatów w 2014 r.

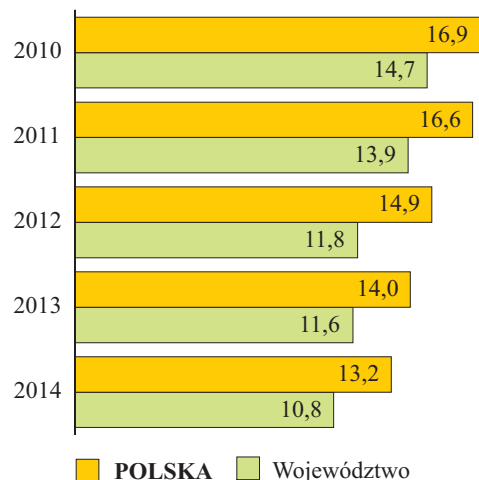

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Wypadki drogowe

Wypadki drogowe na 10 tys. pojazdów^a samochodowych i ciągników zarejestrowanych

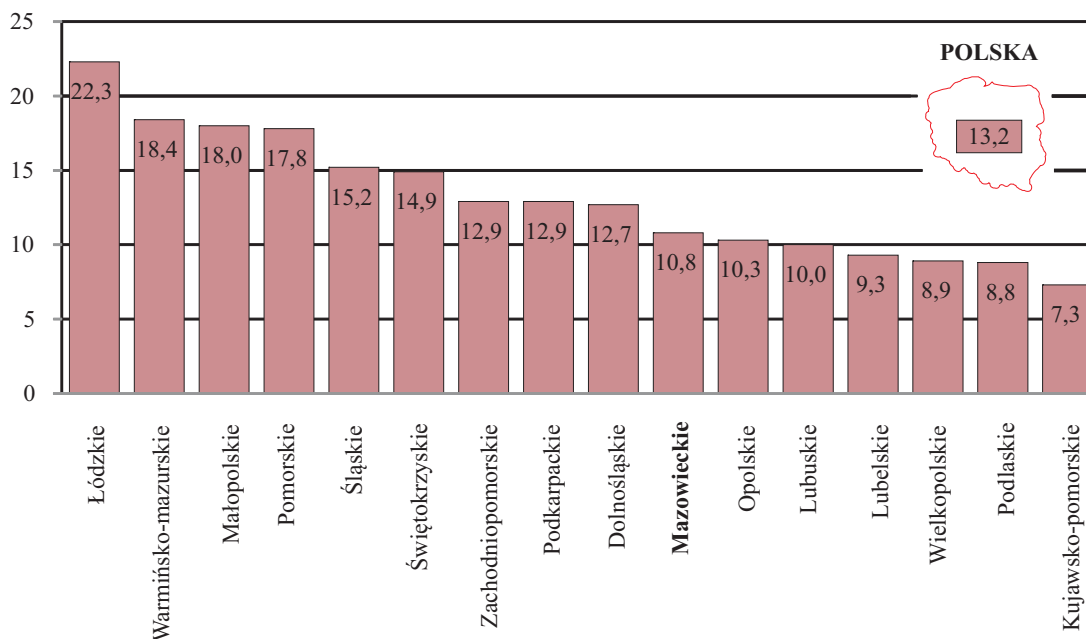
Informacje o wypadkach drogowych zarejestrowanych przez Policję obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Za śmiertelną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu lub w ciągu 30 dni.

^a Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; w roku 2010 na podstawie danych z centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w latach 2011-2014 prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu danego roku.

W województwie mazowieckim w latach 2010–2014 zmniejszyła się liczba wypadków drogowych o 15,5%.

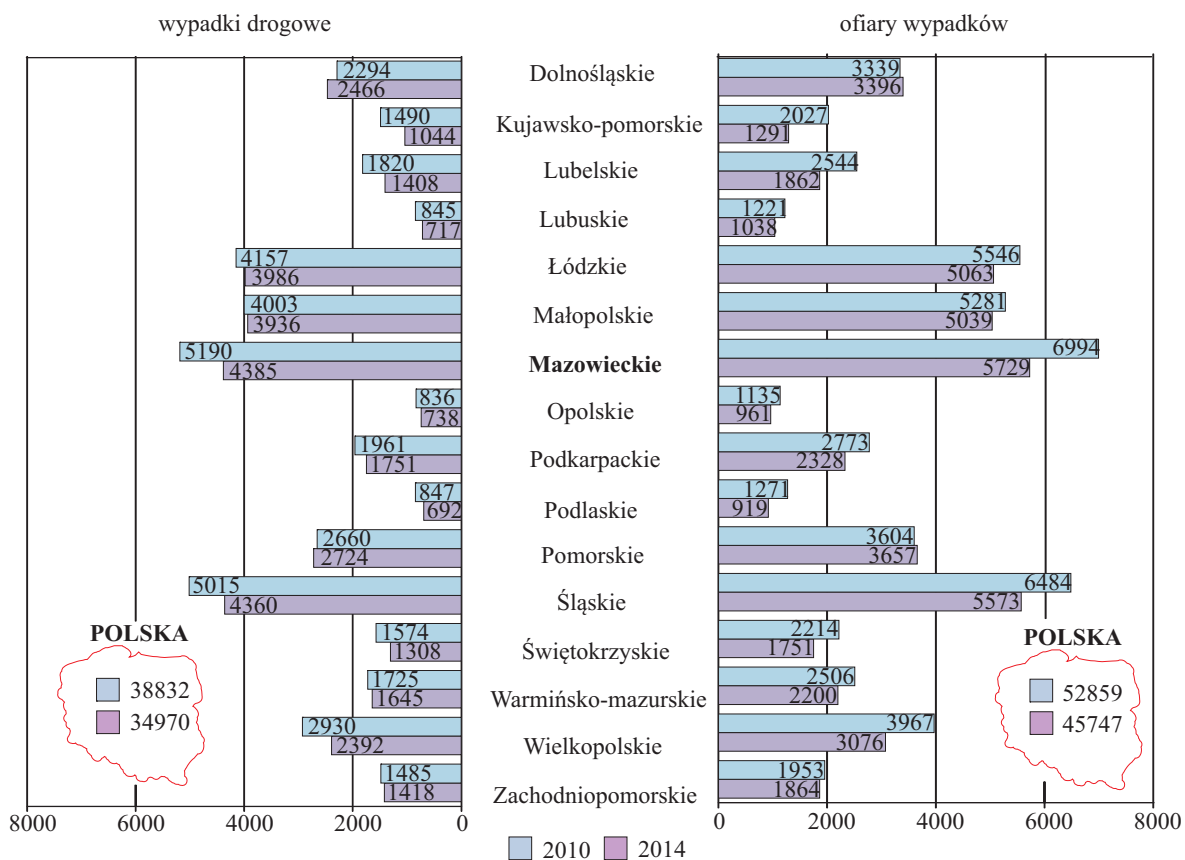
Liczba osób poszkodowanych zmniejszyła się w tym okresie o 18,1%, jednocześnie liczba ofiar śmiertelnych zmalała o 20,9%.

Wypadki drogowe na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych według województw w 2014 r.

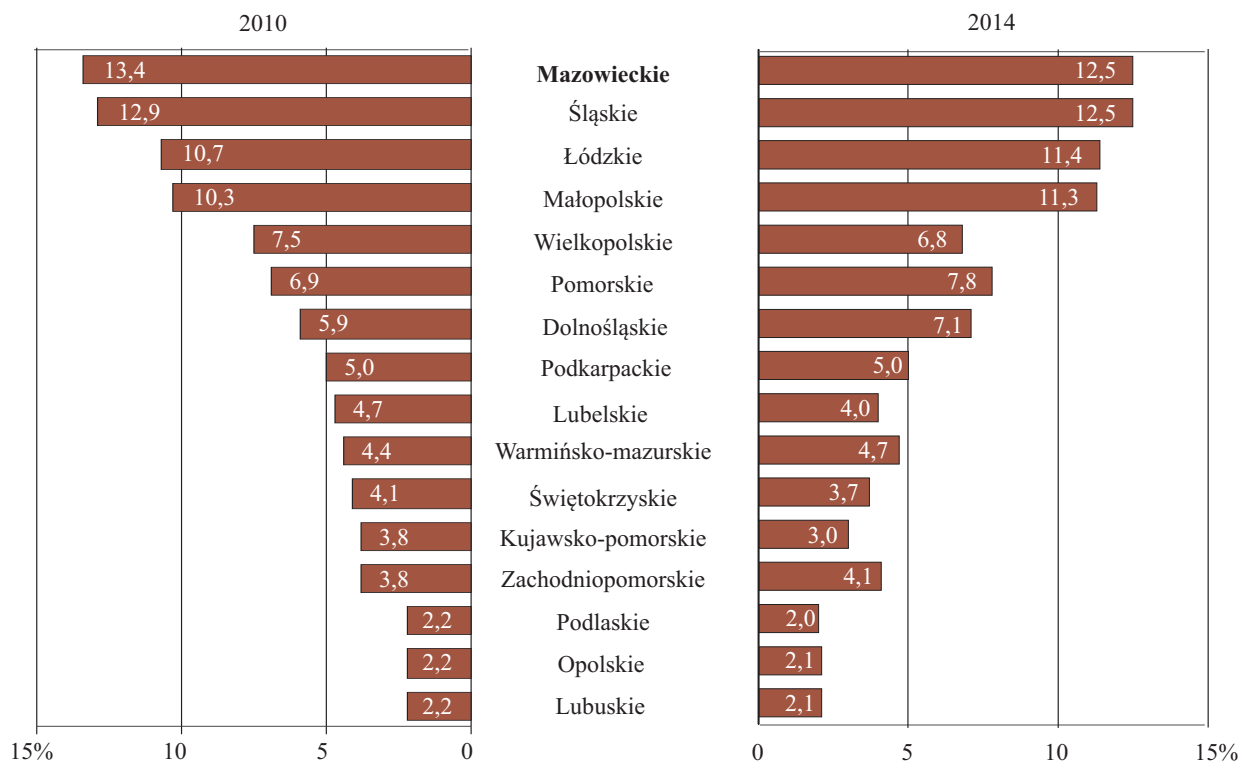

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Wypadki drogowe i ofiary wypadków według województw

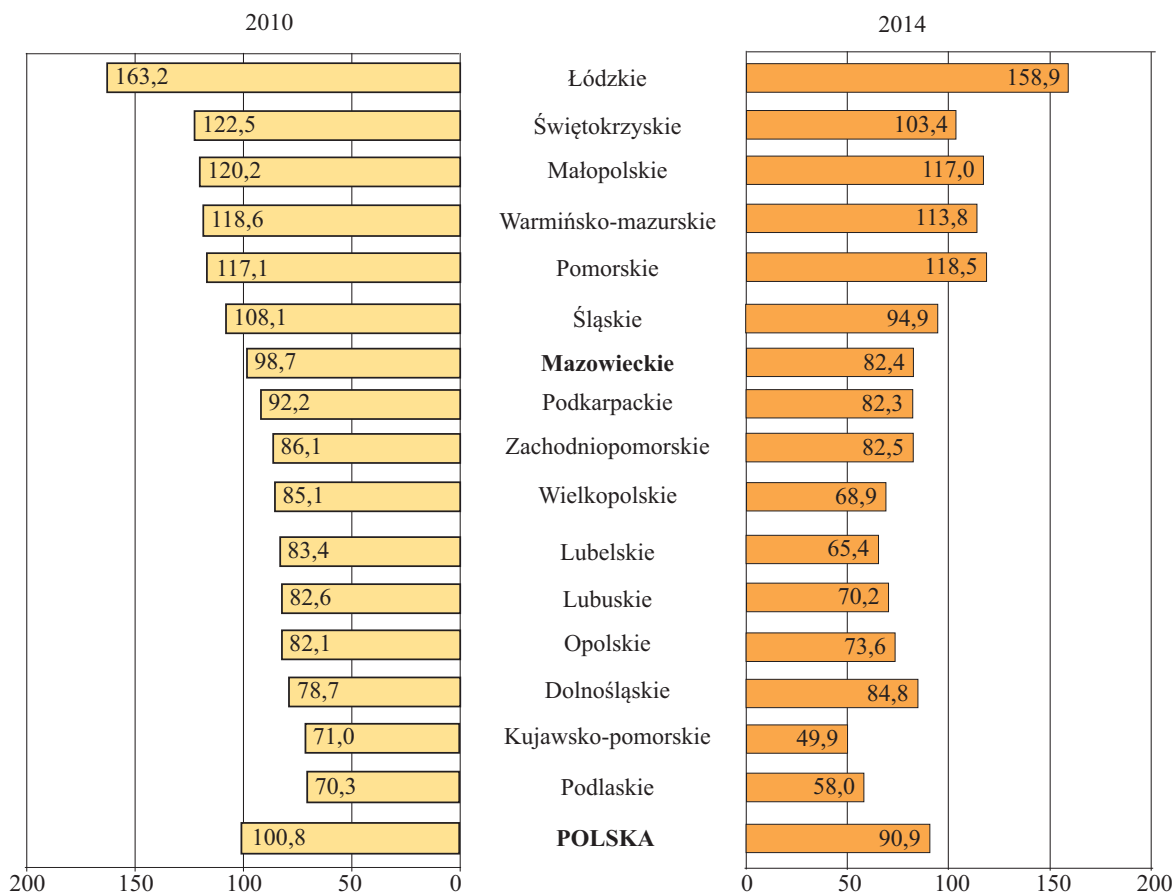

Struktura wypadków drogowych według województw (Polska=100)

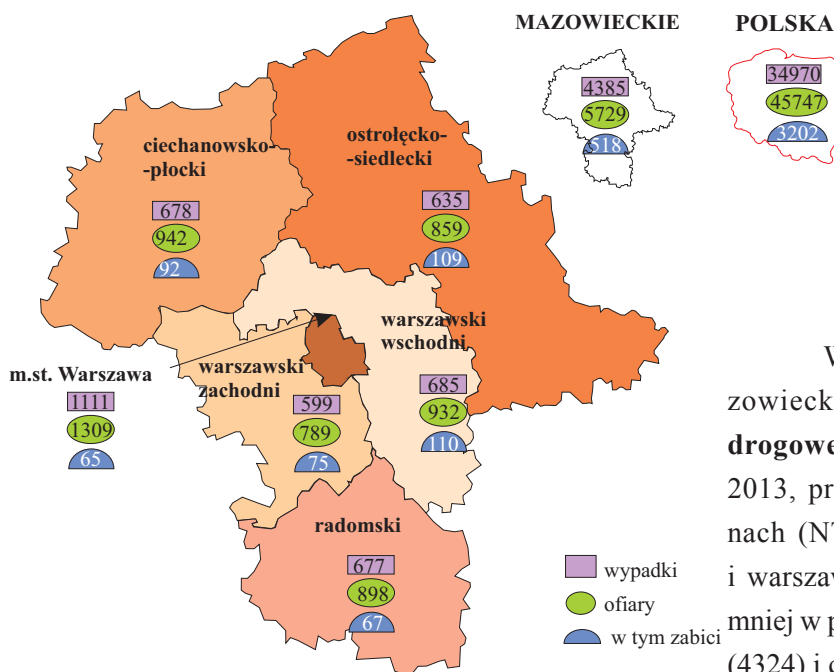

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Wypadki drogowe na 100 tys. ludności według województw

Wypadki drogowe według podregionów^a w 2014 r.

Informacje o wypadkach drogowych opracowano na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji i Komendy Stołecznej Policji.

W 2014 r. w województwie mazowieckim odnotowano 53423 kolizje drogowe, tj. o 1,2% więcej niż w roku 2013, przy czym najwięcej w podregionach (NTS 3): m.st. Warszawa (22864) i warszawskim zachodnim (7292), a najmniej w podregionach (NTS 3): radomskim (4324) i ciechanowsko-płockim (5838).

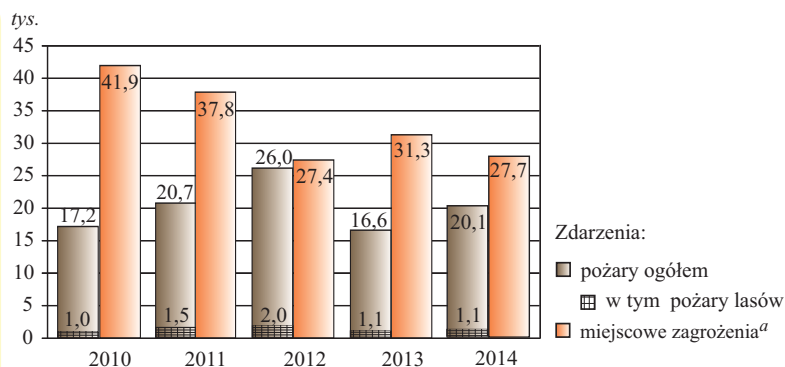
^a Niektóre dane o wypadkach drogowych według podregionów zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego w Warszawie.

IV. Bezpieczeństwo publiczne (cd.)

Pożary i miejscowe zagrożenia

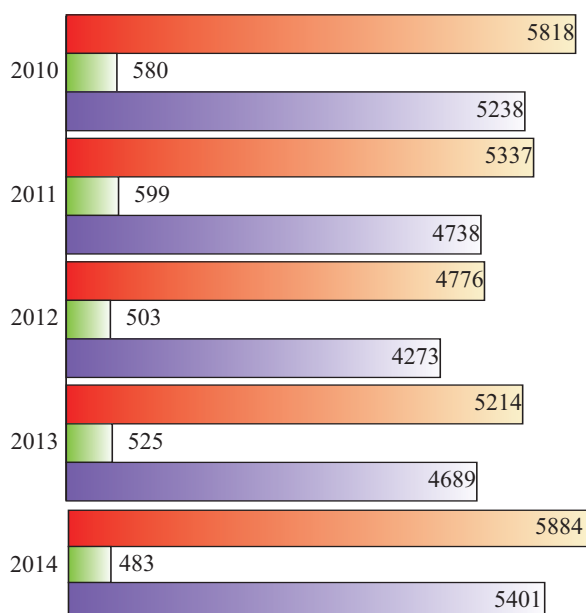
Pożary są to nie kontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożary zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenia dla życia, środowiska lub mienia.

a Wyjazdy do wypadków, katastrof, awarii, wycieków chemicznych.

Ofiary pożarów i miejscowych zagrożeń

Ofiary: ■ ogółem ■ śmiertelne ■ ranni i poparzeni

Informacje o pożarach i miejscowych zagrożeniach opracowano na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.

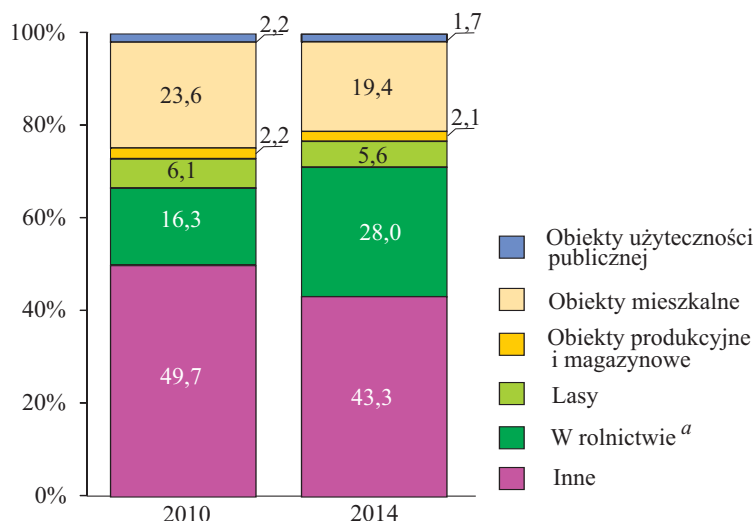
W 2014 r. miejscowe zagrożenia najczęściej były spowodowane przez katastrofy naturalne (5517 przypadków) i środki transportu (6193).

W latach 2010–2014 zwiększyła się liczba pożarów z 17171 do 20090, tj. o 17,0% oraz liczba pożarów lasów z 1044 do 1121.

W omawianym okresie liczba miejscowych zagrożeń zmniejszyła się z 41940 do 27666, tj. o 34,0%.

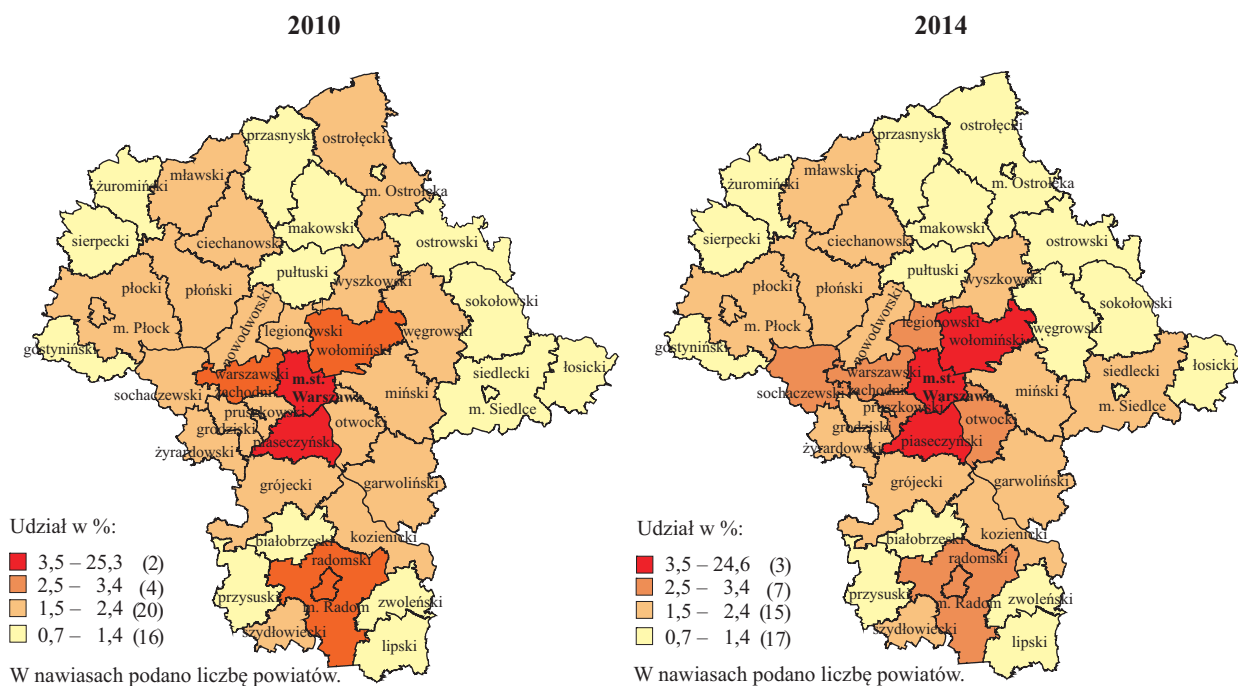
a Dotyczy głównie budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw.

Struktura pożarów według rodzaju obiektu

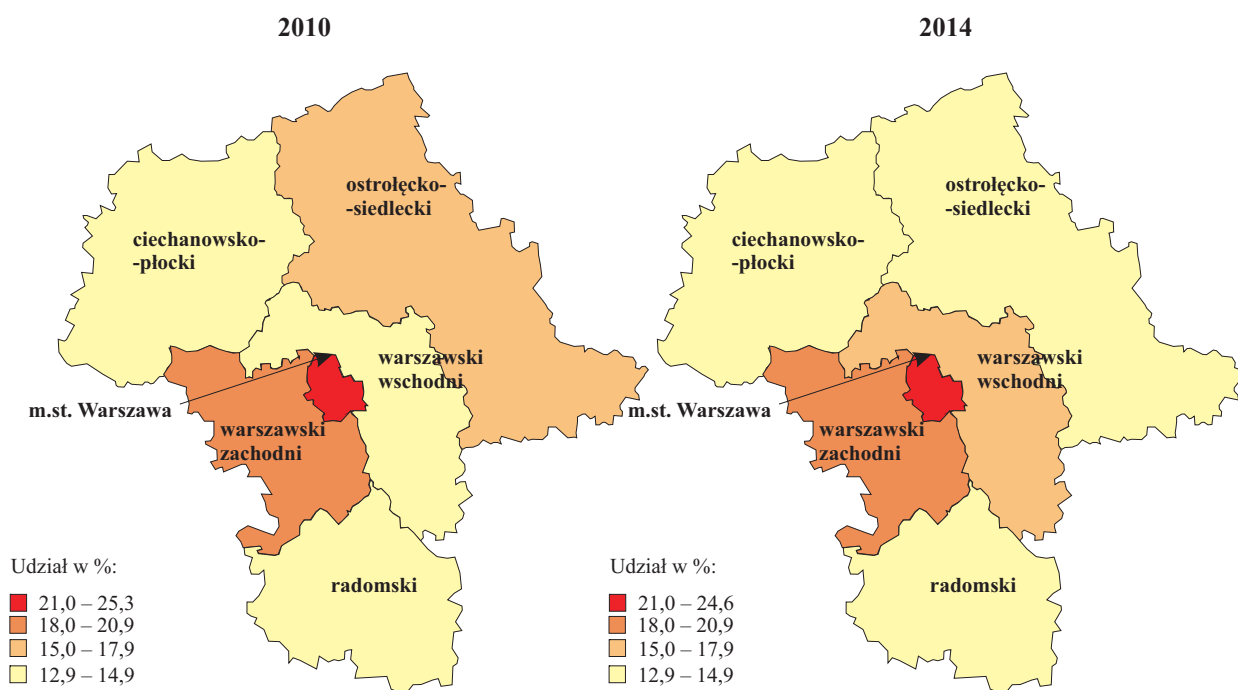

IV. Bezpieczeństwo publiczne (dok.)

Struktura zdarzeń^a wymagających interwencji straży pożarnej
według powiatów

Struktura zdarzeń^a wymagających interwencji straży pożarnej
według podregionów

^a Łączna liczba pożarów, miejscowych zagrożeń i fałszywych alarmów.

V. Rynek pracy

Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale

Wyszczególnienie	Województwo mazowieckie					Polska				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Aktywni zawodowo w tys. ..	2488	2650	2636	2594	2843	17153	17295	17394	17414	17427
pracujący	2306	2447	2427	2382	2653	15557	15613	15636	15713	16018
bezrobotni.....	182	202	209	212	191	1597	1682	1757	1700	1410
Bierni zawodowo w tys.	1799	1754	1772	1780	1760	13826	13729	13656	13621	13543
Współczynnik aktywności zawodowej w %	58,0	60,2	59,8	59,3	61,8	55,4	55,7	56,0	56,1	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	53,8	55,6	55,1	54,5	57,6	50,2	50,3	50,4	50,6	51,7
Stopa bezrobocia w %	7,3	7,6	7,9	8,2	6,7	9,3	9,7	10,1	9,8	8,1

Aktywność ekonomiczna ludności (BAEL) - badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

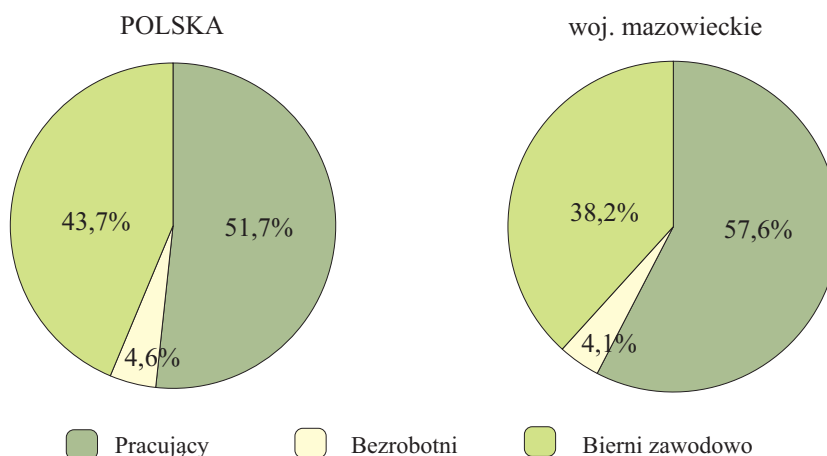
Aktywność ekonomiczną ludności bada się w cyklu kwartalnym.

Podstawowym kryterium podziału na **aktywnych zawodowo** (pracujących i bezrobotnych) oraz **biernych zawodowo** stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do pracujących zaliczono osoby, które w badanym tygodniu: wykonywały pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej; nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu), ale formalnie miały pracę.

Za **bezrobotne** uznano osoby (w wieku 15 – 74 lata), które spełniały jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi; aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie (w ciągu 3 miesięcy) oraz były gotowe tę pracę podjąć.

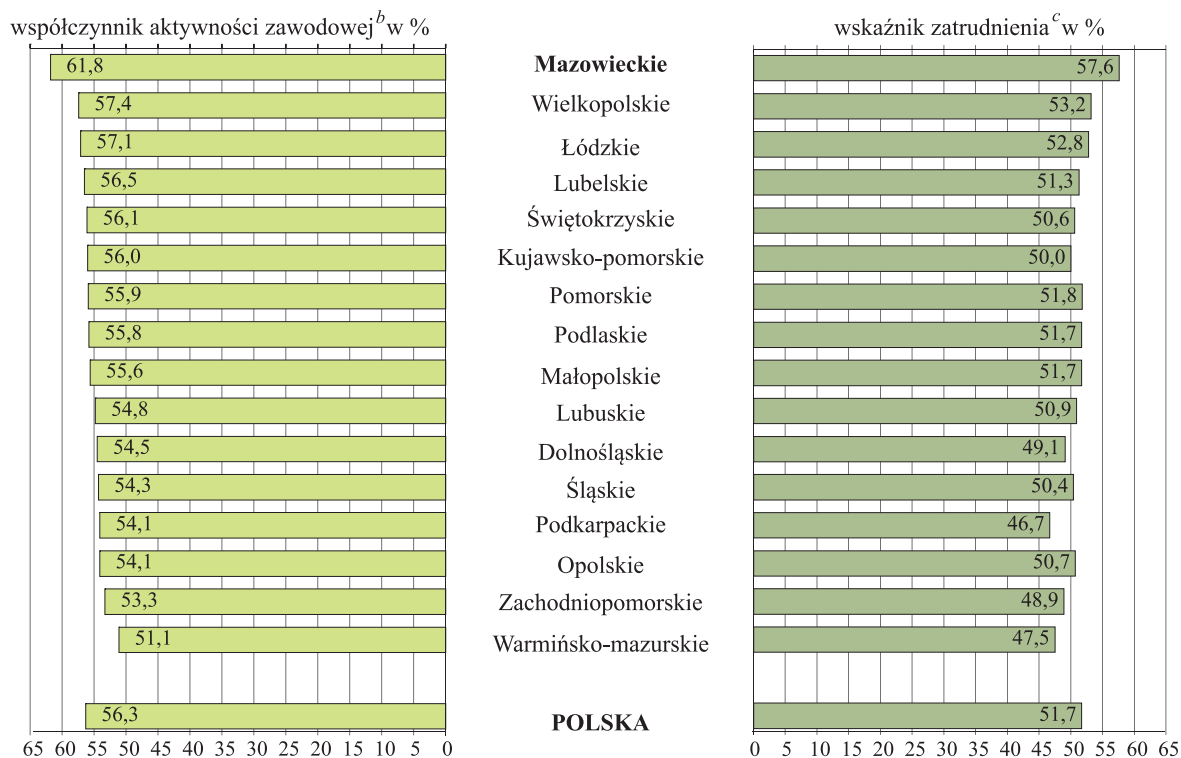
Struktura ludności według aktywności ekonomicznej ludności^a w IV kwartale 2014 r.

^a Według BAEL.

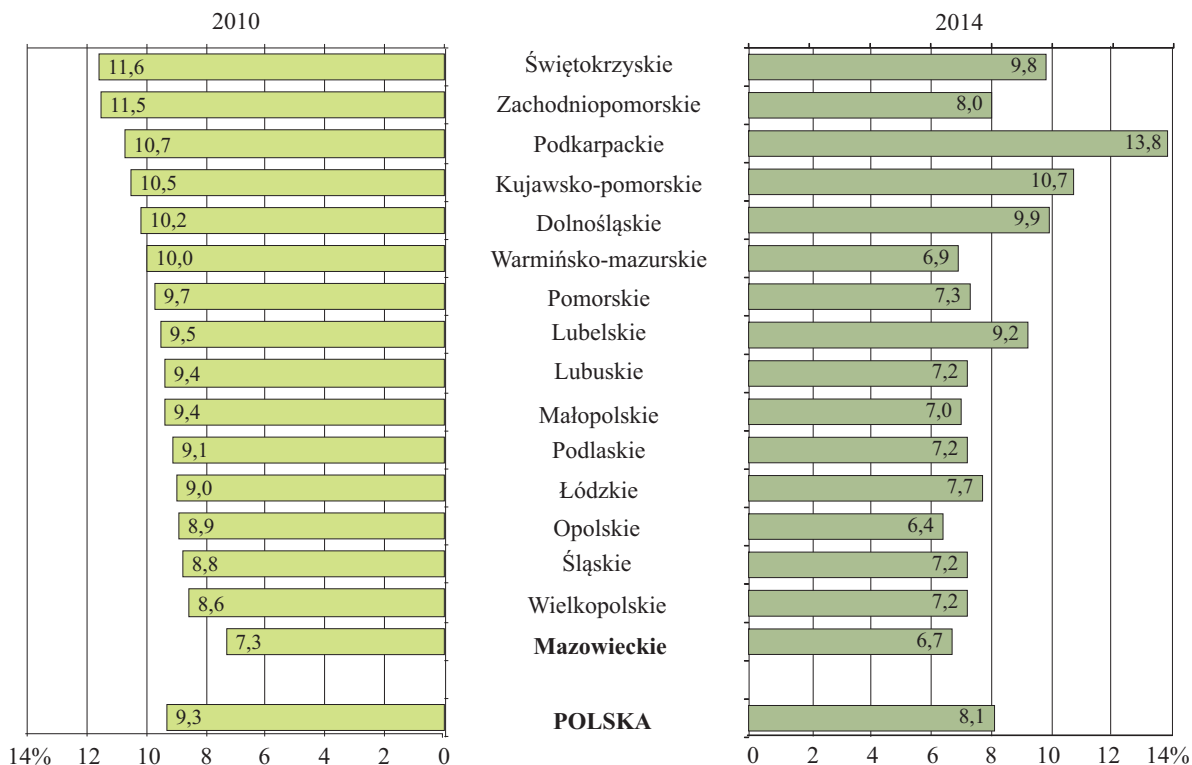
V. Rynek pracy (cd.)

**Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia
według województw w IV kwartale^a 2014 r.**

a Według BAEL. b Udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. c Udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Stopa bezrobocia^a według województw w IV kwartale

a Według BAEL; udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej.

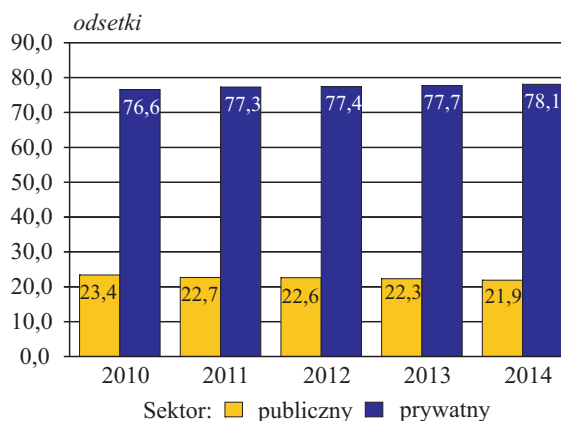

V. Rynek pracy (cd.)

Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni produkcji rolniczej, duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Struktura pracujących^a według sektorów własności

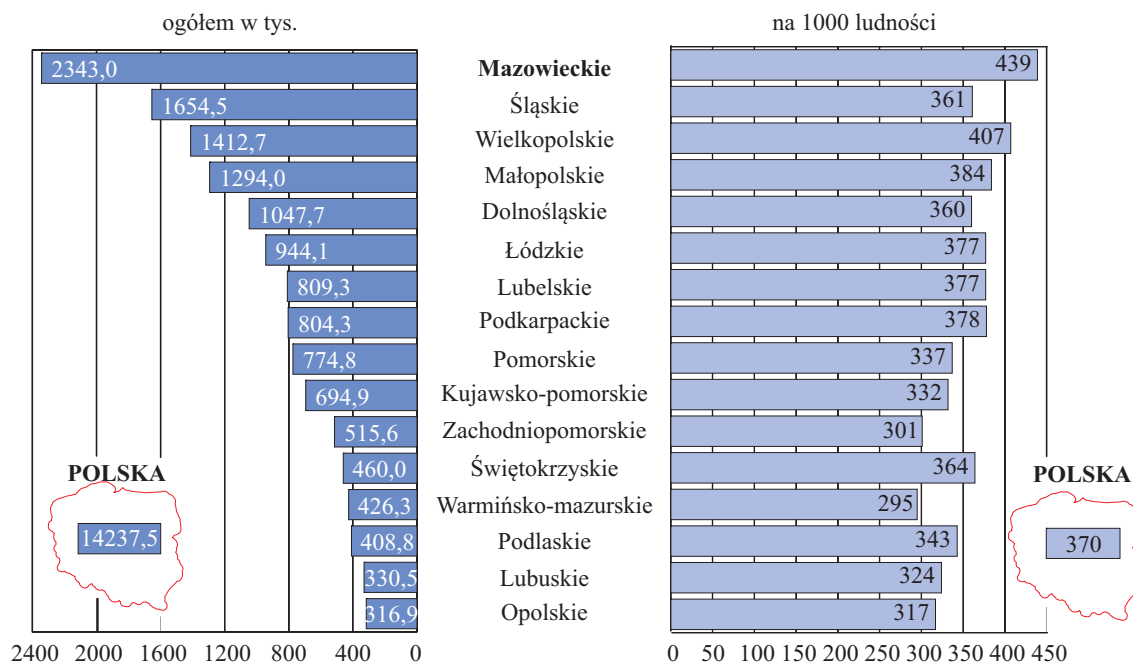
Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Pracujący^a według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Województwo mazowieckie jest największym w kraju rynkiem pracy. Liczba pracujących w gospodarce narodowej w końcu 2014 r. wyniosła 2343,0 tys. osób, tj. 16,5% pracujących w kraju. Na 1000 ludności przypadało 439 osób (w kraju 370). Kobiety stanowiły 49,1% ogółu pracujących (w kraju 47,8%). W sektorze prywatnym pracowało 78,1% ogółu pracujących (w kraju 78,6%).

W województwie wysoką koncentracją pracujących charakteryzował się podregion m.st. Warszawa, w którym wśród pracujących największą grupę stanowili pracujący w pozostałych usługach oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji (odpowiednio 40,9% i 33,7% ogółu pracujących). Największy odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie wystąpił w podregionie warszawskim wschodnim (28,8% ogółu pracujących), natomiast największy odsetek pracujących w rolnictwie odnotowano w podregionie ostrołęcko-siedleckim (37,1% ogółu pracujących).

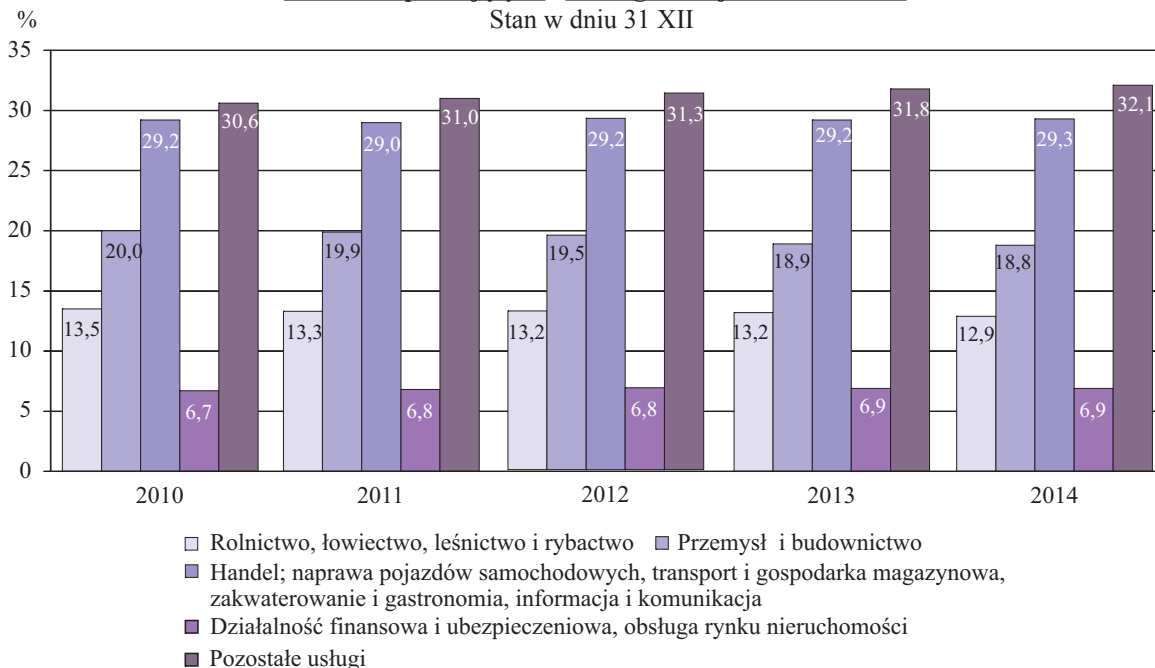
V. Rynek pracy (cd.)

Przemysł obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

Pozostałe usługi obejmują sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

Struktura pracujących^a według rodzajów działalności

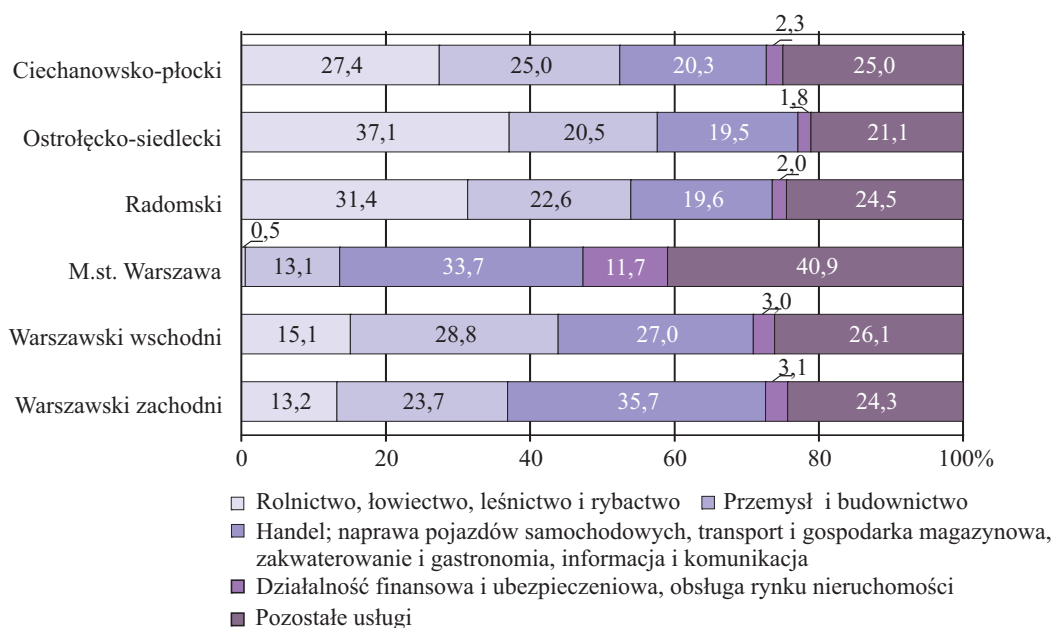
Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Struktura pracujących^a według rodzajów działalności w podregionach w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

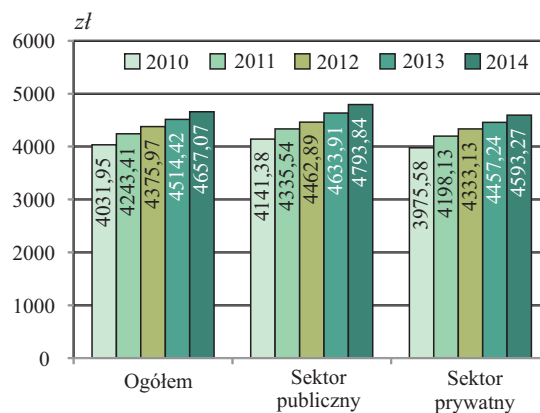
V. Rynek pracy (cd.)

Przeciętne wynagrodzenia miesięczne (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- 3) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- 4) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów własności

Stan w dniu 31 XII

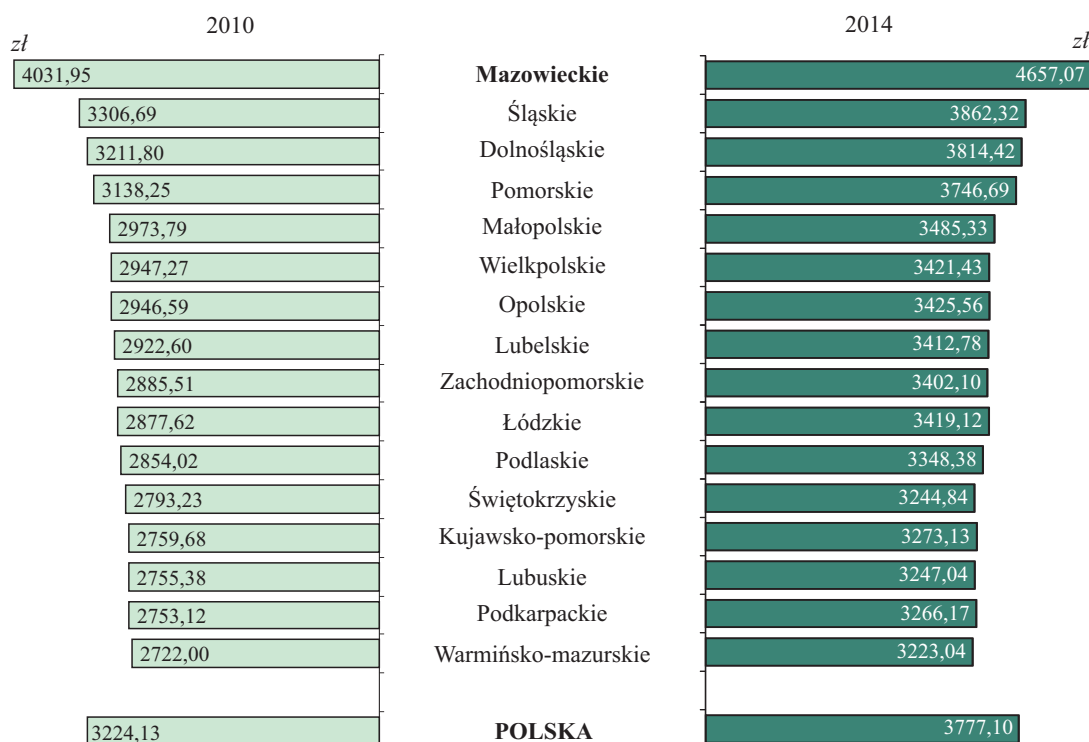

W województwie mazowieckim **przeciętne miesięczne wynagrodzenie** ogółem brutto w gospodarce narodowej w końcu 2014 r. wyniosło 4657,07 zł i było o 23,3% wyższe od średniej krajowej i o 15,5% wyższe niż w 2010 r.

W sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4793,84 zł i zwiększyło się o 15,8% w stosunku do 2010 r. W sektorze prywatnym przeciętna płaca osiągnęła poziom 4593,27 zł i była o 15,5% wyższa od zanotowanej w 2010 r. Pracownicy zatrudnieni w sektorze publicznym zarabiali przeciętnie o 200,57 zł (o 4,4%) więcej niż zatrudnieni w sektorze prywatnym.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według województw

Stan w dniu 31 XII

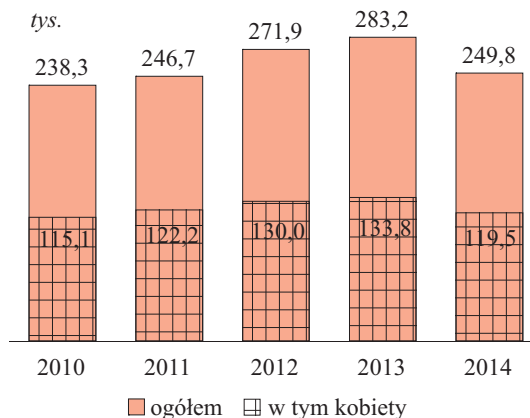

V. Rynek pracy (cd.)

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub szkół wyższych, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy.

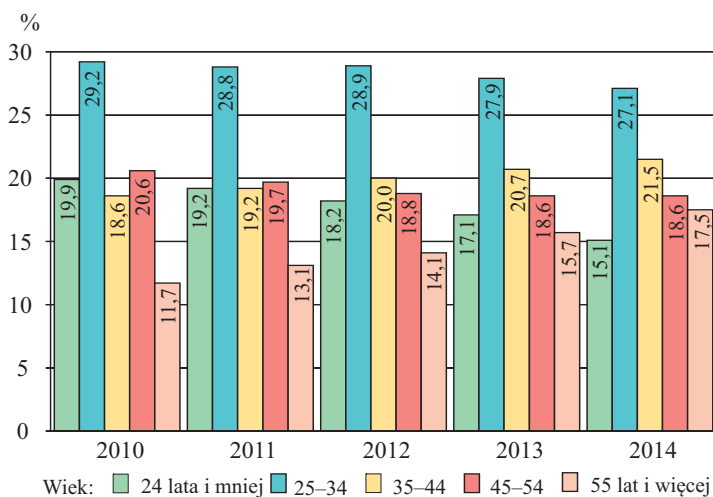
Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku

Stan w dniu 31 XII

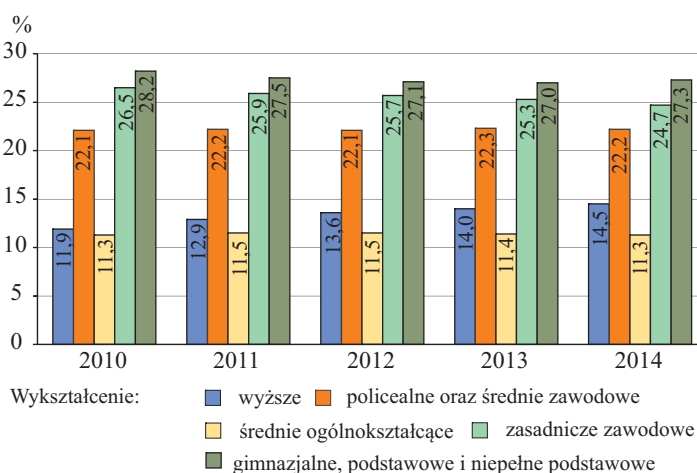
W końcu grudnia 2014 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa mazowieckiego wyniosła 249,8 tys. osób (13,7% ogółu bezrobotnych w kraju) i była o 11,4 tys. osób większa w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r.

Kobiety (119,5 tys.) stanowiły 47,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w kraju 51,5%).

W końcu grudnia 2014 r. najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby w wieku 25-34 lata (67,8 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 27,1%, w kraju - 27,9%.

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

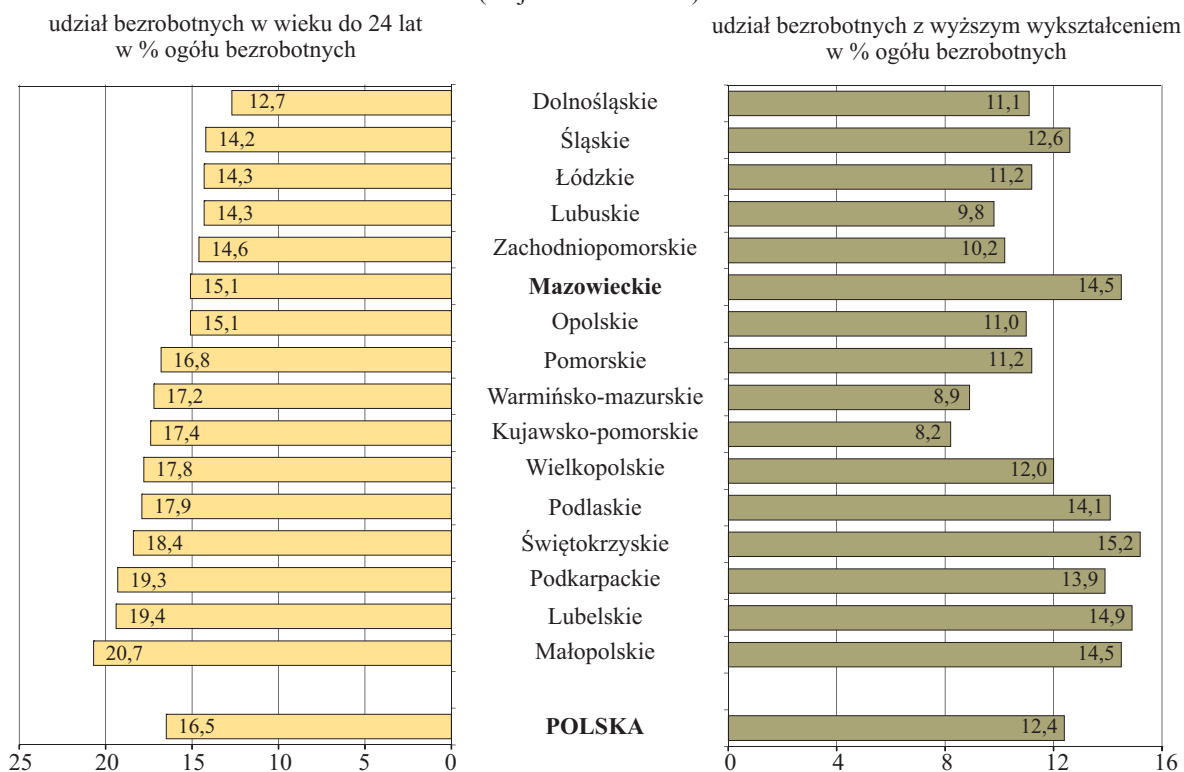
Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia.

Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych (liczące łącznie 129,8 tys.) to **osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym**. Obie te populacje łącznie stanowiły 52,0% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2014 r. (w kraju 55,2%).

V. Rynek pracy (cd.)

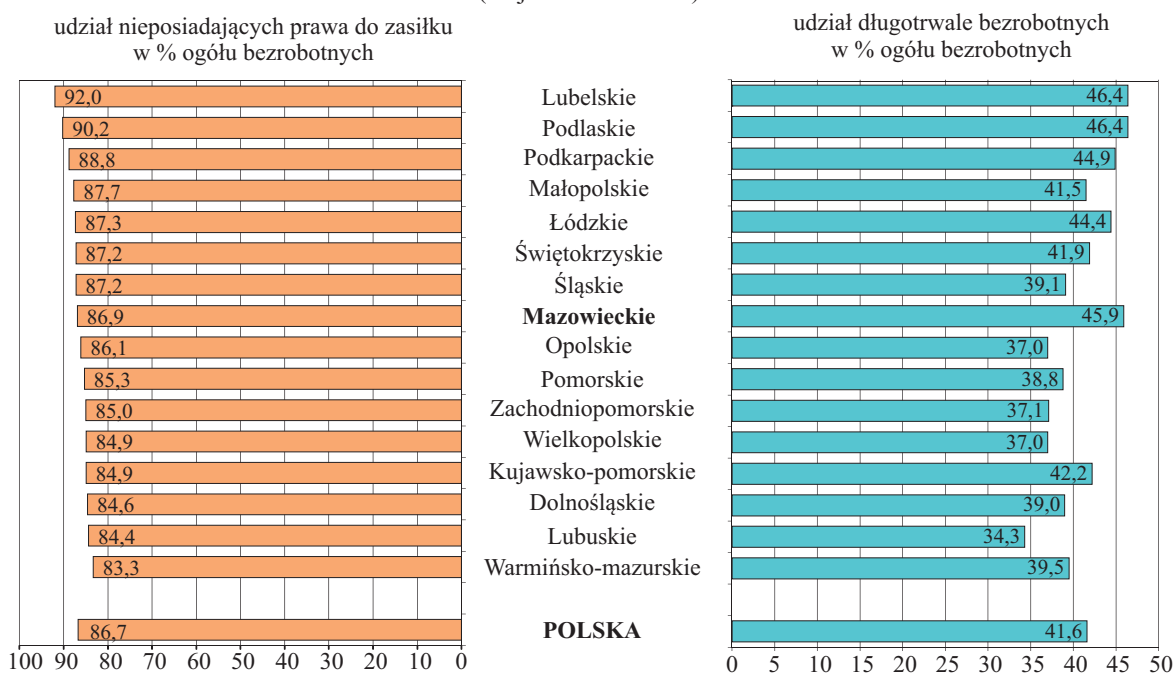
Zarejestrowani bezrobotni w wieku do 24 lat oraz z wykształceniem wyższym według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII
(województwo=100)

Zarejestrowani bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku oraz długotrwale bezrobotni według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII
(województwo=100)

Liczba osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy w końcu grudnia 2014 r. wyniosła 114,6 tys., co stanowiło 45,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

V. Rynek pracy (cd.)

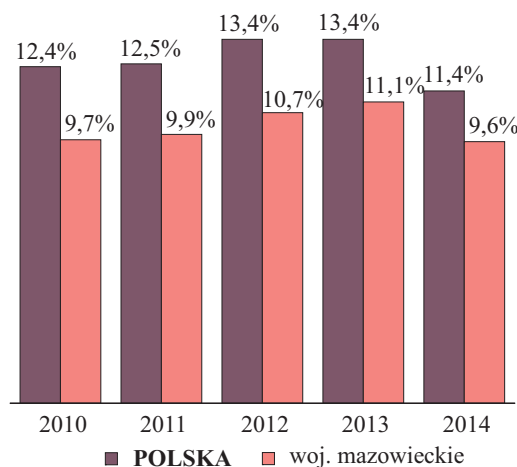
Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

W końcu grudnia 2014 r. w woj. mazowieckim stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 9,6%, przy średniej 11,4% w kraju.

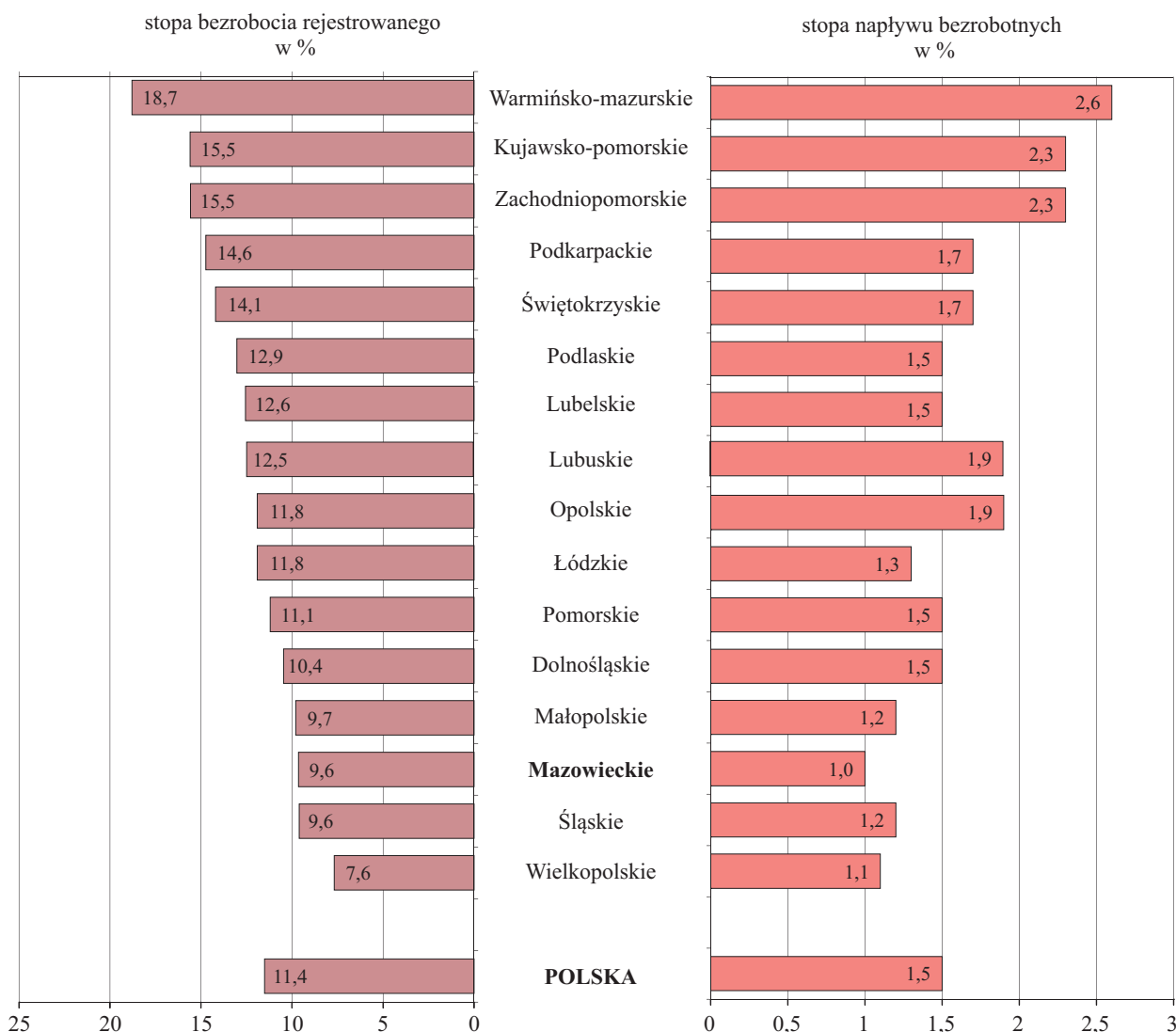
Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Stopa bezrobocia rejestrowanego i stopa napływu bezrobotnych według województw w 2014 r.

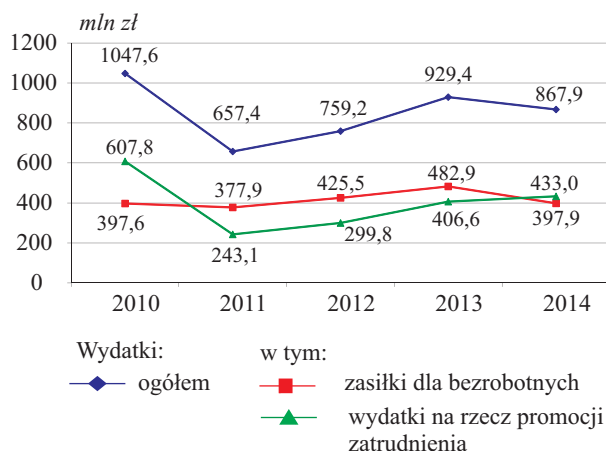
Stan w dniu 31 XII

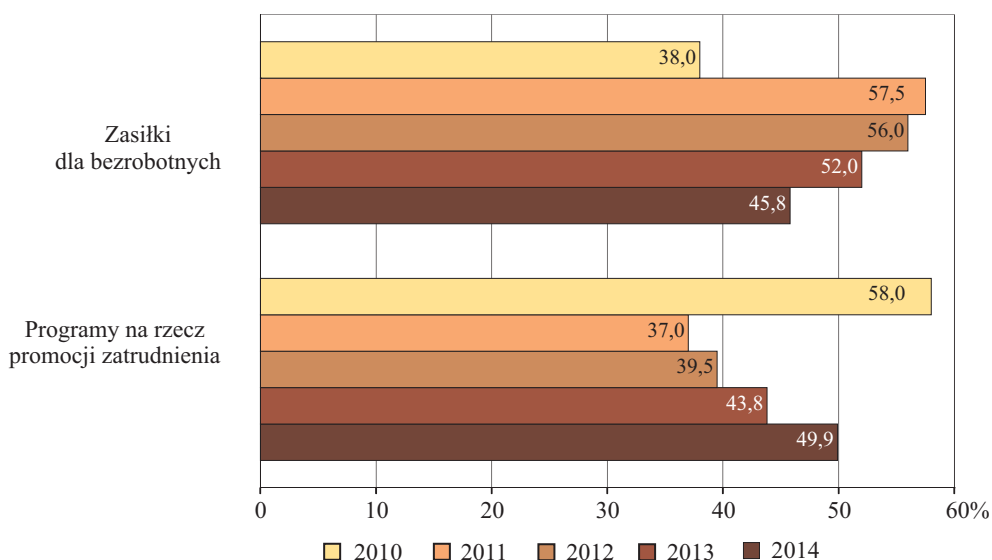
V. Rynek pracy (dok.)

Wydatki Funduszu Pracy

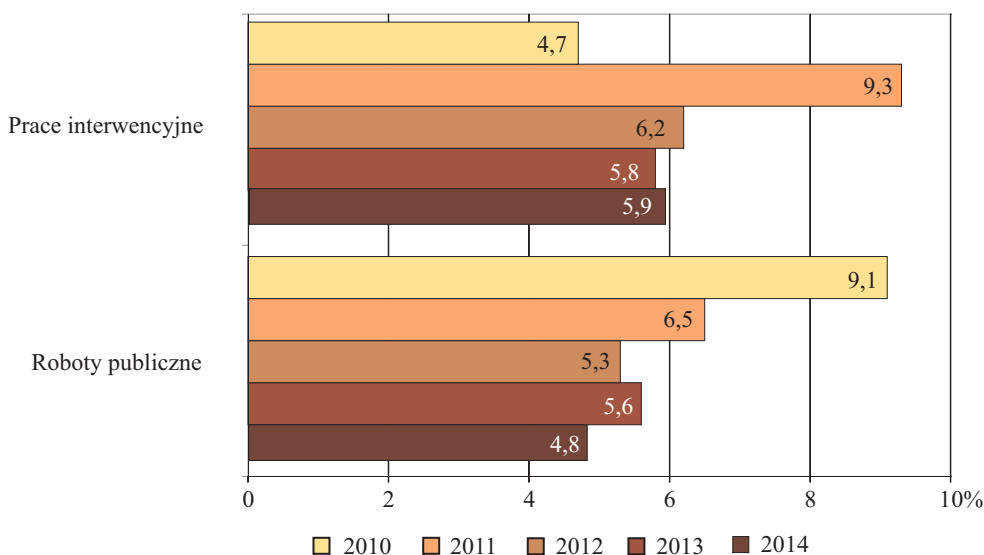
W 2014 r., w porównaniu z 2010 r., zmniejszyła się kwota **wydatków Funduszu Pracy na rzecz promocji zatrudnienia** (z 607,8 mln zł do 433,0 mln zł). Liczba osób, które podjęły zatrudnienie przy robotach publicznych zmniejszyła się z 7,0 tys. w 2010 r. do 2,9 tys. Natomiast liczba osób, które podjęły zatrudnienie przy pracach interwencyjnych zwiększyła się w tym okresie z 5,3 tys. do 5,7 tys.

Wybrane rodzaje wydatków w% ogółu wydatków Funduszu Pracy

Wybrane rodzaje wydatków w % ogółu wydatków na rzecz promocji zatrudnienia

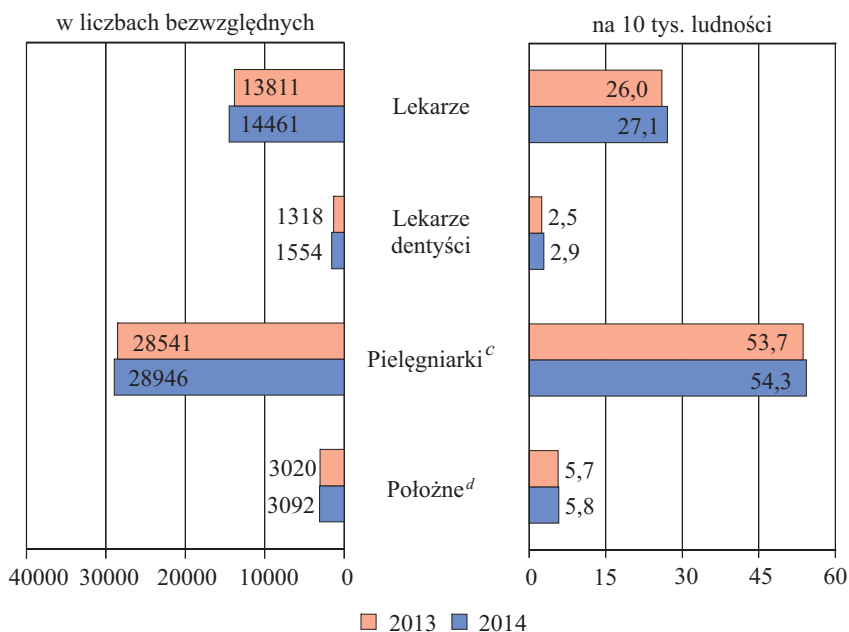

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Dane o pracownikach medycznych podaje się łącznie z danymi resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych.

Pracownicy medyczni^{ab}

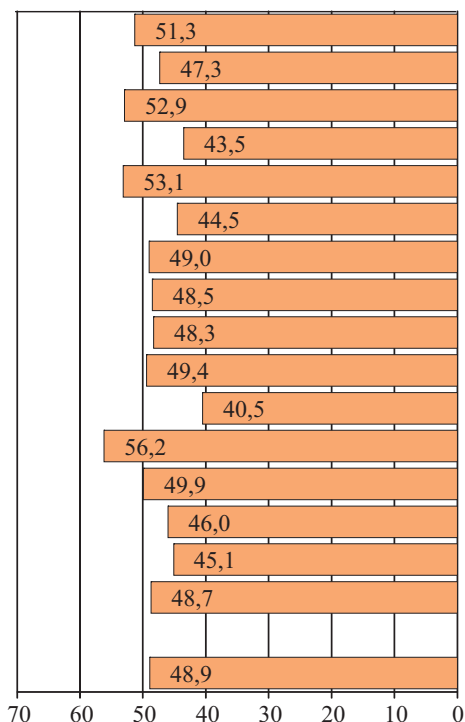
Stan w dniu 31 XII

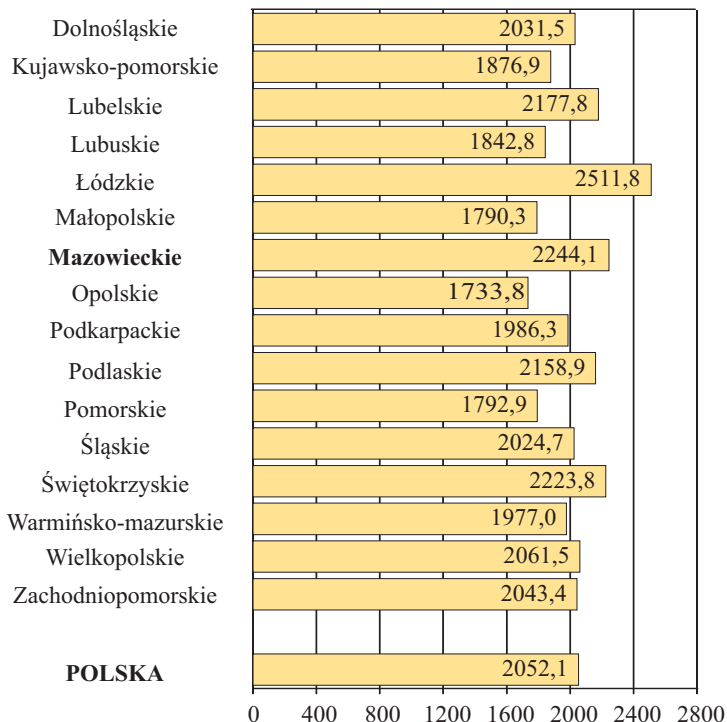
a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w okręgowych izbach lekarskich oraz okręgowych izbach pielęgniarek i położnych, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; dane nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. *b* Łącznie z odbywającymi staż. *c* Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. *d* Łącznie z magistrami położnictwa.

Wybrane dane o szpitalach ogólnych według województw w 2014 r.

łóżka^a w szpitalach na 10 tys. ludności
(stan w dniu 31 XII)

leczeni^b na 10 tys. ludności

a Łącznie z miejscami (łóżkami) dla dzieci i inkubatorami. *b* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

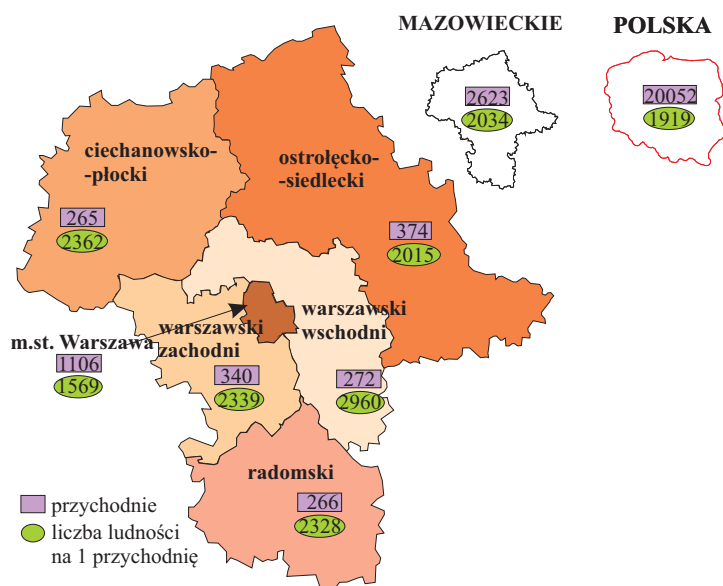
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Przychodnie i ludność na 1 przychodnię według podregionów w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

Świadczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej realizowane są przez przychodnie i praktyki lekarskie.

W końcu 2014 r. w województwie mazowieckim funkcjonowały **2623 przychodnie** (w miastach – 2061, na wsi – 562). Liczba **praktyk lekarskich** (świadczących usługi zdrowotne finansowane w ramach środków publicznych) wyniosła **376** (w miastach – 223, na wsi – 153). W porównaniu z 2013 r. liczba przychodni zwiększyła się o 79 placówek, tj. o 3,1%. Natomiast liczba prowadzonych praktyk lekarskich zmniejszyła się o 3, tj. o 0,8%.

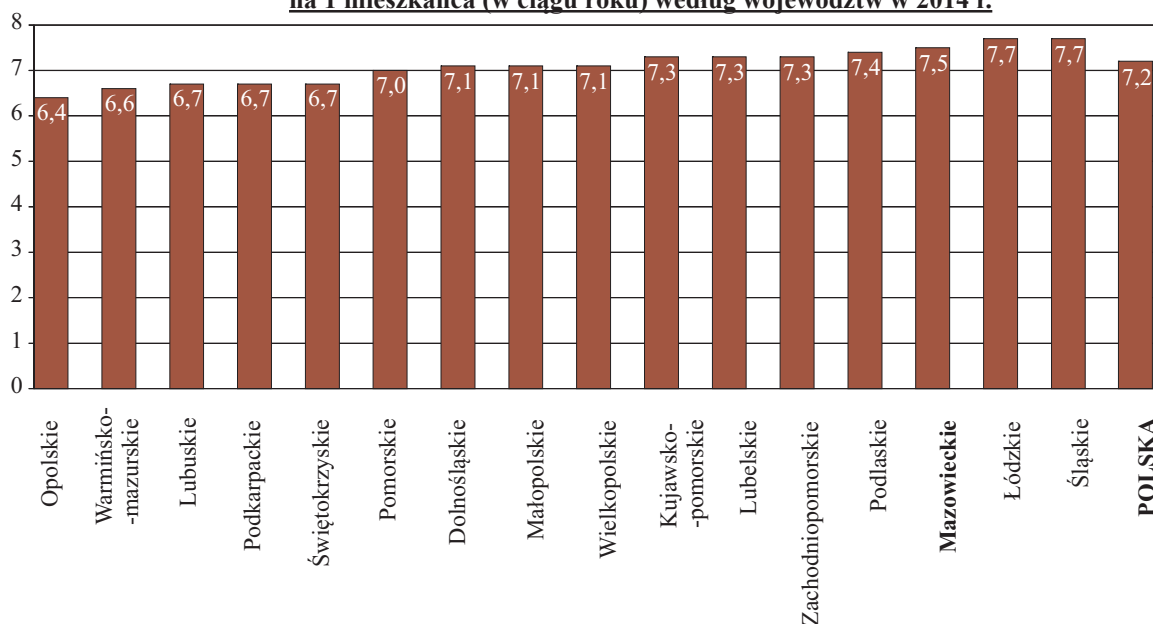
Dane dotyczące przychodni i porad udzielonych w przychodniach prezentuje się łącznie z jednostkami resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych.

Porady udzielone^a w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej

Wyszczególnienie	2013	2014	
	w tysiącach		2013=100
Porady udzielone	43314,7	44222,9	102,1
miasta.....	37119,5	38074,0	102,6
wieś.....	6195,2	6148,9	99,3
W podstawowej opiece lekarskiej...	19047,7	19518,0	102,5
W opiece specjalistycznej.....	24266,9	24704,8	101,8
lekarskie.....	19456,3	19746,9	101,5
stomatologiczne.....	4810,6	4957,9	103,1

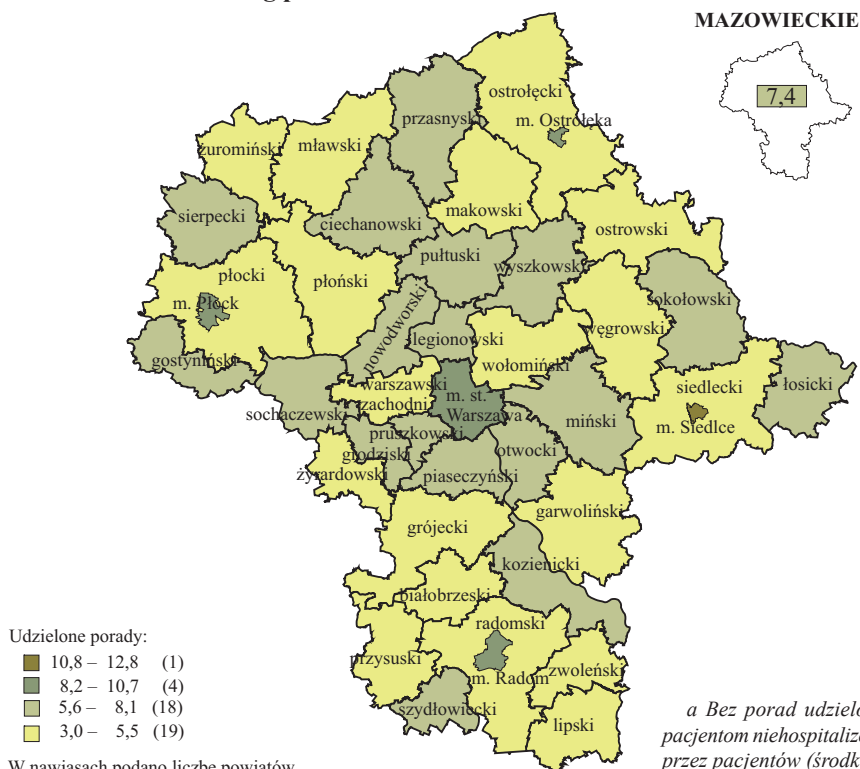
^a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca (w ciągu roku) według województw w 2014 r.

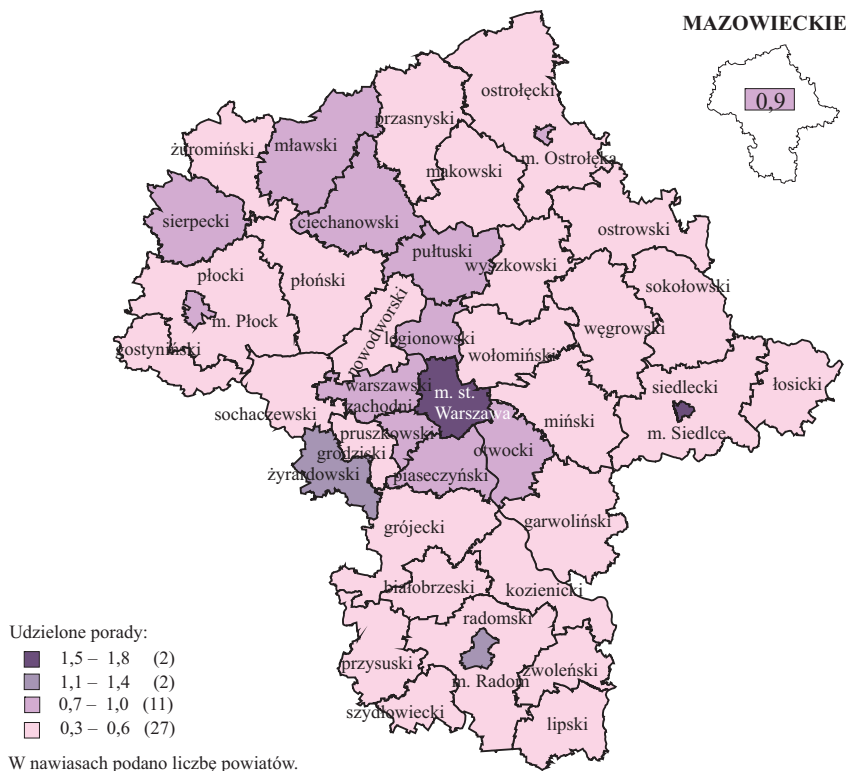
VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Udzielone porady^a lekarskie na 1 mieszkańca według powiatów w 2014 r.

^a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Udzielone porady^a stomatologiczne na 1 mieszkańca według powiatów w 2014 r.

^a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (cd.)

Pomoc społeczna stacjonarna

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Placówki (bez filii)	215	220	224	241	243
Miejsca ^a	14548	14506	14590	15791	15687
Mieszkańcy ^a	14125	13852	14028	14394*	14462

^a Łącznie z filiami.

Zakłady stacjonarne pomocy społecznej obejmują m.in. domy pomocy społecznej, rodzinne domy oraz środowiskowe domy samopomocy, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegownie, schroniska lub domy dla bezdomnych.

Rodzinna piecza zastępcza

Stan w dniu 31 XII

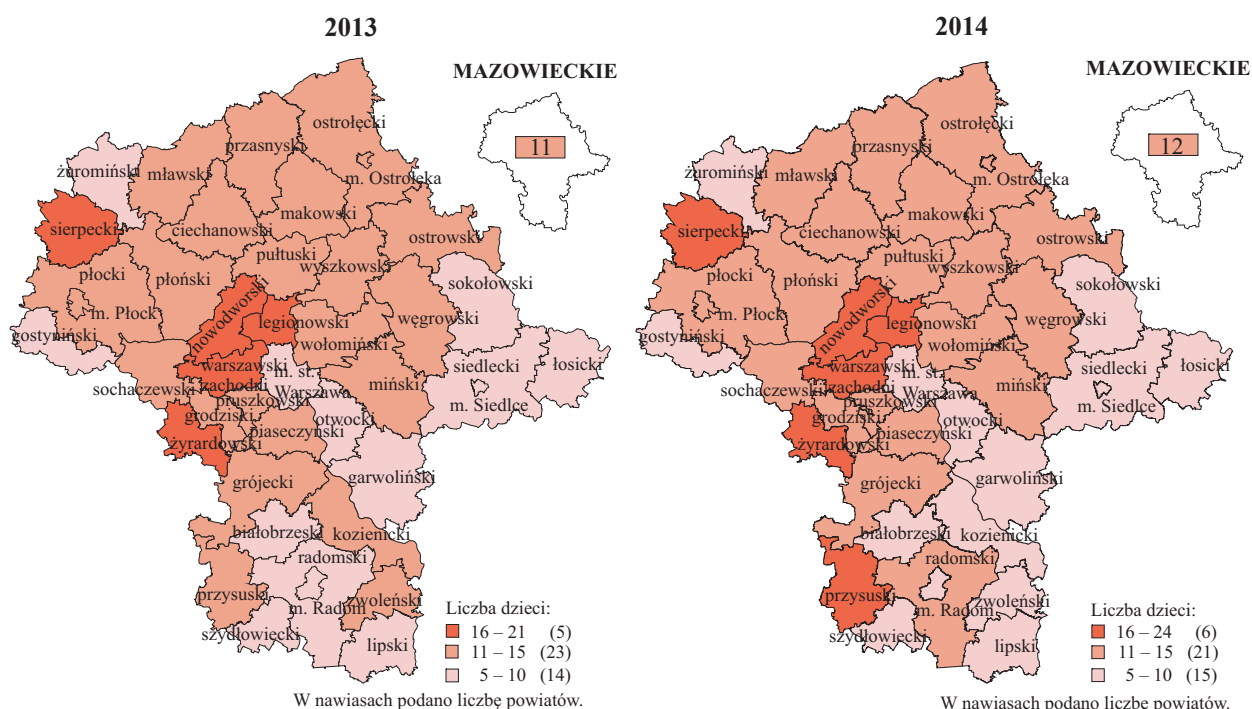
Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców i może być sprawowana w formie instytucjonalnej lub rodzinnej.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Rodziny zastępcze.....	4012	3983	4328	4247	4368
Dzieci w rodzinach zastępczych ^a	5523	5569	6084	5875	5987
w tym w wieku: 0–3 lata	379	421	482	425	435
4–6 lat	650	667	644	551	561
Rodzinne domy dziecka.....			13	24	31
Dzieci w rodzinnych domach dziecka ^b			67	136	185
w tym w wieku: 0–3 lata.....			12	35	39
4–6 lat.....			16	27	31

^a W latach 2010 i 2011 w wieku do 18 lat, od 2012 r. w wieku do 25 lat. ^b W wieku do 25 lat.

Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na 10 tys. mieszkańców według powiatów

Stan w dniu 31 XII

VI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (dok.)

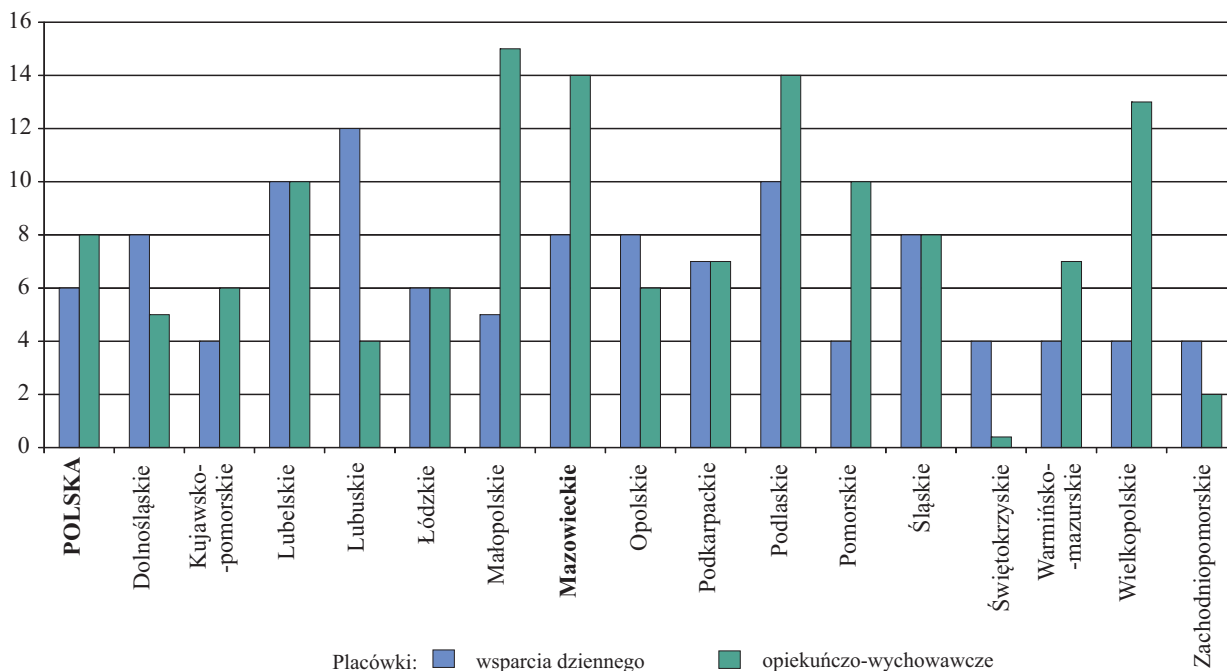
Institutionalna piecza zastępcza

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
	placówki					wychowankowie				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	90	91	98	104	110	2143	2021	1883	1963	2006
interwencyjne	6	6	5	4	5	192	162	127	131	134
rodzinne	43	45	39	38	37	336	356	311	313	303
socjalizacyjne	25	29	45	56	60	796	962	1060	1300	1302
łączące zadania placówek ^a	16	11	9	6	6	819	541	385	219	226
specjalistyczno-terapeutyczne	-	-	-	-	2	-	-	-	-	41
Interwencyjny ośrodek preadopcyjny	-	-	1	1	1	-	-	23	22	19

^a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w latach 2010 i 2011 – placówki wielofunkcyjne.

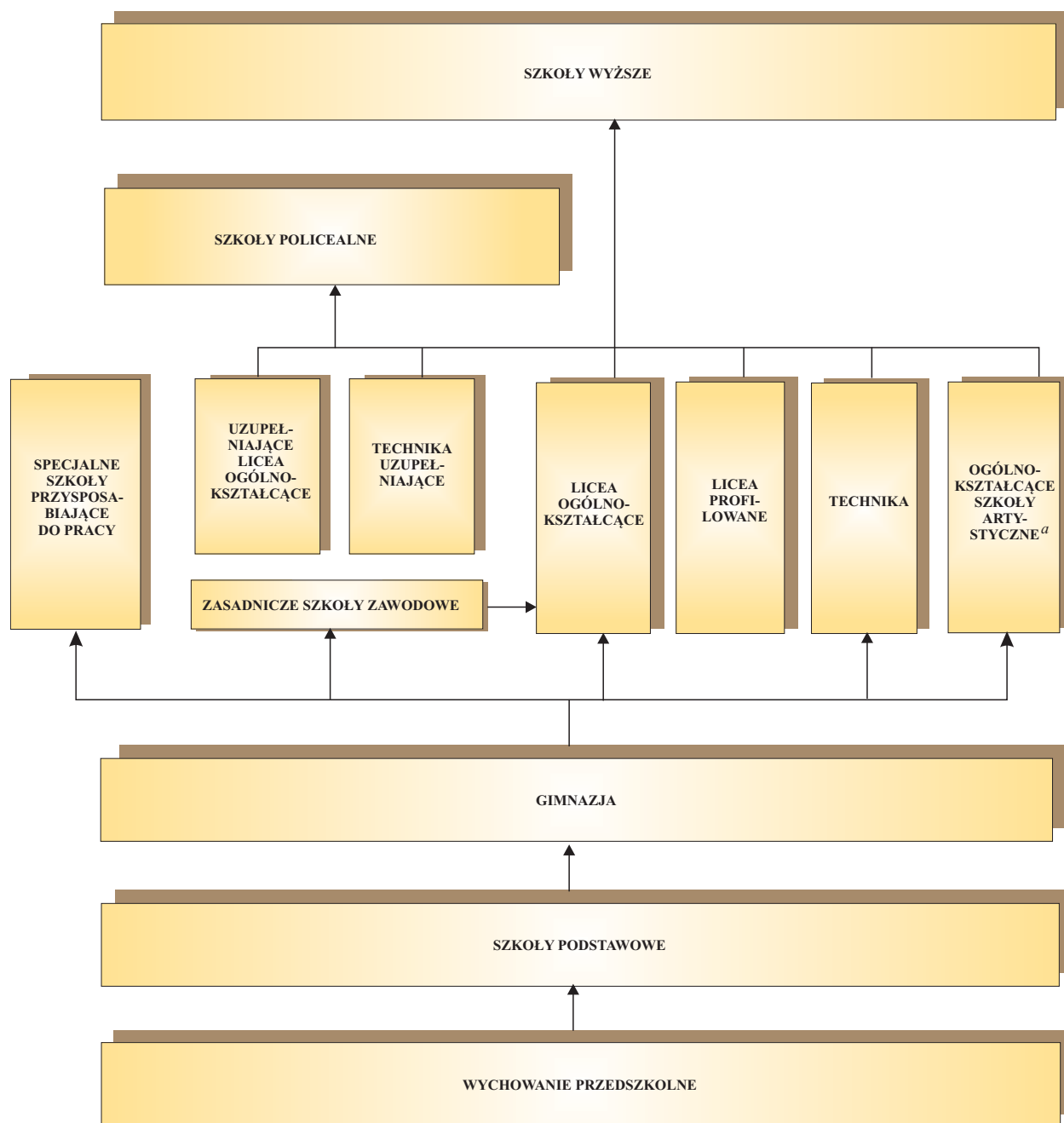
Wolontariusze w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego na 100 wychowanków/korzystających według województw w 2014 r.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. W 2014 r. w województwie mazowieckim (według stanu w dniu 31 XII) funkcjonowały 303 **placówki wsparcia dziennego** prowadzonych w formie: opiekuńczej – 244, specjalistycznej – 37, pracy podwórkowej – 2, w połączonych formach – 20. W placówkach tych (w ciągu roku) opieką objętych było 12772 dzieci, a w poszczególnych formach odpowiednio: 10239, 1438, 121, 974.

VII. Edukacja

Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/15

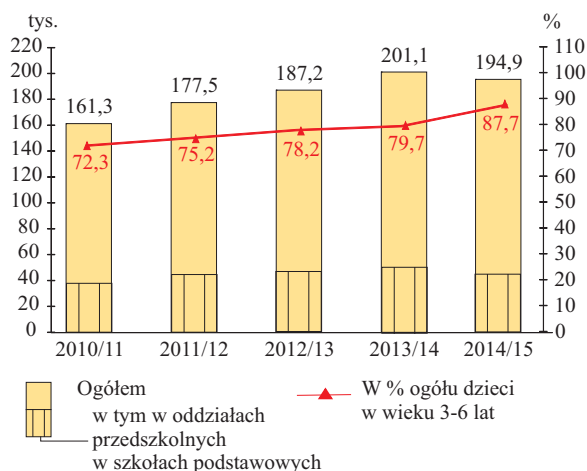

a Dające uprawnienia zawodowe.

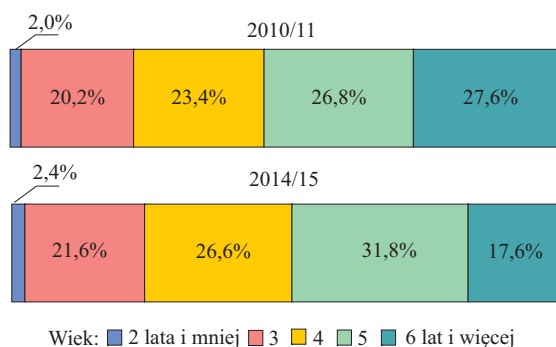
U w a g a. Od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych w liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i dorosłych, technikach uzupełniających dla młodzieży oraz zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych, a od roku szkolnego 2013/14 – technikach uzupełniających dla dorosłych. Szkoły te są stopniowo likwidowane.

VII. Edukacja (cd.)

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^a
Stan na początku roku szkolnego

Struktura dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^a według wieku
Stan na początku roku szkolnego

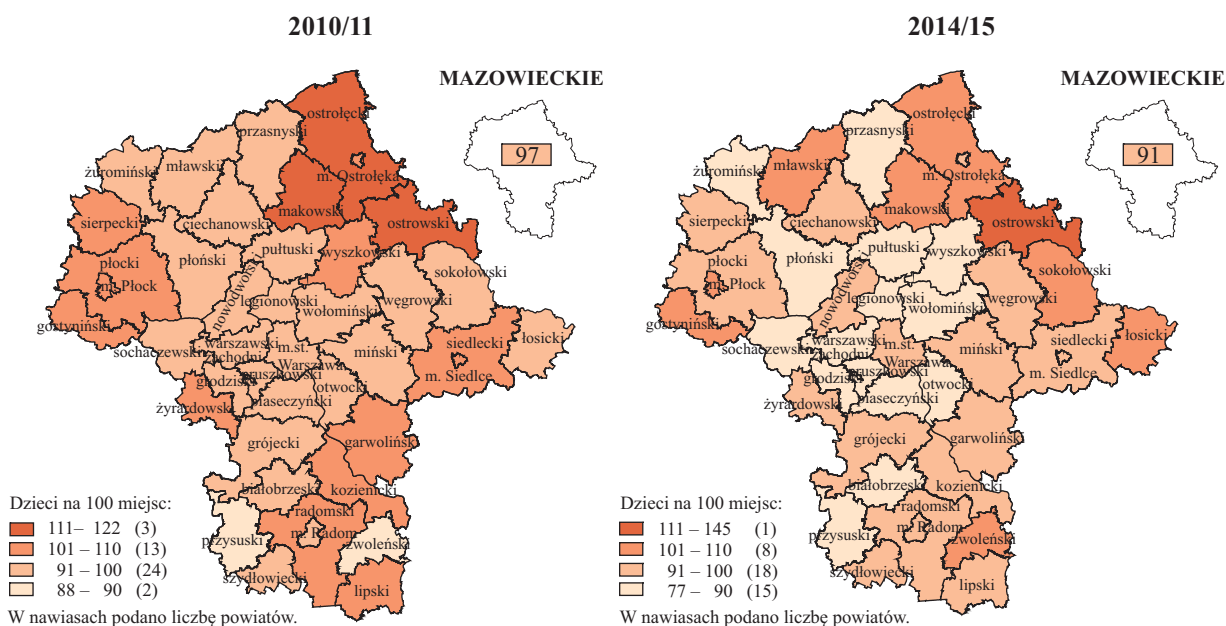
^a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą; w roku szkolnym 2014/15 w związku z obowiązkowym rozpoczęciem nauki w I klasie szkoły podstawowej przez dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r. do obliczenia relacji w grupie wieku 3–6 lat przyjęto za podstawę połowę ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r.

W roku szkolnym 2014/15 w województwie mazowieckim funkcjonowały 3474 zarejestrowane placówki wychowania przedszkolnego: 1793 przedszkola, 1285 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 10 zespołów wychowania przedszkolnego oraz 386 punktów przedszkolnych.

W stosunku do ubiegłego roku liczba placówek zwiększyła się o 2,5%, przy czym wzrost odnotowano szczególnie w liczbie przedszkoli, których przybyło 119.

Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc według powiatów

Stan na początku roku szkolnego

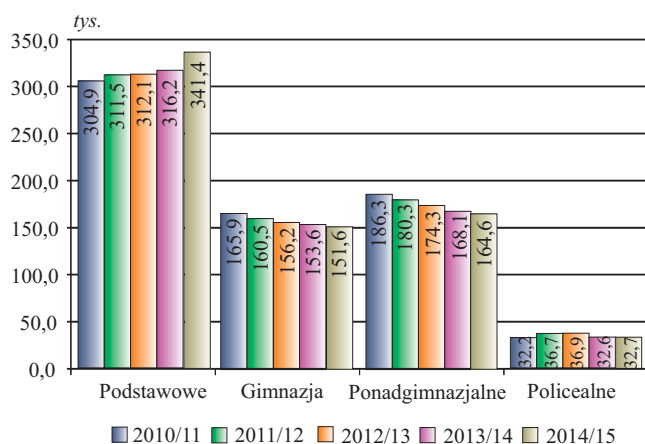

VII. Edukacja (cd.)

Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży

oraz w policealnych

Stan na początku roku szkolnego

W roku szkolnym 2014/15 liczba **szkół podstawowych** dla dzieci i młodzieży zmniejszyła się w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/11 o 1,5%, podczas gdy liczba uczniów tych szkół wzrosła o 12,0%. W badanym okresie przybyło **gimnazjów** dla młodzieży (wzrost o 4,4%), ale uczniów kształcących się w tych szkołach było mniej (o 8,6%). Zmniejszyła się zarówno liczba **szkół ponadgimnazjalnych** dla młodzieży, jak i uczniów w tych szkołach - odpowiednio o 10,2% i 11,6%.

Współczynnik skolaryzacji:

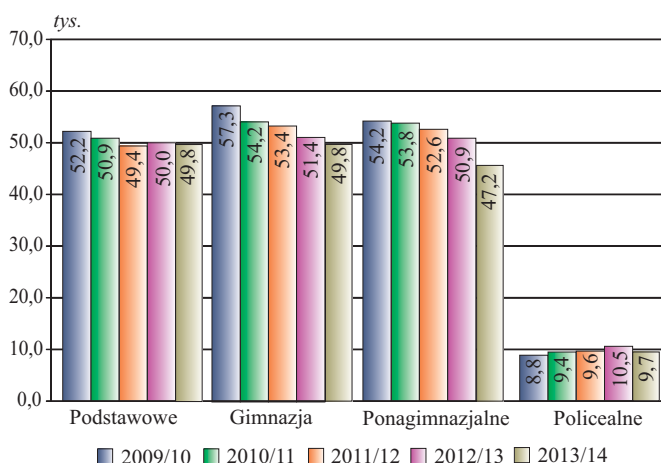
1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Absolwenci w szkołach dla dzieci i młodzieży

oraz w policealnych

Stan na koniec roku szkolnego

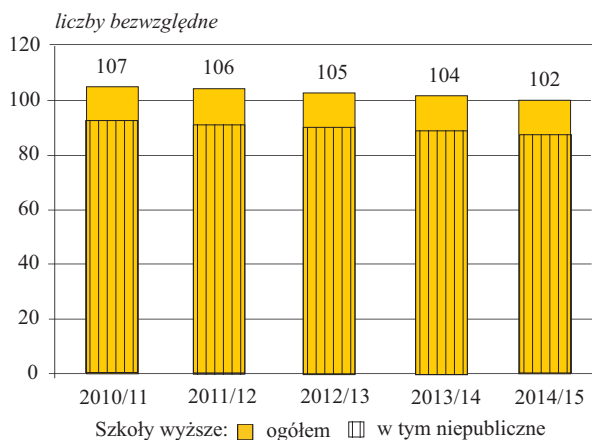
Współczynnik skolaryzacji

Wyszczególnienie	Brutto					Netto				
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
	w %									
Szkoły:										
podstawowe	101,9	104,1	103,4	102,9	98,1	98,6	98,4	98,2	98,0	97,2
gimnazja	102,3	102,2	102,3	101,9	101,4	96,3	96,1	96,1	95,9	95,7
zasadnicze zawodowe ^a	12,3	12,1	11,7	11,2	11,8	10,5	10,3	9,7	9,3	9,6
licea ogólnokształcące i profilowane ^b ..	71,7	72,6	72,2	71,2	69,8	56,0	56,0	55,1	54,5	53,6
technika ^c	35,2	36,3	38,1	38,7	38,8	24,5	24,8	26,6	27,8	28,7
policealne	15,5	18,2	19,1	17,7	18,4	6,0	6,9	6,7	6,0	6,0

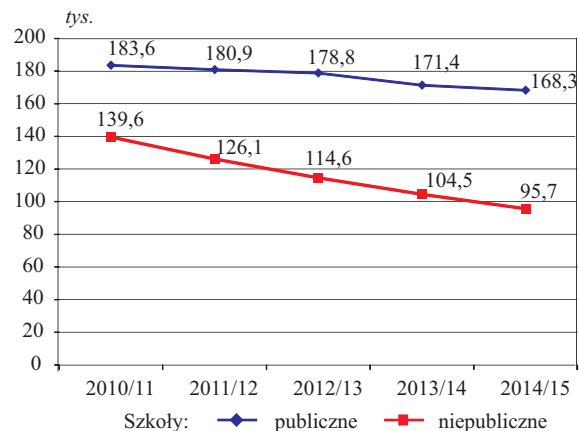
^{a-c} Łącznie ze szkołami: ^a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

VII. Edukacja (cd.)

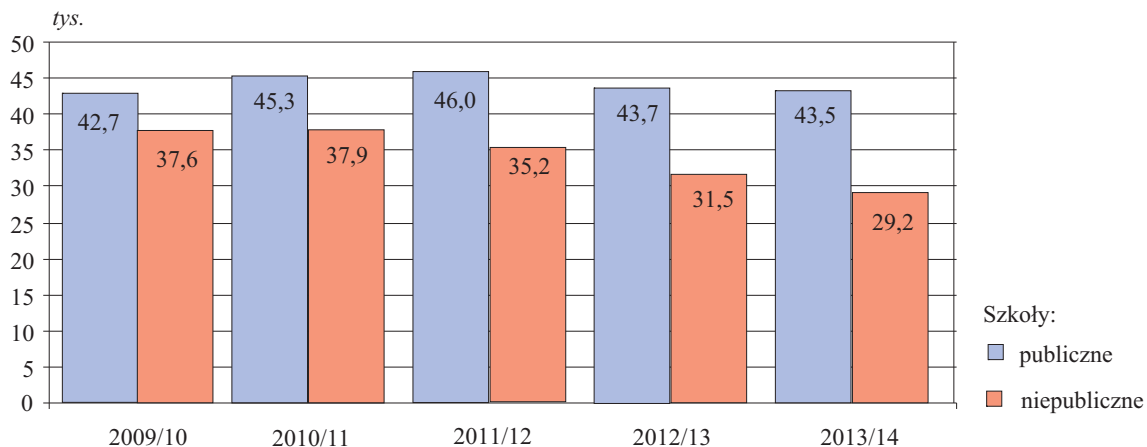
Szkoły wyższe
Stan w dniu 30 XI

Studenci w szkołach wyższych
Stan w dniu 30 XI

Absolwenci szkół wyższych

Studentów i absolwentów wykazano według faktycznej lokalizacji uczelni i jednostek zamiejscowych, z wyjątkiem studentów i absolwentów w zamiejscowych jednostkach organizacyjnych polskich uczelni za granicą, którzy zostali wykazani w miejscu siedziby uczelni macierzystej. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych.

Struktura studentów według formy studiów

Stan w dniu 30 XI

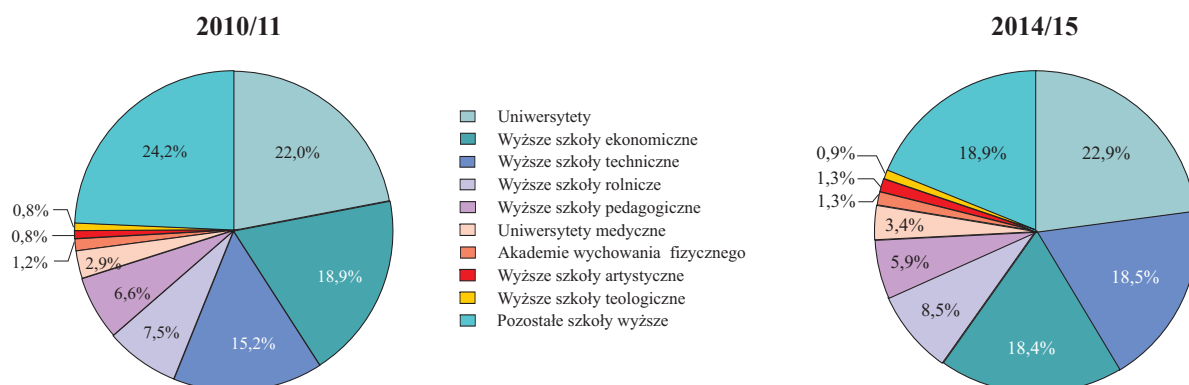

VII. Edukacja (dok.)

Studenci w szkołach wyższych według typów

Stan w dniu 30 XI

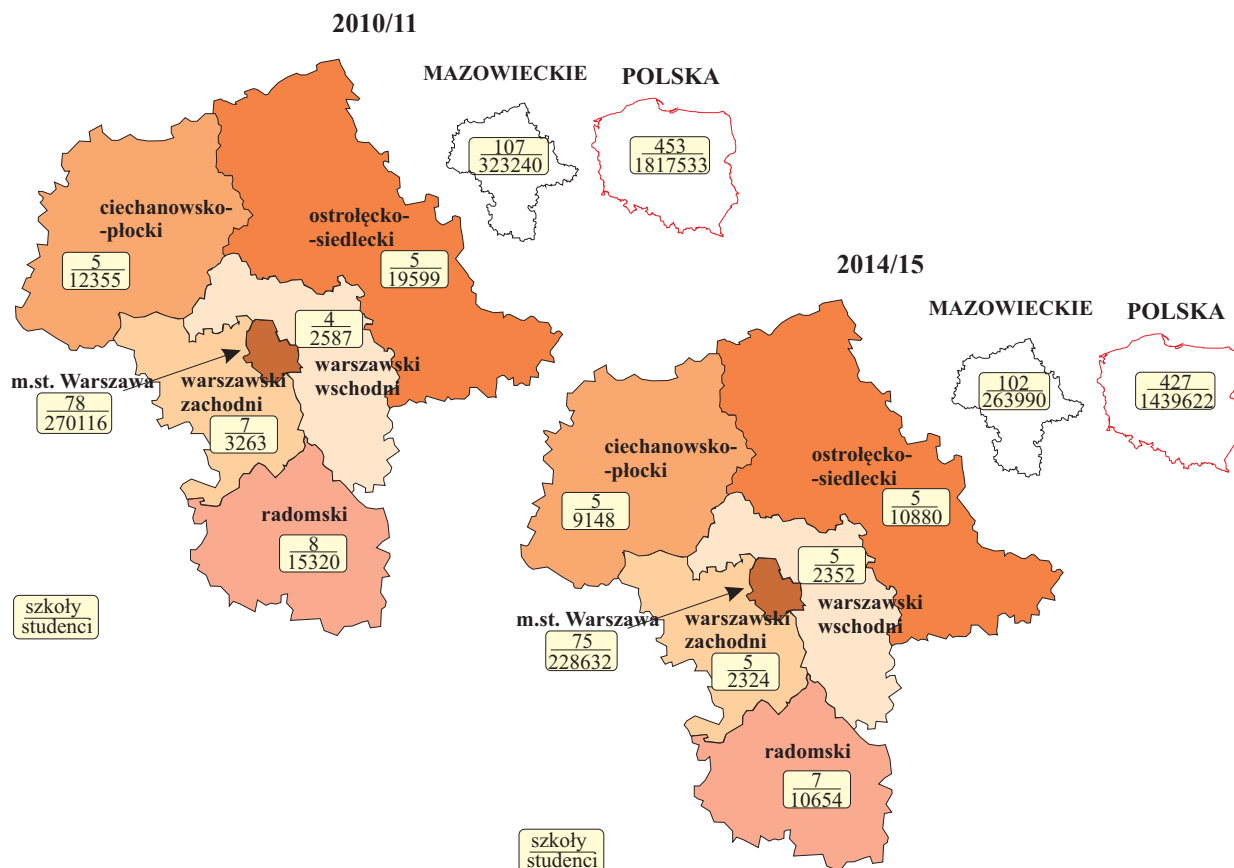

W roku akademickim 2014/15 na terenie województwa mazowieckiego w szkołach wyższych wszystkich typów kształciło się 264,0 tys. **studentów** (w tym 6,1 tys. studentów w zamiejscowych jednostkach organizacyjnych szkół wyższych z innych województw), tj. o 18,3% mniej niż w roku akademickim 2010/11. Cudzoziemcy w liczbie 14,4 tys. stanowili 5,5% ogółu studentów.

Z ogólnej liczby uczących się na uczelniach wyższych 144,3 tys. (54,7%) kształciło się na studiach stacjonarnych, natomiast 119,7 tys. wybrało studia niestacjonarne.

Szkoły wyższe według podregionów

Stan w dniu 30 XI

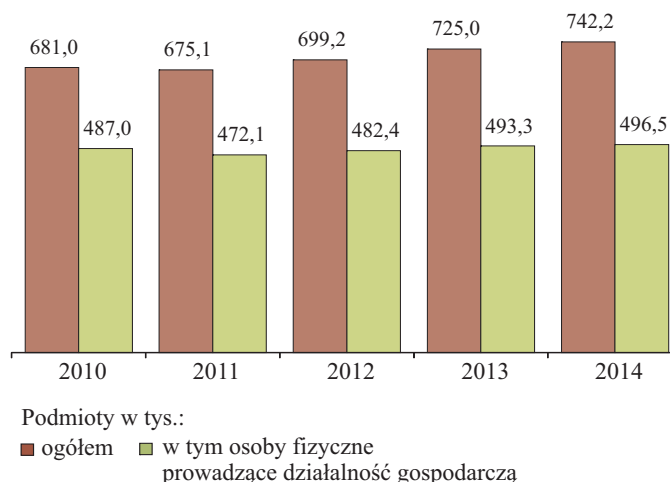
VIII. Podmioty gospodarki narodowej

Podmioty gospodarki narodowej

Stan w dniu 31 XII

Liczba podmiotów gospodarki narodowej dotyczy liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON; bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

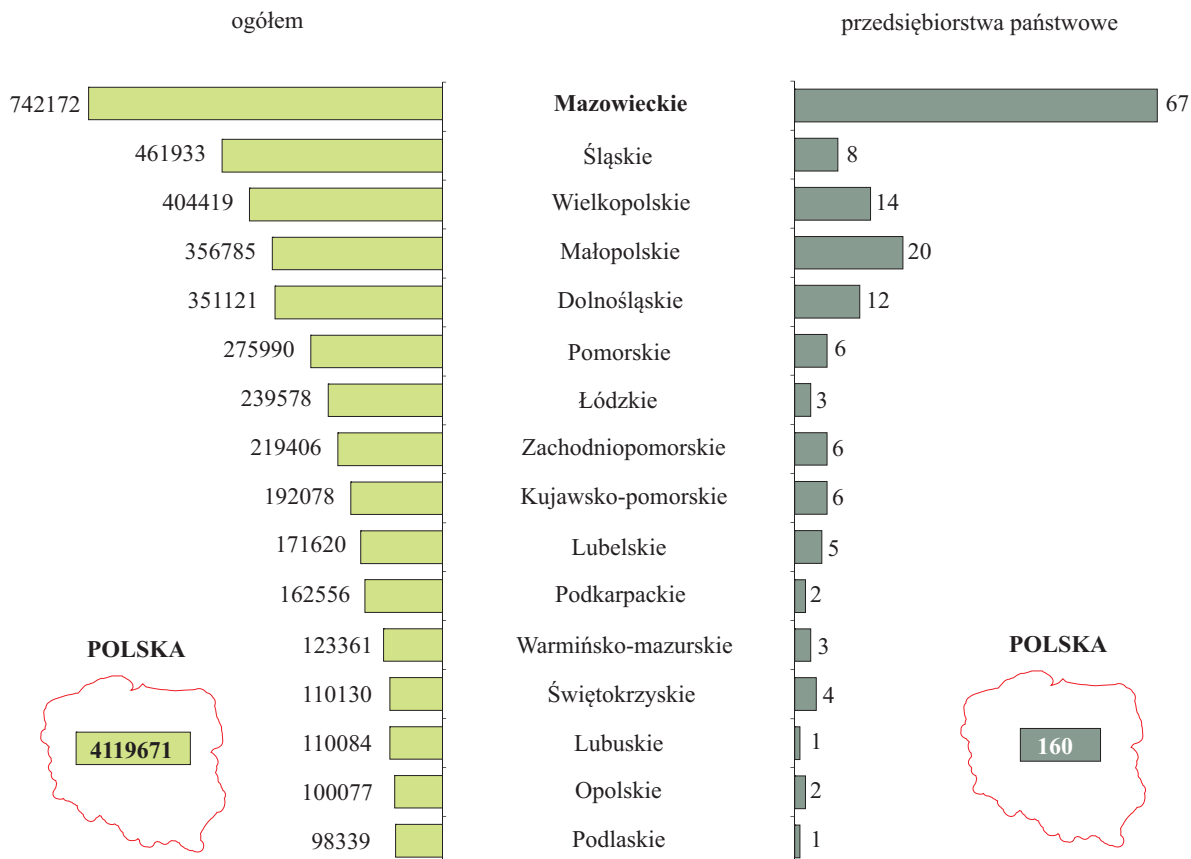
Na spadek liczby podmiotów w 2011 r. miały wpływ aktualizacja rejestru REGON w oparciu o informacje o osobach zmarłych uzyskane z rejestru PESEL oraz aktualizacja w oparciu o informacje z Krajowego Rejestru Sądowego o podmiotach wykreślonych z KRS.

W końcu grudnia 2014 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było 742,2 tys. **podmiotów gospodarki narodowej**, tj. 18,0% wszystkich podmiotów w kraju. W porównaniu z 2013 r. liczba podmiotów wzrosła o 17,2 tys., tj. o 2,4%. **Spółki handlowe** stanowiły 52,0% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z czego 33,3 tys. to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (o 7,8% więcej niż przed rokiem). **Udział sektora prywatnego** w liczbie podmiotów ogółem utrzymywał się na zbliżonym poziomie (98,2%).

Podmioty gospodarki narodowej według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

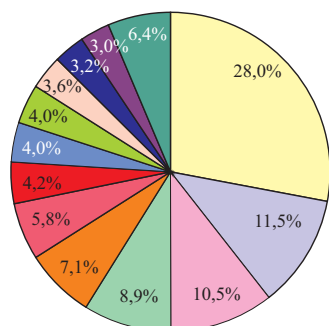

VIII. Podmioty gospodarki narodowej (cd.)

Struktura podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD

Stan w dniu 31 XII

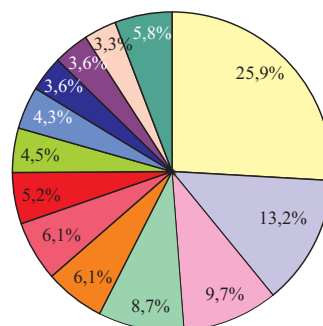
2010

Sekcje:

- handel; naprawa pojazdów samochodowych
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- budownictwo
- przemysł^a
- transport i gospodarka magazynowa
- pozostała działalność usługowa
- informacja i komunikacja
- obsługa rynku nieruchomości
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- administrowanie i działalność wspierająca
- edukacja
- pozostałe sekcje

2014

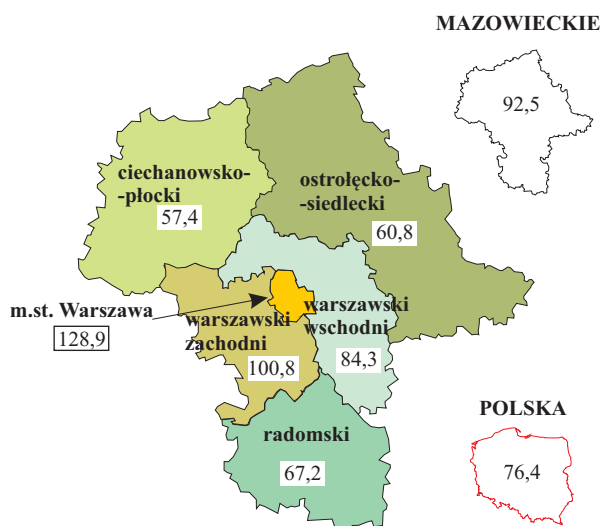

a Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.

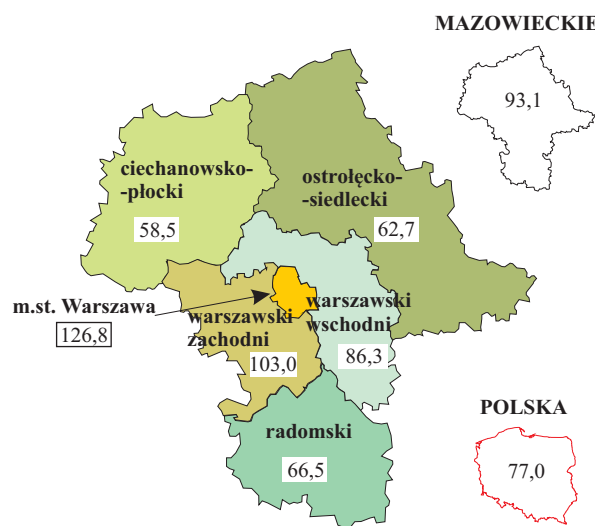
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności według podregionów

Stan w dniu 31 XII

2010

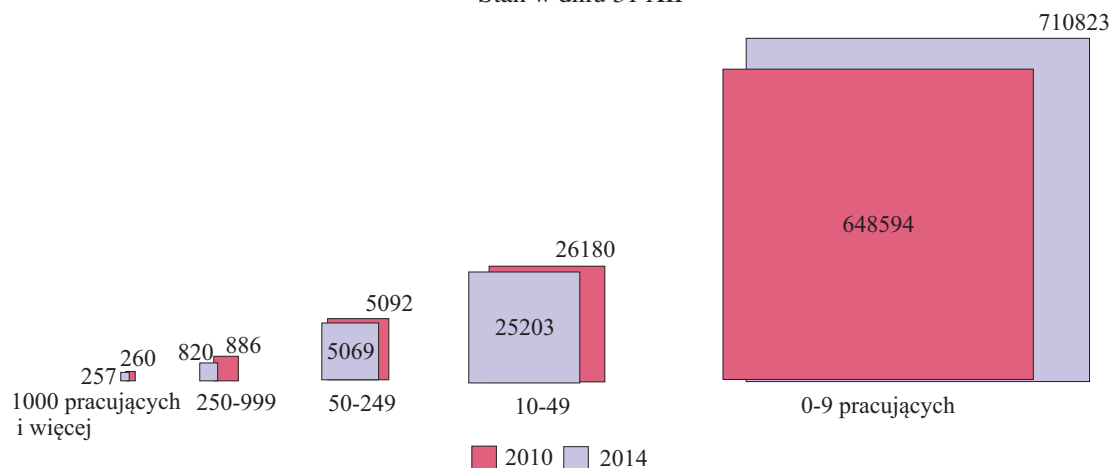

2014

Podmioty gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących^a

Stan w dniu 31 XII

a Przewidywana liczba pracujących podawana przy pierwszym zgłoszeniu o wpis do rejestru Regon. Nie ma ustawowego obowiązku aktualizacji tej informacji przez podmiot.

VIII. Podmioty gospodarki narodowej (dok.)

Podmioty gospodarki narodowej^a według podregionów i powiatów w 2014 r.

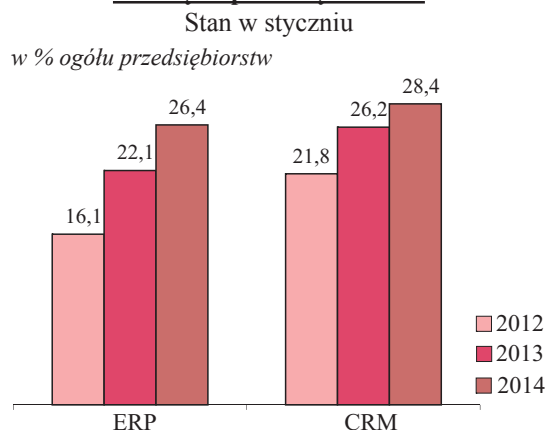
Stan w dniu 31 XII

PODREGIONY POWIATY	Ogółem	Osoby prawne i jednostki organiza- cyjne niemające osobowości prawnej		Osoby fizyczne prowadzące działal- ność gospodarczą
		razem	w tym spółki handlowe	
WOJEWÓDZTWO	742172	245692	127823	496480
Ciechanowsko-plocki	47390	10796	2833	36594
Ciechanowski	7194	1584	354	5610
Gostyniński	3317	716	162	2601
Mławski	5108	1131	265	3977
Plocki	7017	1394	287	5623
Płoński	6309	1334	327	4975
Sierpecki	3331	736	133	2595
Żuromiński	2647	459	82	2188
M. Płock	12467	3442	1223	9025
Ostrołęcko-siedlecki	59603	12339	2578	47264
Łosicki	2282	495	82	1787
Makowski	3624	712	107	2912
Ostrołęcki	5213	883	106	4330
Ostrowski	6346	1195	208	5151
Przasnyski	3593	776	106	2817
Pułtowski	3994	800	157	3194
Siedlecki	5333	984	171	4349
Sokołowski	3965	873	160	3092
Węgrowski	4694	948	151	3746
Wyszowski	6261	1174	284	5087
M. Ostrołęka	5910	1342	386	4568
M. Siedlce	8388	2157	660	6231
Radomski	52174	10972	2869	41202
Białobrzegi	2673	676	160	1997
Kozienicki	4118	849	138	3269
Lipski	2626	491	50	2135
Przysuski	2746	539	68	2207
Radomski	10322	1785	361	8537
Szydłowiecki	2953	596	100	2357
Zwoleński	2049	375	55	1674
M. Radom	24687	5661	1937	19026
M.st. Warszawa	383617	163608	100600	220009
M.st. Warszawa	383617	163608	100600	220009
Warszawski wschodni	87944	18443	5601	69501
Garwoliński	7331	1352	231	5979
Legionowski	15796	3413	1095	12383
Miński	13883	2725	741	11158
Nowodworski	7423	1742	516	5681
Otwocki	15310	3515	1182	11795
Wołomiński	28201	5696	1836	22505
Warszawski zachodni	111444	29534	13342	81910
Grodziski	12141	2624	1061	9517
Grójecki	8699	2128	520	6571
Piaseczyński	29307	9339	5463	19968
Pruszkowski	26627	6944	3298	19683
Sochaczewski	8653	1996	425	6657
Warszawski zachodni	17672	4859	2221	12813
Żyrardowski	8345	1644	354	6701

^a Według jednostek podziału administracyjnego województwa bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze Regon.

IX. Społeczeństwo informacyjne

Przedsiębiorstwa^a wykorzystujące system ERP i CRM do automatycznej wymiany informacji wewnątrz przedsiębiorstwa

Automatyczna wymiana informacji w przedsiębiorstwie opiera się na wykorzystaniu dwóch systemów: ERP i CRM

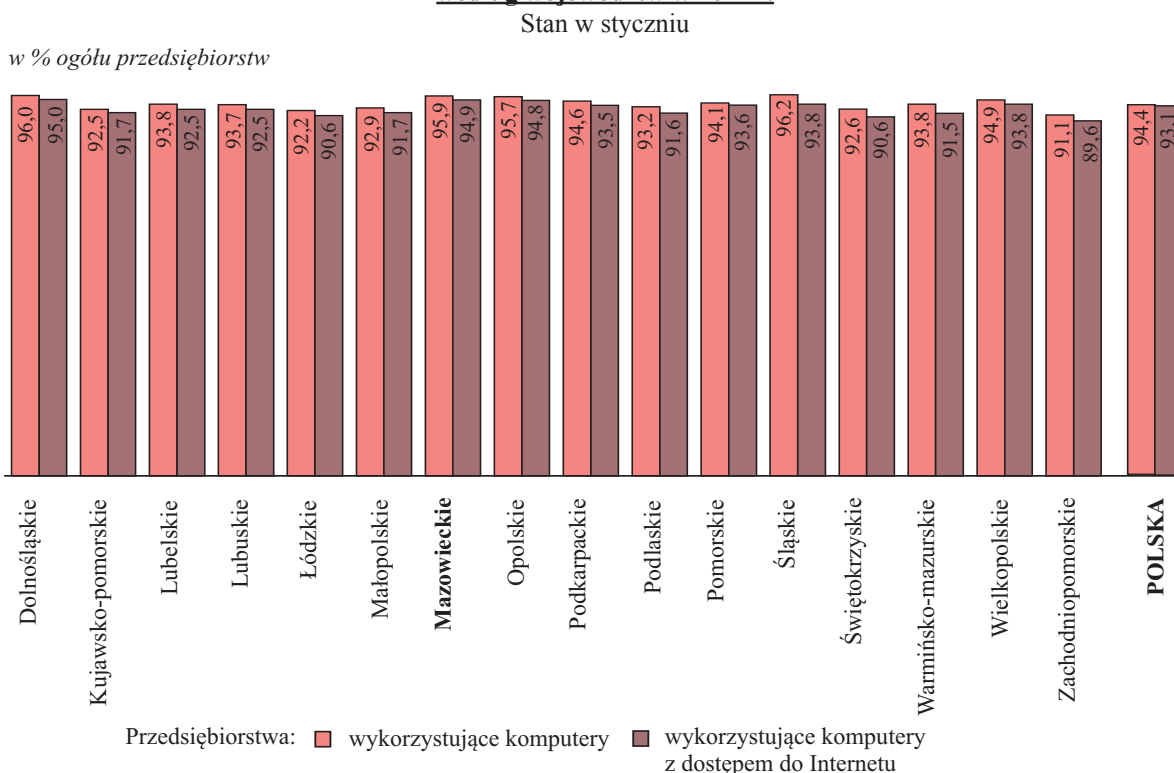
ERP – (ang. Enterprise Resource Planning) system służący do planowania i zarządzania zasobami przedsiębiorstwa poprzez udostępnianie informacji między wszystkimi obszarami działalności przedsiębiorstwa (np. księgowością, planowaniem, produkcją, marketingiem).

CRM – (ang. Customer Relationship Management) system służący do zarządzania informacjami o klientach.

Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

W województwie mazowieckim w 2014 r. spośród badanych przedsiębiorstw 95,9% wykorzystywało komputery, a 94,9% miało komputery z dostępem do Internetu. Z ogółu pracujących 55,6% wykorzystywało w swojej pracy komputer.

Przedsiębiorstwa^a wykorzystujące komputery według województw w 2014 r.

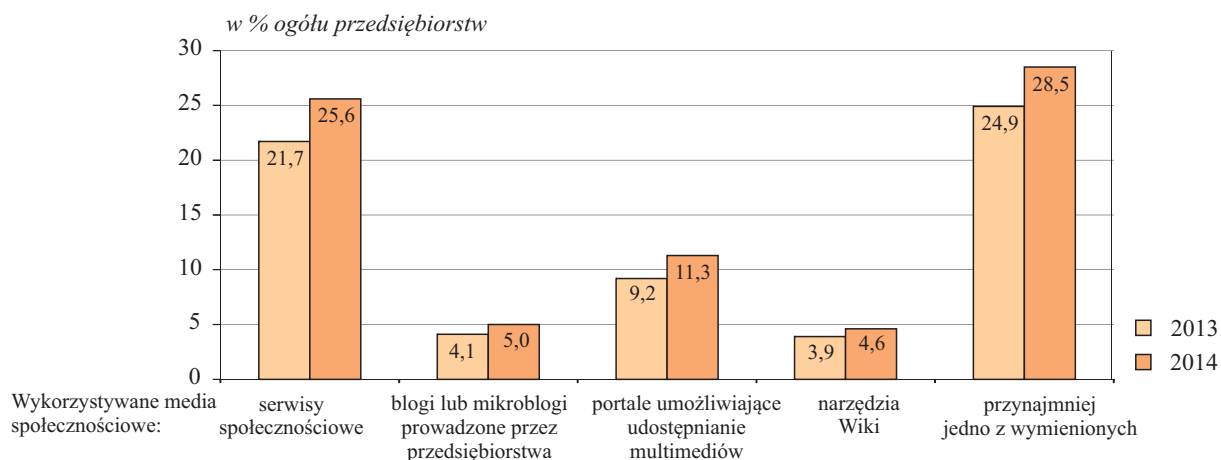

^a O liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”.

IX. Społeczeństwo informacyjne (dok.)

Przedsiębiorstwa^a wykorzystujące media społecznościowe w 2014 r.

Stan w styczniu

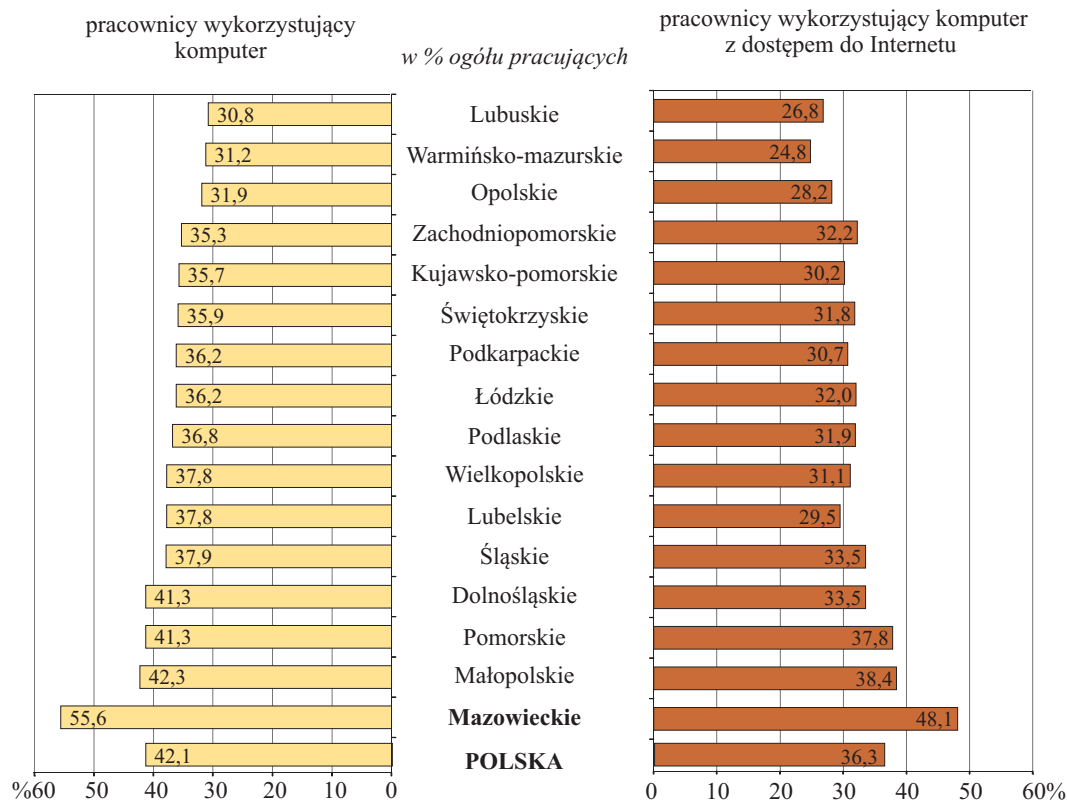

W województwie mazowieckim w 2014 r. 86,3% przedsiębiorstw posiadało **dostęp do Internetu** za pomocą stałego łącza szerokopasmowego, a 73,2% przedsiębiorstw korzystało z połączeń mobilnych.

Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową stanowiły 70,7% ogółu przedsiębiorstw. Najczęściej wykorzystywały ją do: prezentacji produktów, towarów lub usług oraz cenników (65,4%), zapewnienia ochrony danych osobowych lub homologacji bezpieczeństwa (39,6%), umożliwienia składania skarg przez użytkowników (24,9%) oraz prezentacji informacji o wolnych stanowiskach pracy i umożliwienia przesyłania dokumentów aplikacyjnych (22,4%).

Pracownicy wykorzystujący komputery w przedsiębiorstwach^a według województw w 2014 r.

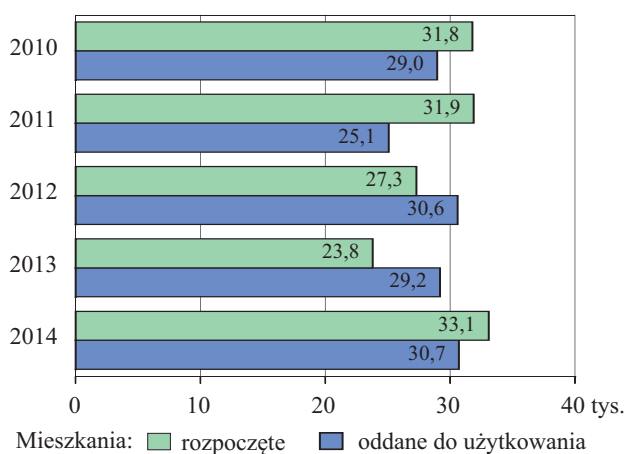
Stan w styczniu

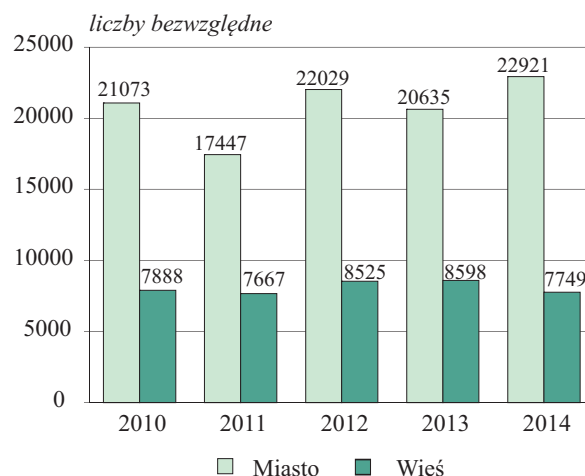
^a O liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”.

X. Infrastruktura komunalna

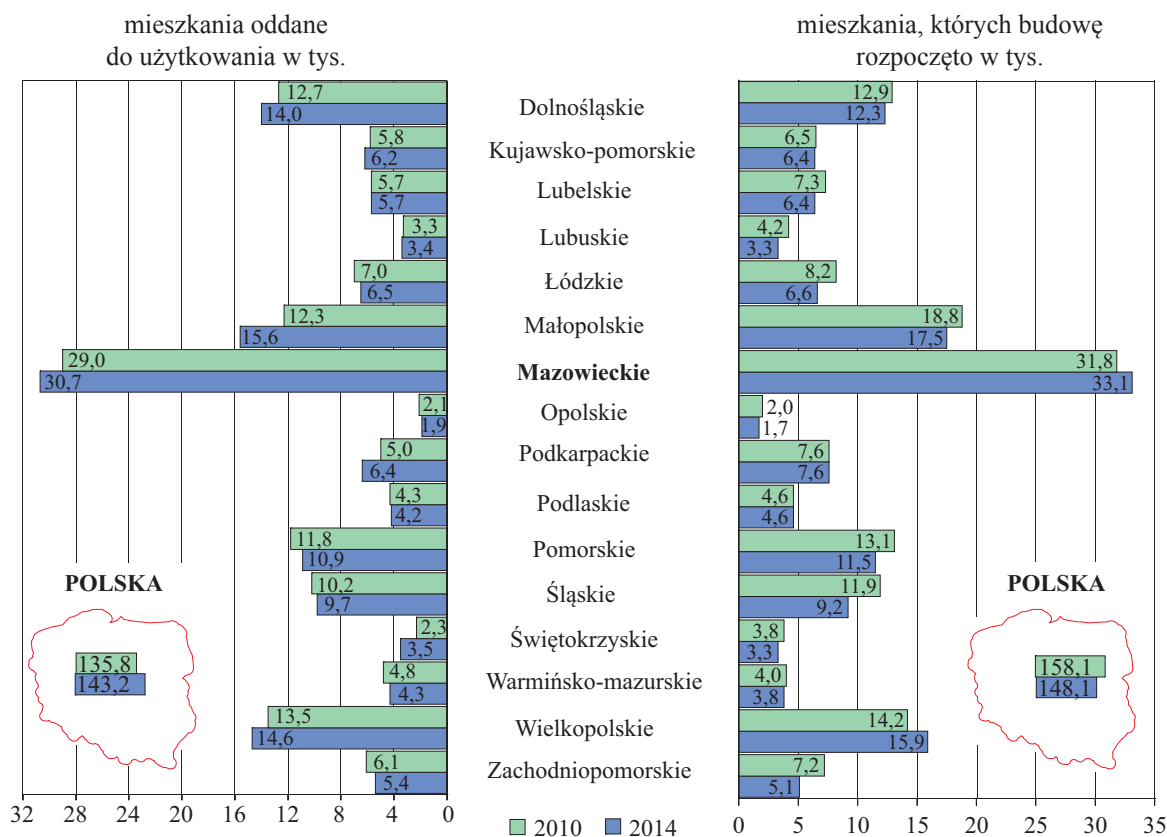
Mieszkania oddane do użytkowania i mieszkania, których budowę rozpoczęto

Mieszkania oddane do użytkowania

Mieszkania oddane do użytkowania i mieszkania, których budowę rozpoczęto według województw

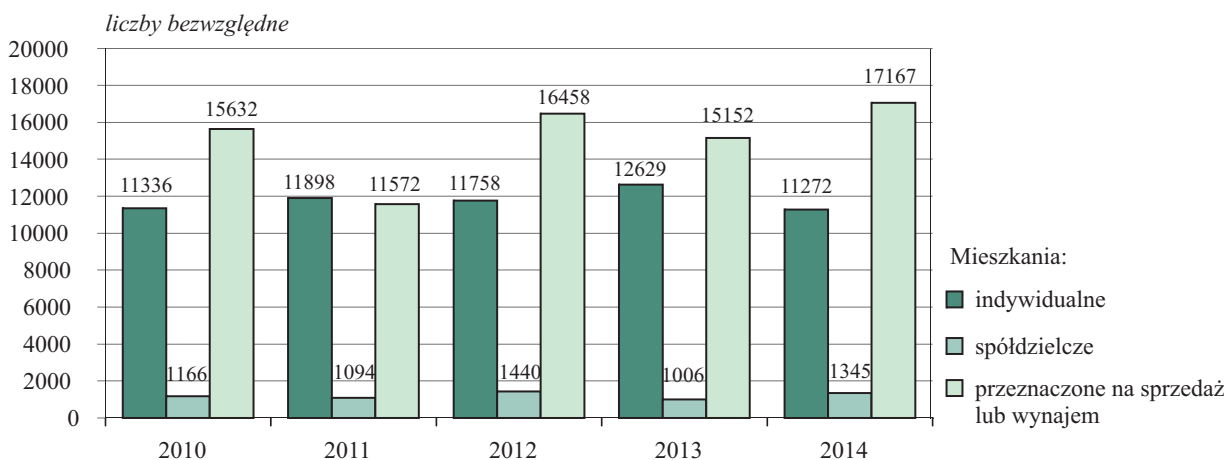
Województwo mazowieckie dominuje w kraju zarówno pod względem liczby mieszkań oddanych do użytkowania, jak i liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto.

W 2010 r. **mieszkania oddane do użytkowania** w województwie stanowiły 21,3% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w kraju, w 2014 r. odsetek ten wyniósł 21,4%.

W 2014 r. **rozpoczęto budowę** 33,1 tys. mieszkań, tj. więcej o 39,1% niż przed rokiem. W porównaniu z 2013 r. wzrost udziału w ogólnej liczbie rozpoczętych mieszkań wystąpił m.in. wśród inwestorów budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem (o 12,5 p. proc.) przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału inwestorów indywidualnych (o 11,5 p. proc.) i spółdzielczych (o 0,6 p. proc.).

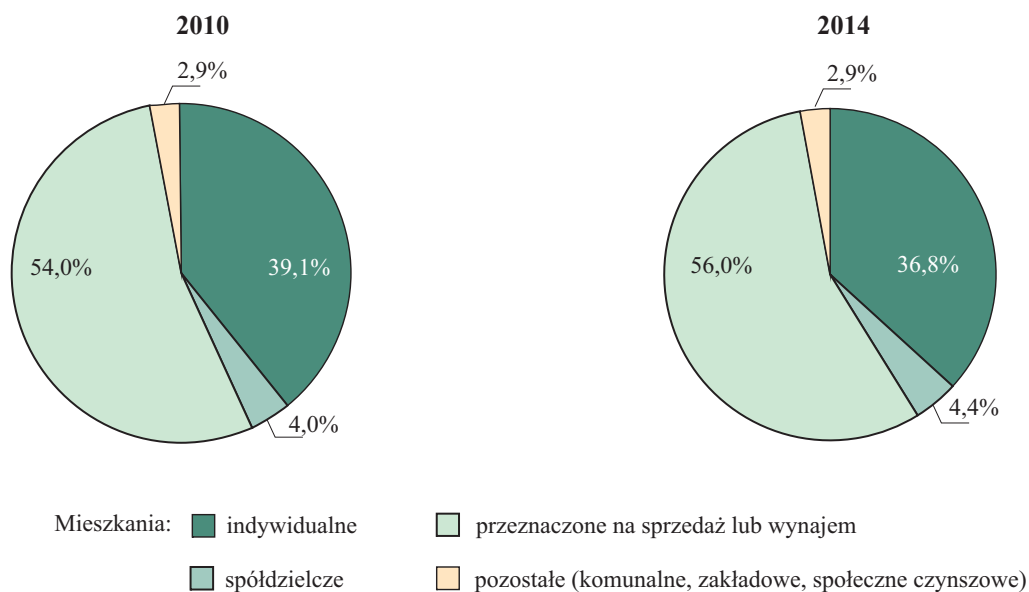
X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Mieszkania oddane do użytkowania według wybranych form budownictwa

W 2014 r. w porównaniu z 2010 r. w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania wzrósł udział mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem z 54,0% do 56,0% oraz budownictwa spółdzielczego z 4,0% do 4,4%. Zmniejszył się natomiast udział mieszkań inwestorów indywidualnych z 39,1% do 36,8%.

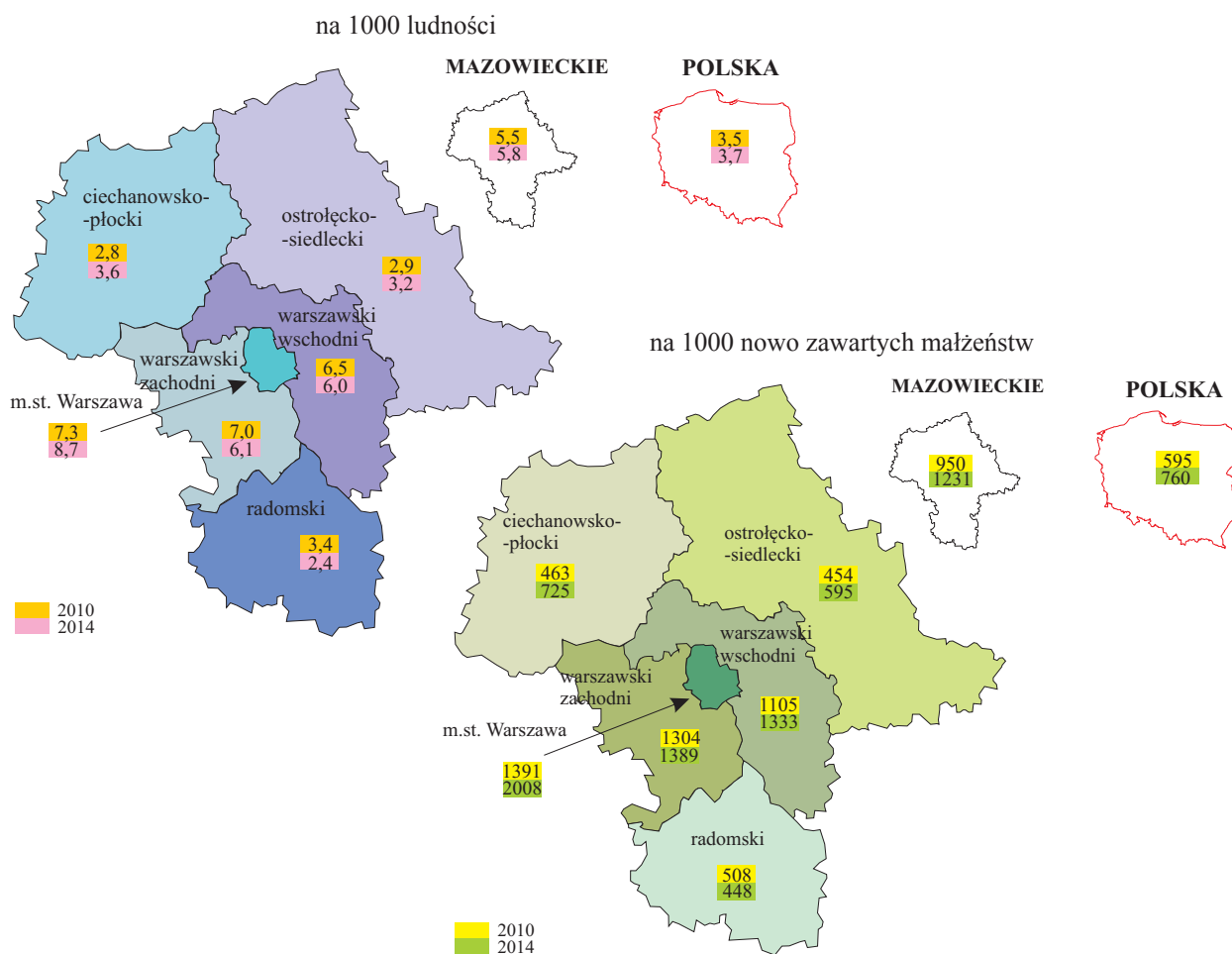
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

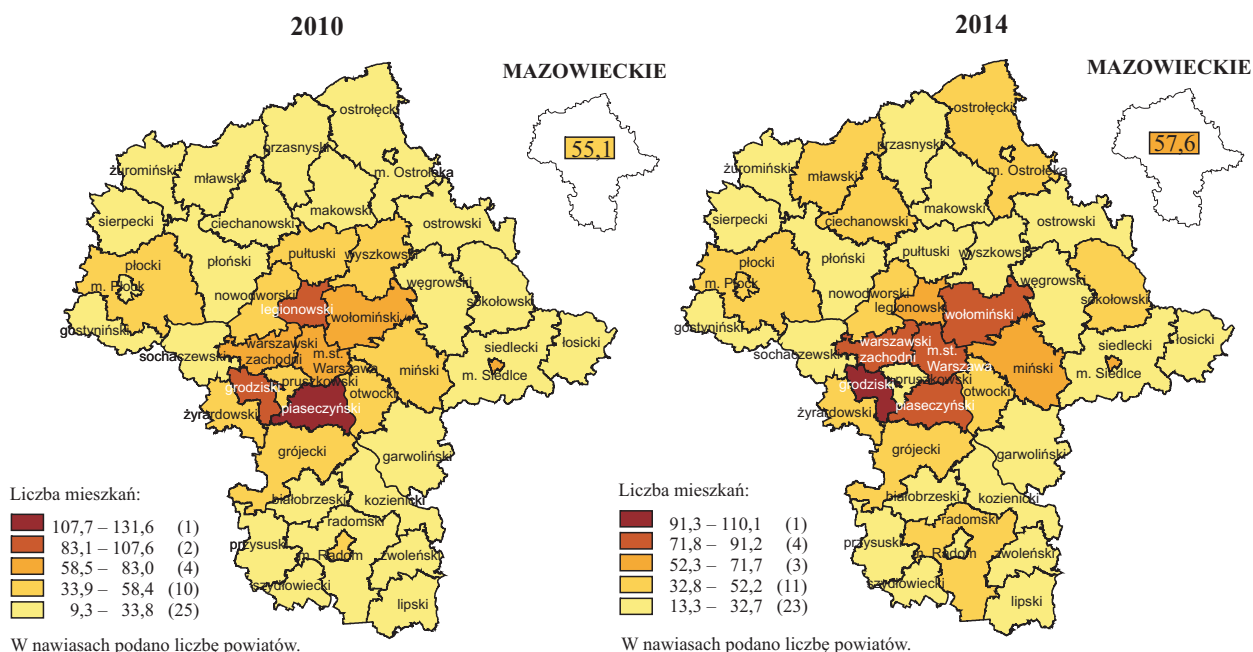

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Mieszkania oddane do użytkowania według podregionów

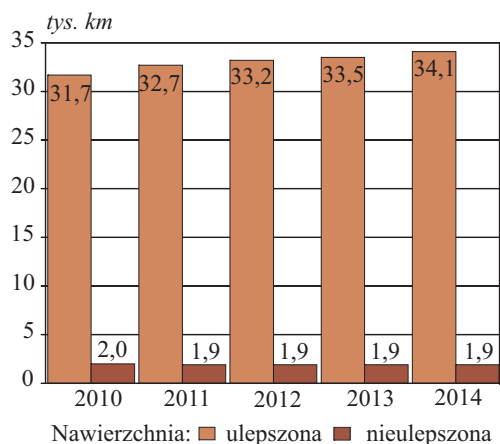
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności według powiatów

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 XII

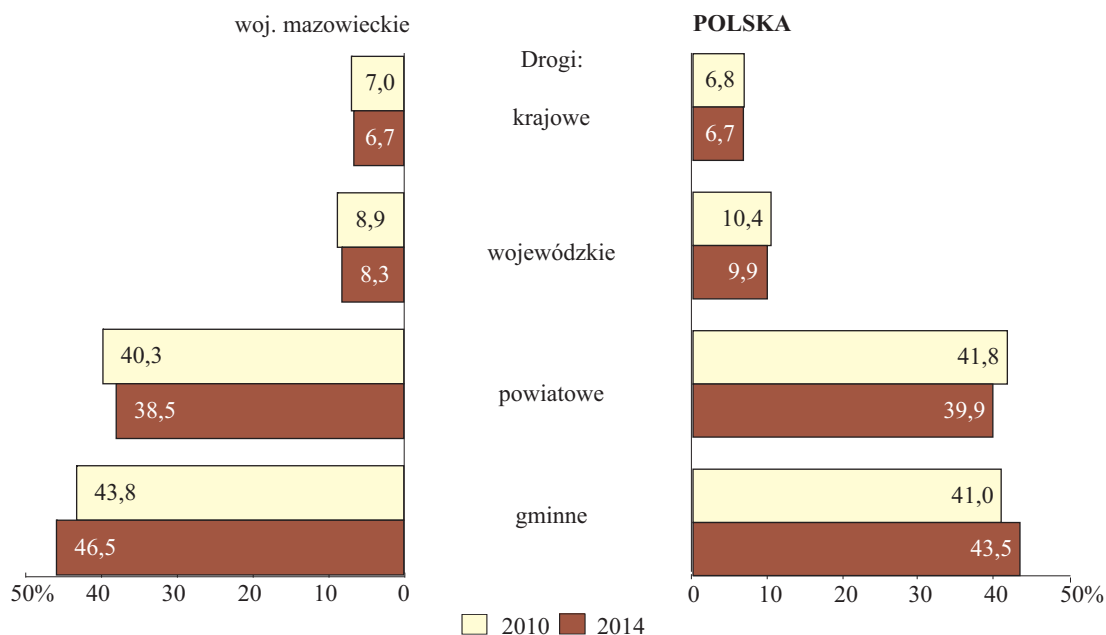
Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

Według danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad **długość dróg publicznych o twardej nawierzchni** wyniosła w woj. mazowieckim w końcu 2014 r. 35935,1 km, stanowiąc 12,5% długości tych dróg w Polsce. Na 100 km² przypadło 101,1 km dróg publicznych o twardej nawierzchni, przy średniej krajowej 92,0 km. Najgęstsza sieć posiadały województwa śląskie (176,6 km) i małopolskie (160,3 km), a najrzadszą: warmińsko-mazurskie (54,6 km), zachodniopomorskie (60,2 km) i lubuskie (61,8 km). Z ogólnej długości dróg publicznych o nawierzchni twardej 94,8% (34077,2 km) stanowiły **drogi o nawierzchni ulepszonej** (w kraju średnio 92,2%). Wyższy udział miało tylko województwo lubelskie (95,0%).

Gęstość dróg o nawierzchni ulepszonej wyniosła w województwie mazowieckim 95,8 km na 100 km² i była większa od średniej krajowej o 11,0 km. Najgęstsza sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej ulepszonej miały województwa śląskie (164,2 km) i małopolskie (145,1 km), a najrzadszą - warmińsko-mazurskie (50,7 km) oraz lubuskie i zachodniopomorskie (po 54,7 km).

Struktura dróg publicznych o twardej nawierzchni według kategorii dróg

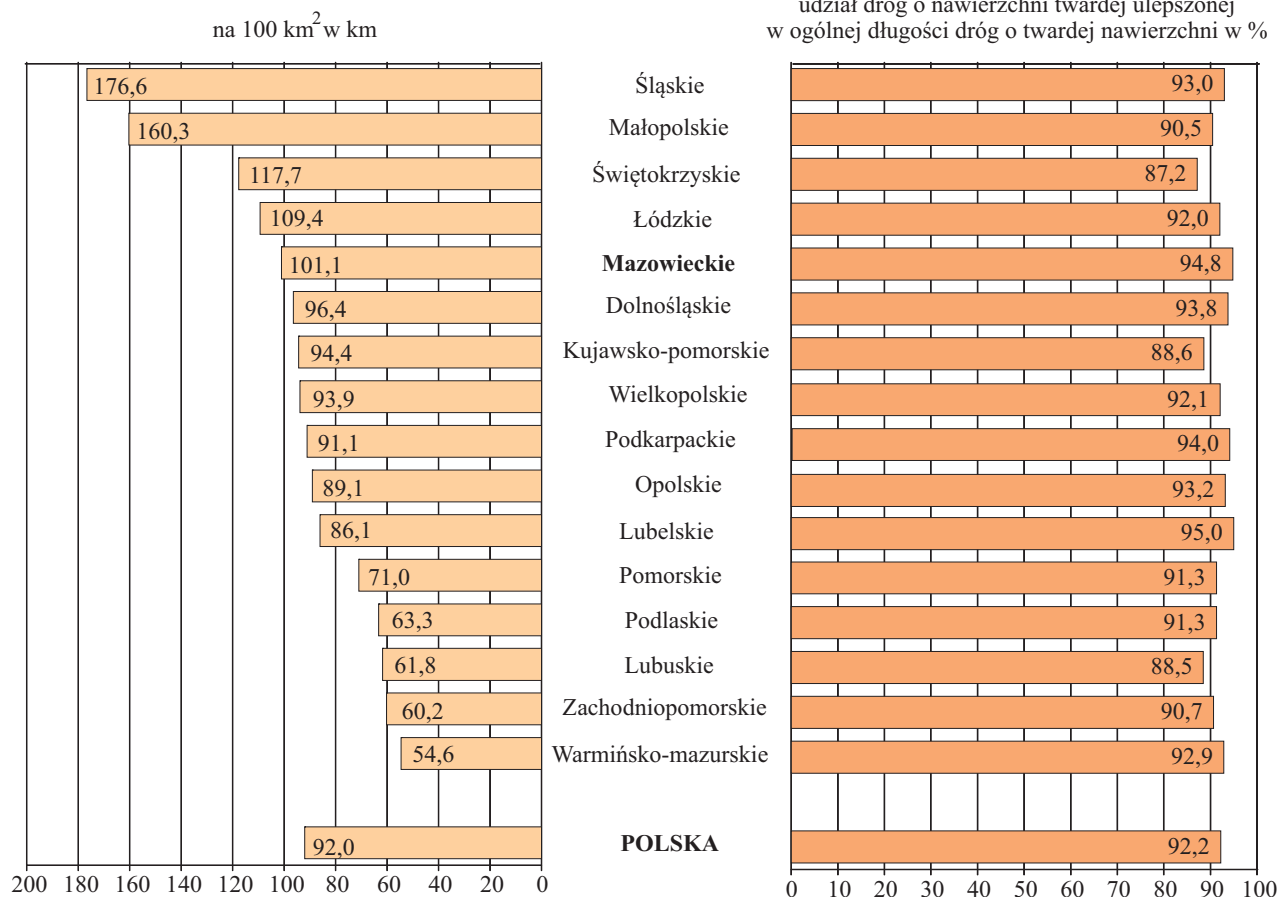
Stan w dniu 31 XII

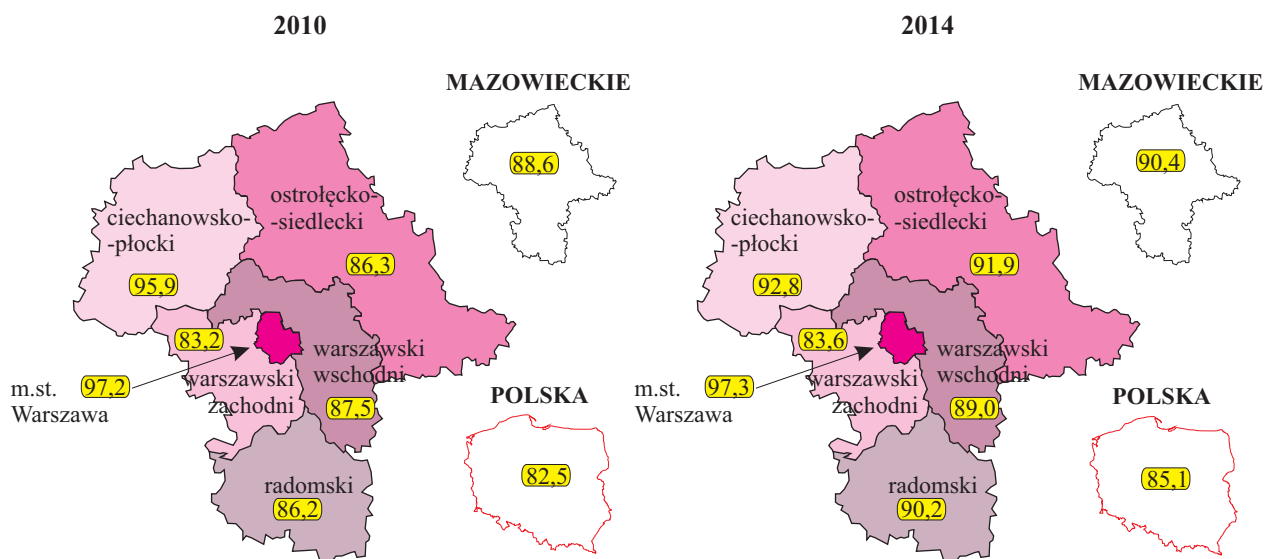
X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Drogi publiczne o twardej nawierzchni według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

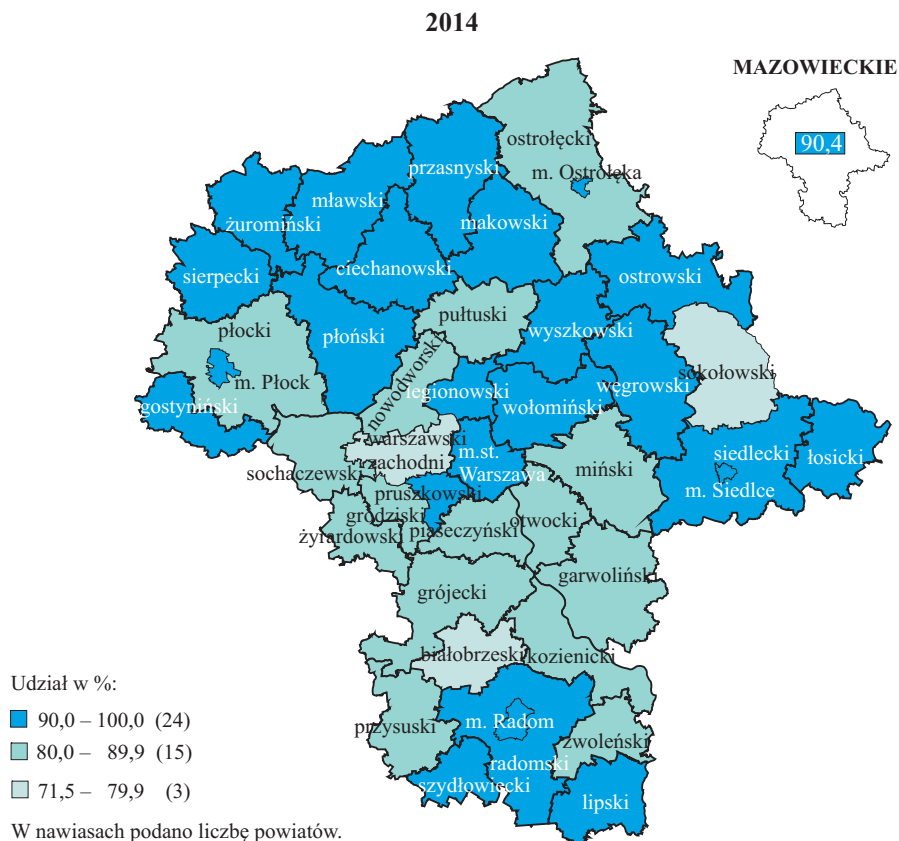
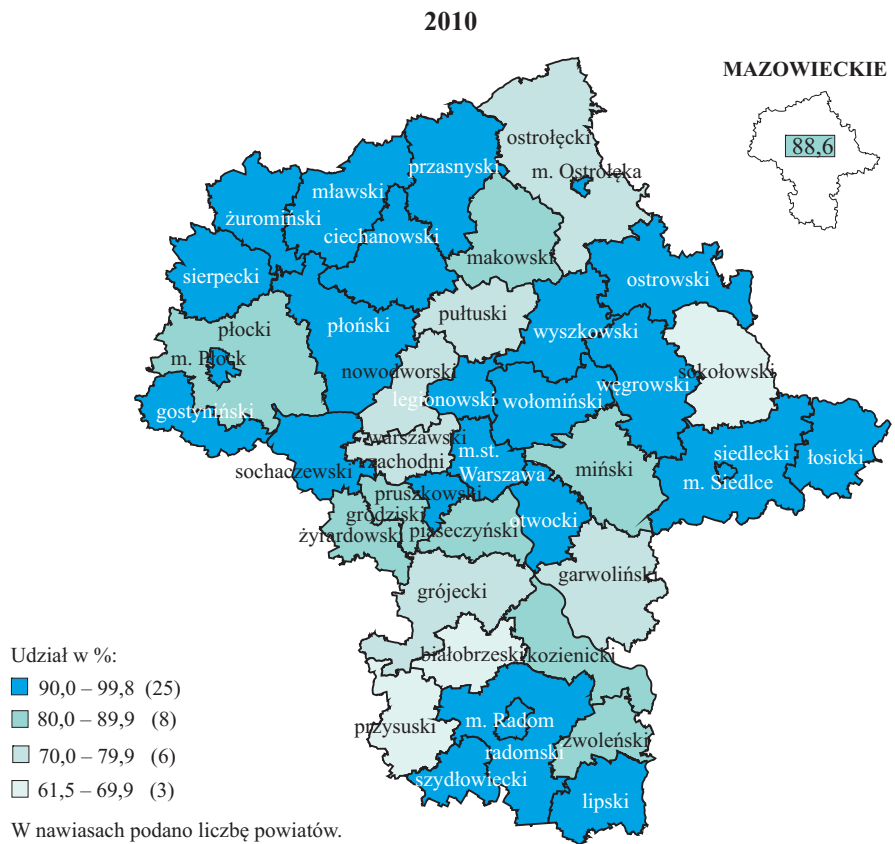

Udział (w %) dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej w ogólnej długości dróg publicznych gminnych o twardej nawierzchni według podregionów

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

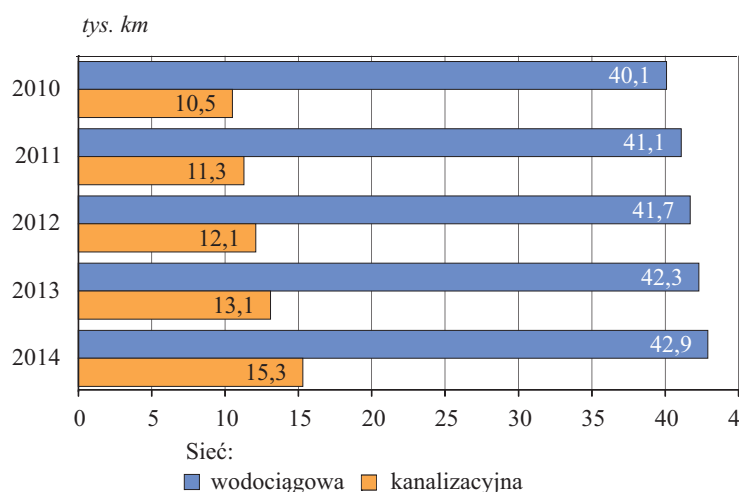
Udział (w %) dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej w ogólnej długości dróg publicznych gminnych o twardej nawierzchni według powiatów

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Długość sieci rozdzielczej wodociągowej^a i kanalizacyjnej^b

Stan w dniu 31 XII

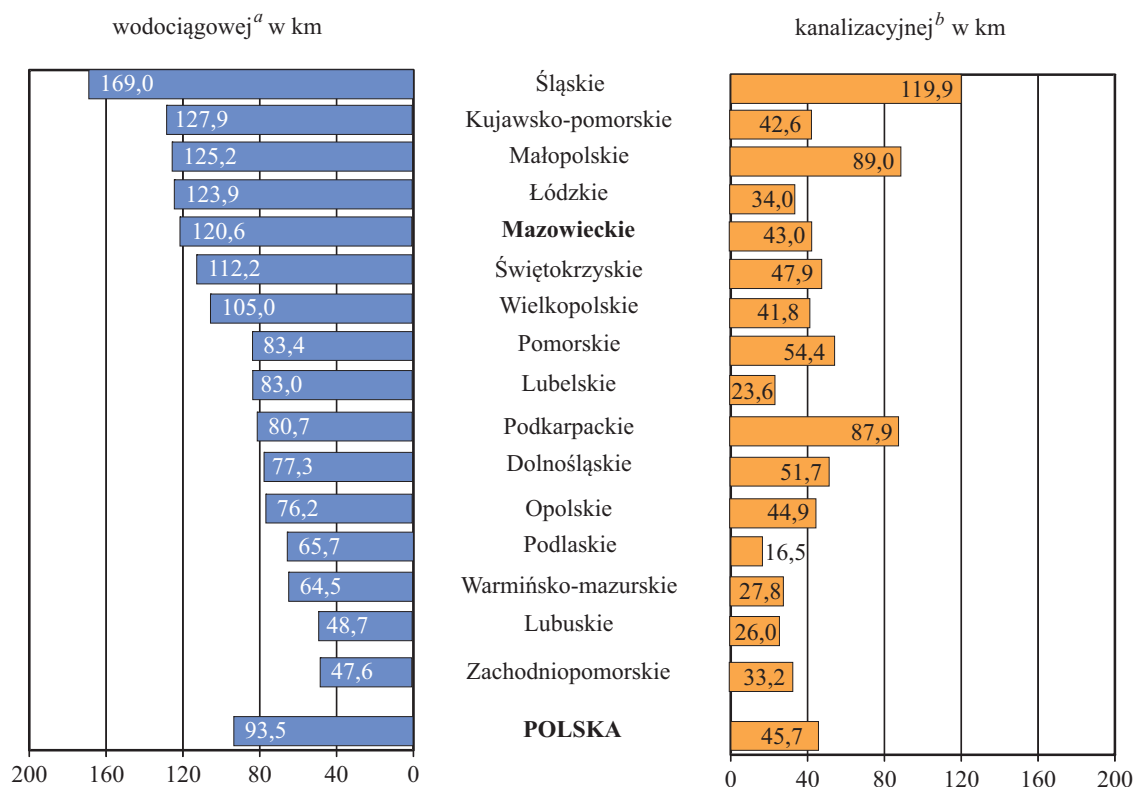

W 2014 r. w województwie mazowieckim **długość sieci wodociągowej rozdzielczej** wynosiła 42,9 tys. km, co stanowiło 14,7% ogółu tej sieci w kraju, a **długość sieci kanalizacyjnej** (łącznie z kolektorami) – 15,3 tys. km, co stanowiło 10,7% ogółu tej sieci w kraju. Odsetek sieci kanalizacyjnej w stosunku do sieci wodociągowej wynosił 35,6%, przy czym na wsi był znacznie niższy i wynosił 19,6%. W kraju wskaźnik ten wynosił odpowiednio 48,9% i 35,9%.

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b Łącznie z kolektorami.

Gęstość sieci rozdzielczej na 100 km² według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

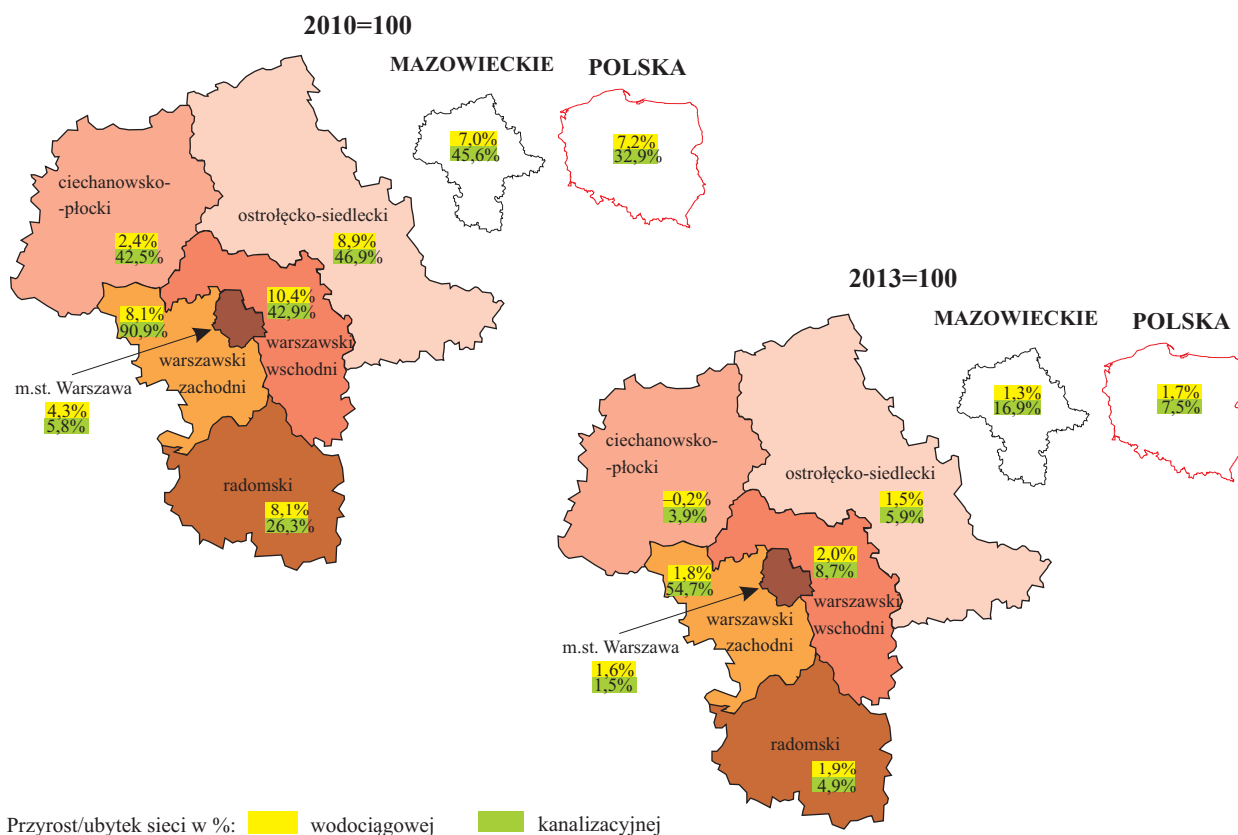

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b Łącznie z kolektorami.

W 2014 r. województwo mazowieckie pod względem wyposażenia w sieć wodociągową zajmowało 5 lokatę w kraju (120,6 km/100 km²; w kraju – 93,5 km/100 km²). Największe **zagęszczenie sieci** odnotowano w województwie śląskim, gdzie na 100 km² przypadało 169,0 km sieci, a najmniejsze w województwie zachodniopomorskim – 47,6 km/100 km². Pod względem wyposażenia w sieć kanalizacyjną województwo mazowieckie zajmowało 8 lokatę w kraju (43,0 km/100 km²; w kraju – 45,7 km/100 km²). Pierwszą lokatę zajmowało województwo śląskie (119,9 km/100 km²), a ostatnią województwo podlaskie (16,5 km/100 km²).

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

**Przyrost/ubytek (w %) sieci rozdzielczej wodociągowej^a
oraz kanalizacyjnej^b według podregionów w 2014 r.**

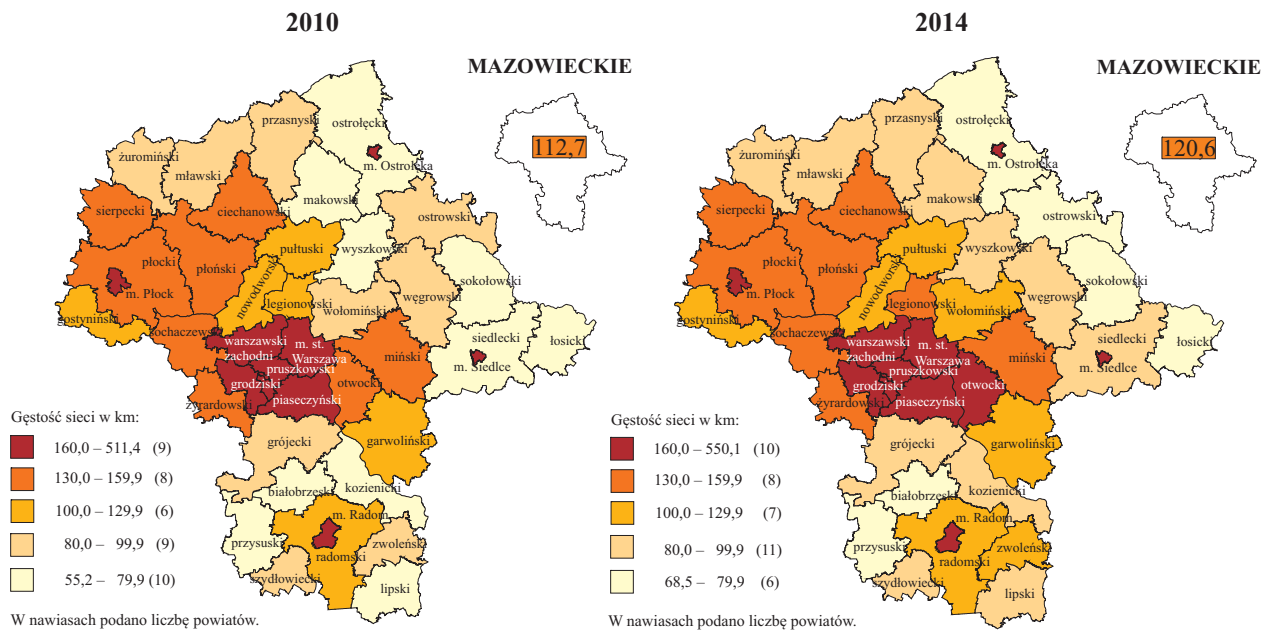
a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b Łącznie z kolektorami.

W wyniku zakończenia inwestycji wodociągowych w województwie **roczny przyrost sieci** wyniósł 1,5% w 2013 r. , a 1,3% w 2014 r. ; najwyższy wskaźnik (2,0%) wystąpił w podregionie (NTS 3) warszawskim wschodnim (wzrost o 0,2 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego), najniższy (1,5%) zaś w podregionie (NTS 3) ostrołęcko-siedleckim. Roczny przyrost sieci kanalizacyjnej wyniósł 8,0% w 2013 r. , a 16,9% w 2014 r. ; najwyższy wskaźnik wystąpił w podregionie (NTS 3) warszawskim zachodnim – 54,7% (wzrost o 44,7 p. proc.), najniższy natomiast w m.st. Warszawie 1,5% (spadek w porównaniu z 2013 r. o 1,0 p. proc.).

W stosunku do 2010 r. w województwie mazowieckim przyrost sieci wodociągowej wyniósł 7,0%, a kanalizacyjnej 45,6%.

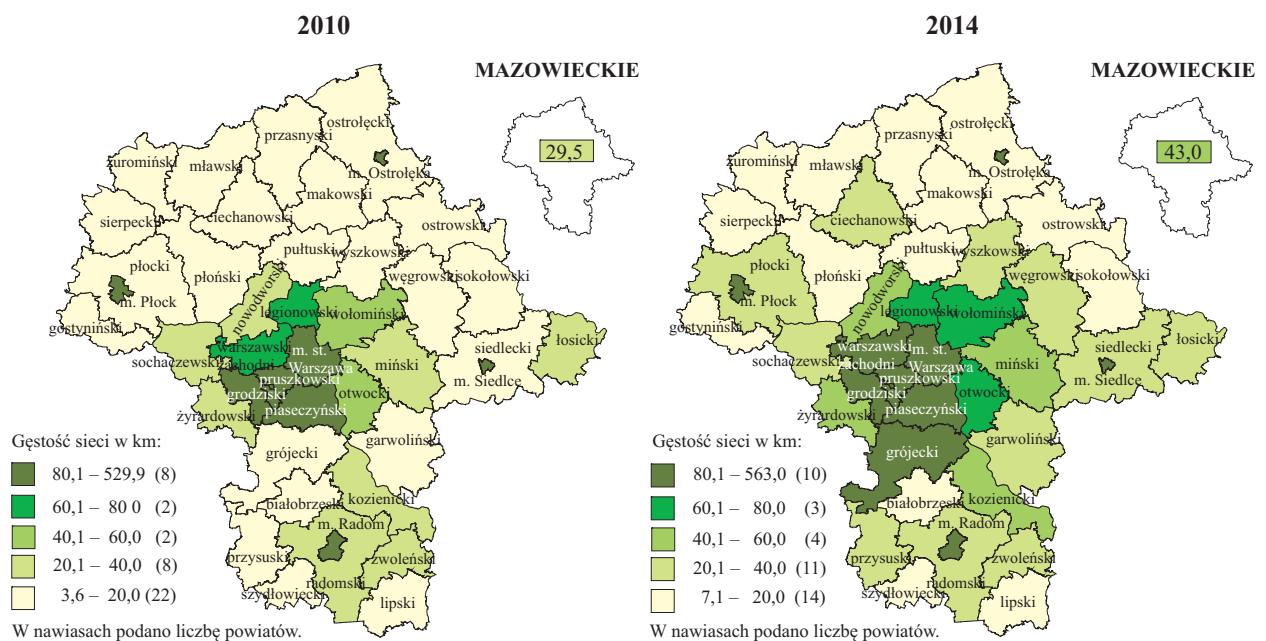
X. Infrastruktura komunalna (cd.)

**Gęstość sieci wodociągowej^a rozdzielczej na 100 km²
według powiatów**

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów.

**Gęstość sieci kanalizacyjnej^a na 100 km²
według powiatów**

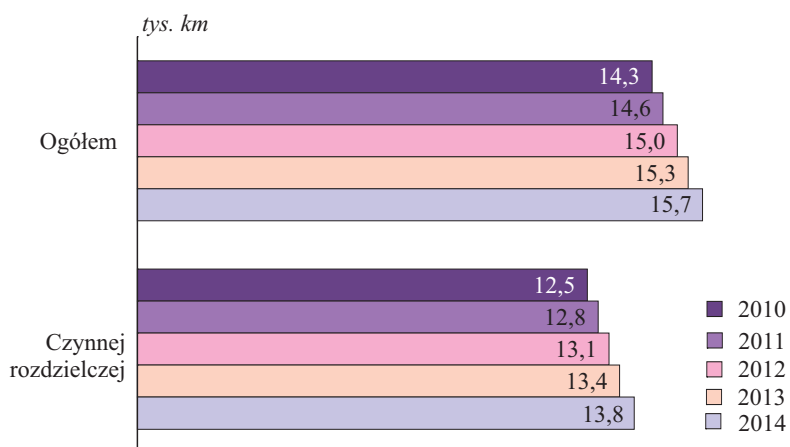

a Łącznie z kolektorami.

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Długość sieci gazowej^a

Stan w dniu 31 XII

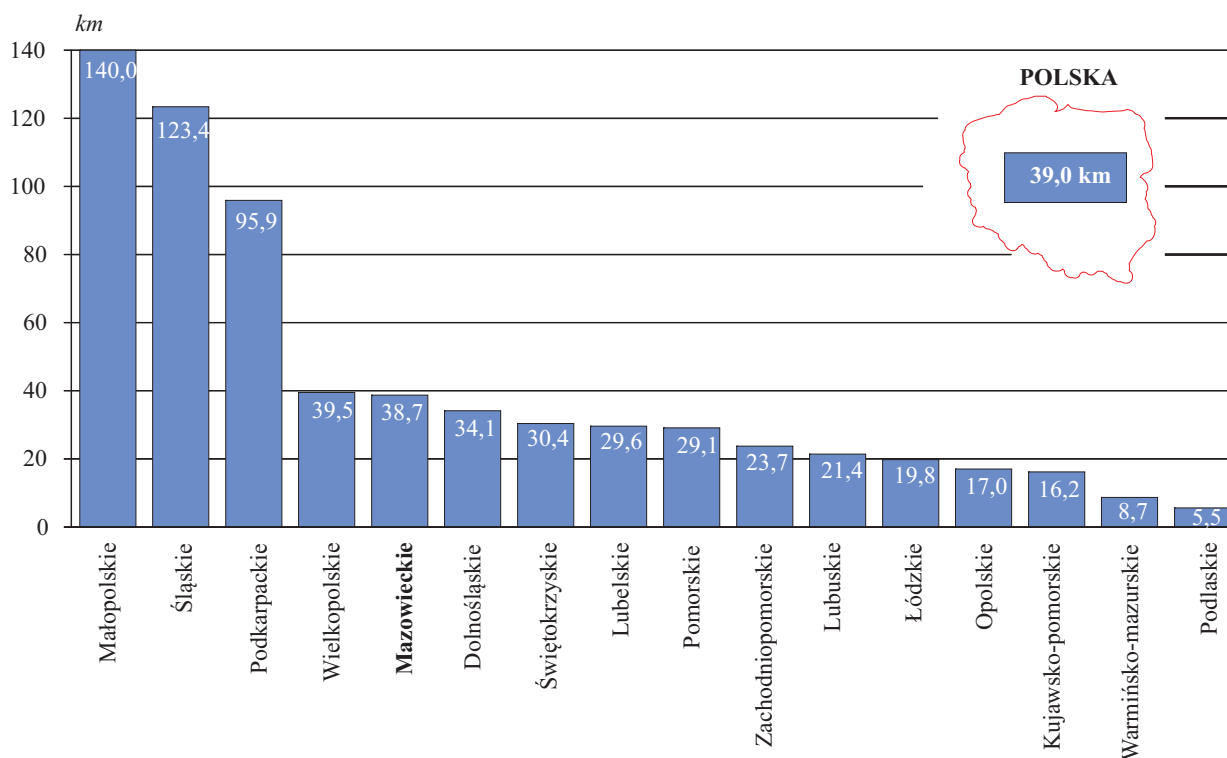

W 2014 r. w województwie mazowieckim **długość sieci gazowej** wynosiła ogółem 15,7 tys. km, w tym długość sieci rozdzielczej 13,8 tys. km (88,0%).

a Przesyłowej i rozdzielczej.

Gęstość sieci gazowej rozdzielczej na 100 km² według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

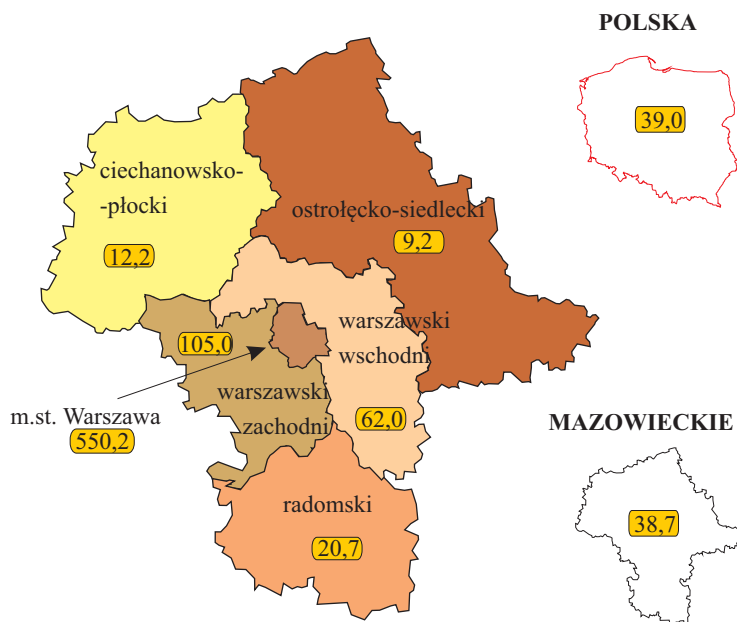
W 2014 r. województwo mazowieckie pod względem **wyposażenia w sieć gazową** zajmowało 5 lokatę w kraju (38,7 km/100 km²; w kraju – 39,0 km/100 km²). Największe zagęszczenie sieci odnotowano w województwie małopolskim (140,0 km/100 km²), a najmniejsze w województwie podlaskim (5,5 km/100 km²).

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

**Gęstość sieci gazowej rozdzielczej na 100 km²
w km według podregionów w 2014 r.**

Stan w dniu 31 XII

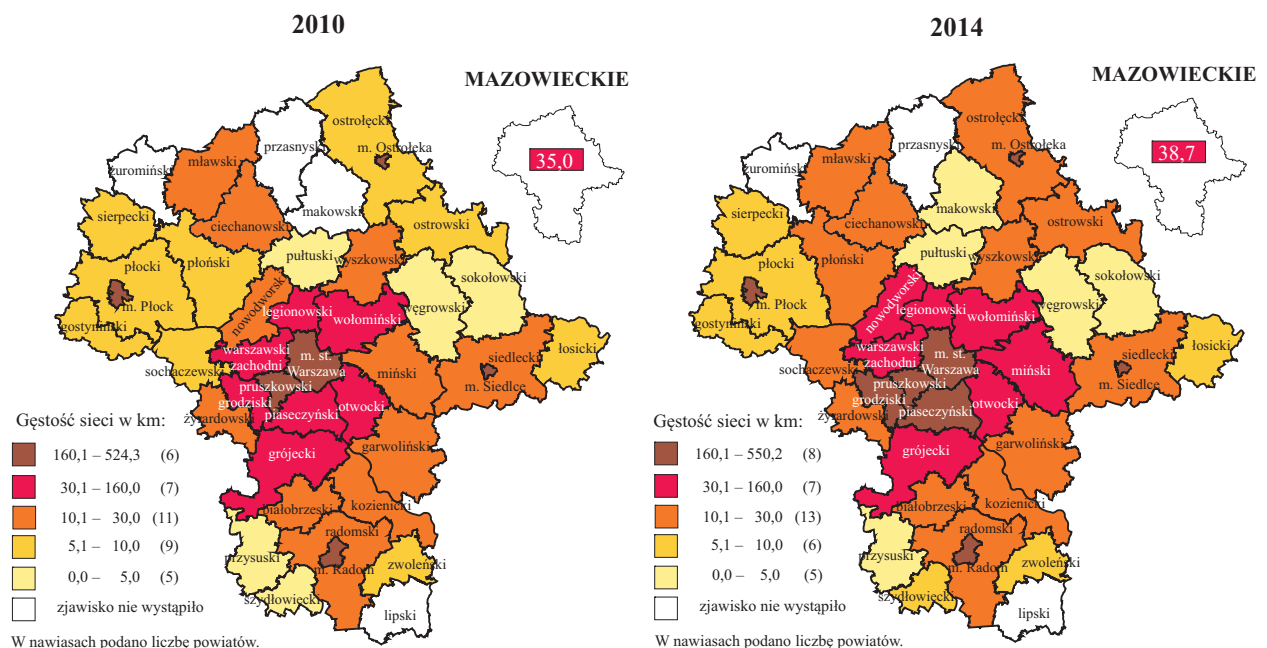

W 2014 r. wskaźnik gęstości sieci gazowej w województwie wyniósł 38,7 km/100 km².

Roczny przyrost sieci rozdzielczej wyniósł 2,6%; najwyższy wskaźnik wystąpił w podregionie (NTS 3) ciechanowsko-płockim (10,0%), a najniższy w podregionie (NTS 3) warszawskim wschodnim (1,1%).

W 2014 r. wśród 34 powiatów ziemskich województwa (w 3 nie występuje sieć gazowa rozdzielcza) wskaźnik gęstości sieci gazowej zawierał się w przedziale od 0,04 km/100 km² w powiecie przysuskim do 359,2 km/100 km² w powiecie przyszkowskim. W powiatach grodzkich najwyższy wskaźnik wystąpił w m.st. Warszawie (550,2 km/100 km²), a najniższy w mieście Płocku (172,0 km/100 km²).

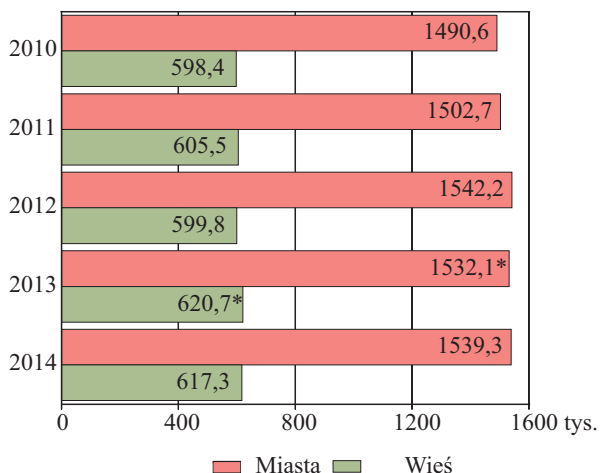
**Gęstość sieci gazowej rozdzielczej na 100 km²
według powiatów**
Stan w dniu 31 XII

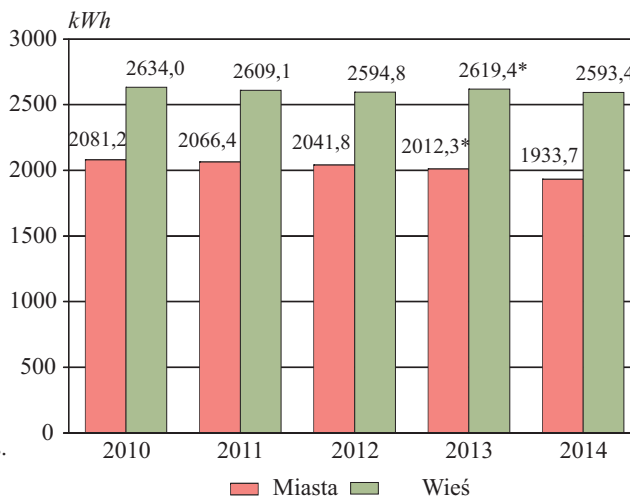
X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwach domowych^a

Stan w dniu 31 XII

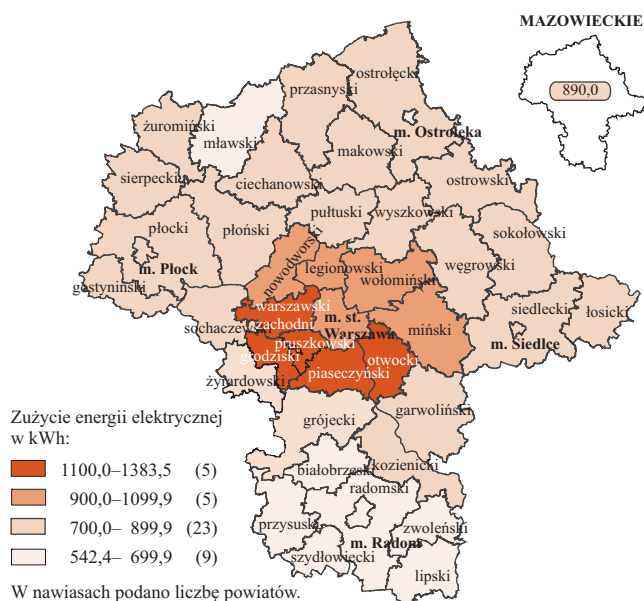

Zużycie (w ciągu roku) energii elektrycznej w gospodarstwach domowych^a na 1 odbiorcę

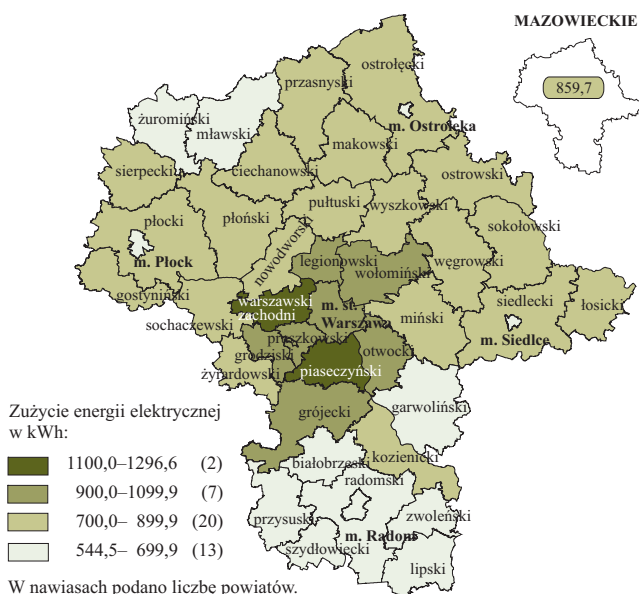

Zużycie (w ciągu roku) energii elektrycznej w gospodarstwach domowych^a na 1 mieszkańca

2010

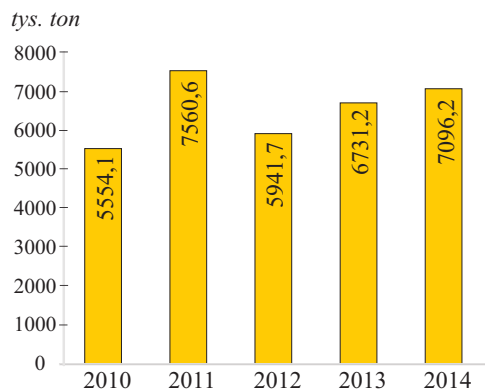
2014

^a Łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

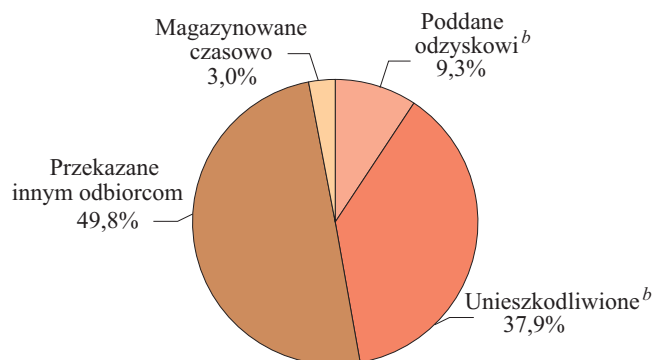
X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Odpady^a wytworzone (w ciągu roku)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b We własnym zakresie.

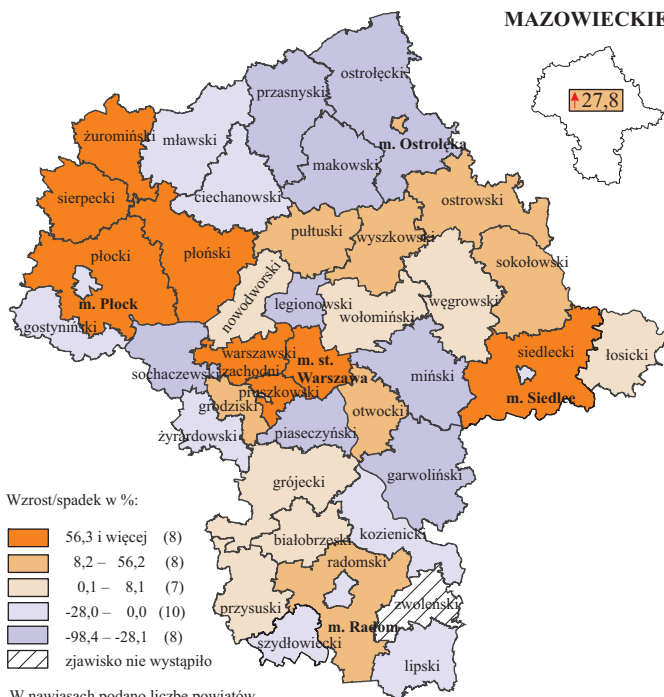
Struktura odpadów wytworzonych^a w 2014 r.

Odpady^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km² według powiatów w 2014 r.

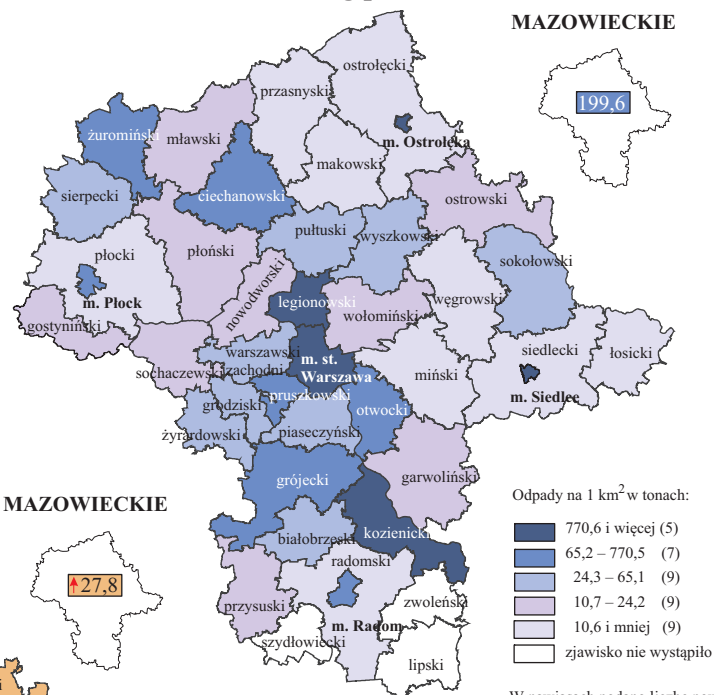
Informacje o ilości i rodzaju odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Zmiany ilości odpadów^a wytworzonych (w ciągu roku) na 1 km² według powiatów w 2014 r. (2010=100)

W nawiasach podano liczbę powiatów.

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

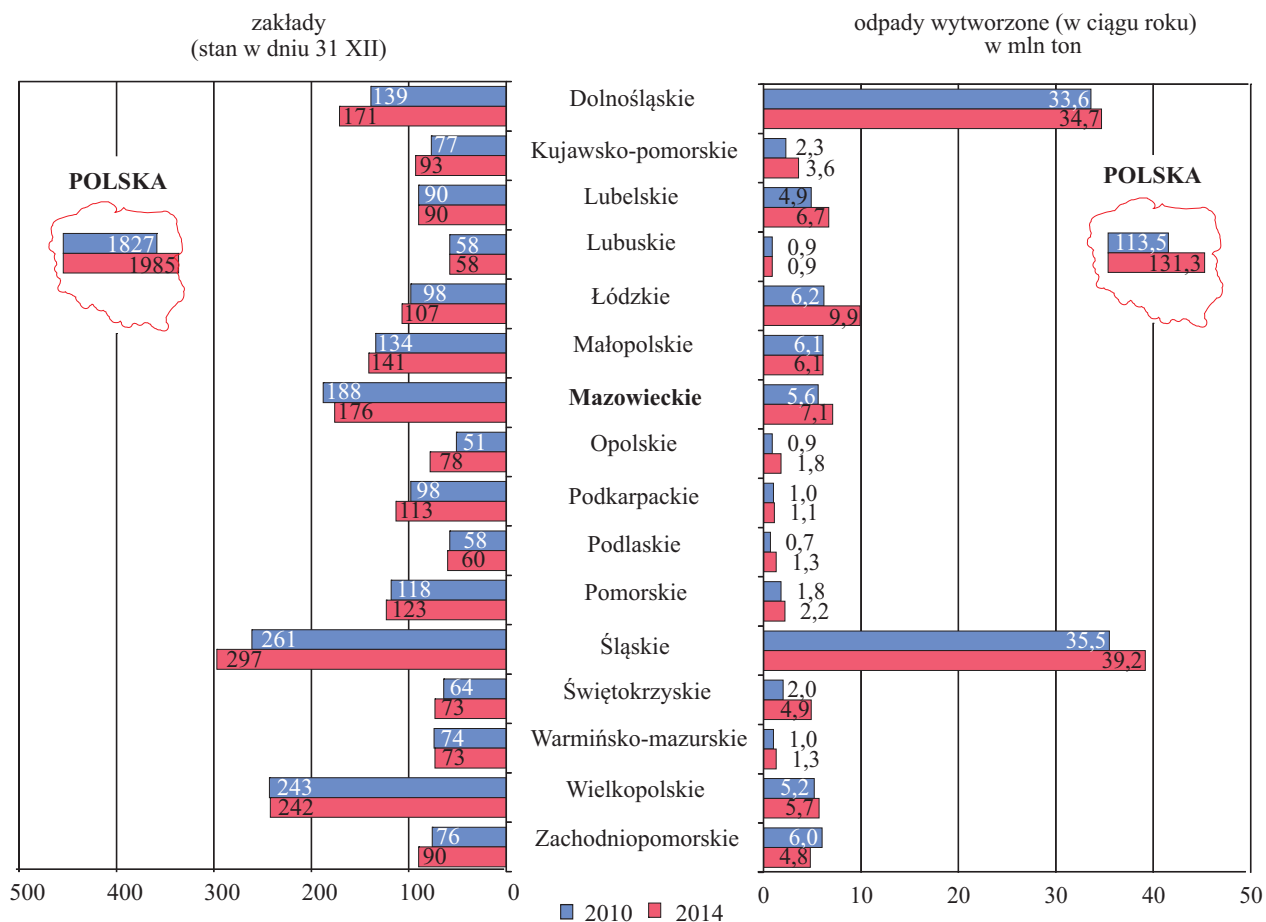
W nawiasach podano liczbę powiatów.

W 2014 r. na obszarze województwa mazowieckiego zlokalizowanych było 176 zakładów wytwarzających odpady. W stosunku do 2010 r. ich liczba zmniejszyła się o 6,4%.

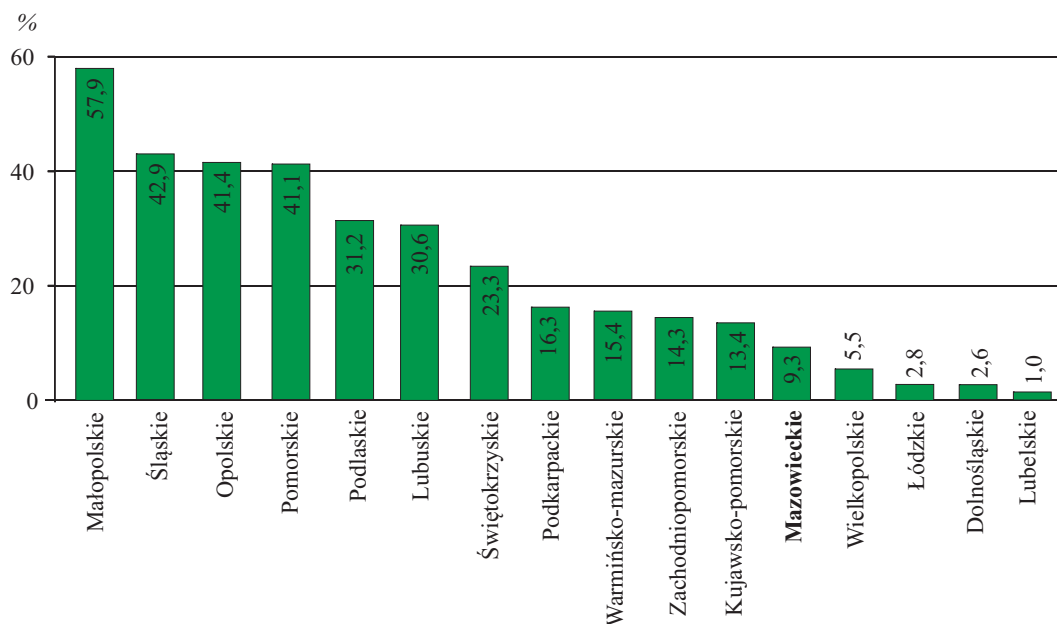
Ilość odpadów wytworzonych w ciągu 2014 r. wyniosła 7096,2 tys. ton, a odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) według stanu końca 2014 r. – 44020,4 tys. ton. W porównaniu z 2010 r. zwiększyła się ilość odpadów wytworzonych o 27,8%, a odpadów nagromadzonych o 4,6%.

X. Infrastruktura komunalna (cd.)

Zakłady i odpady^a wytworzone według województw

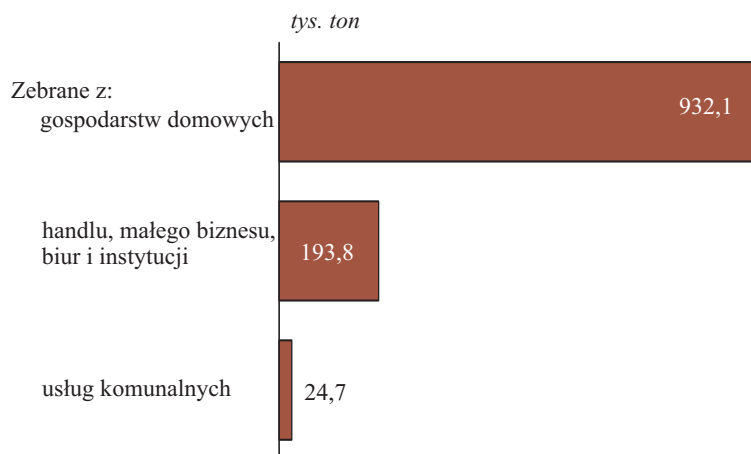
Odpady^a wytworzone (w ciągu roku) poddane odzyskowi^b w % odpadów ogółem według województw w 2014 r. (województwo=100)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b We własnym zakresie.

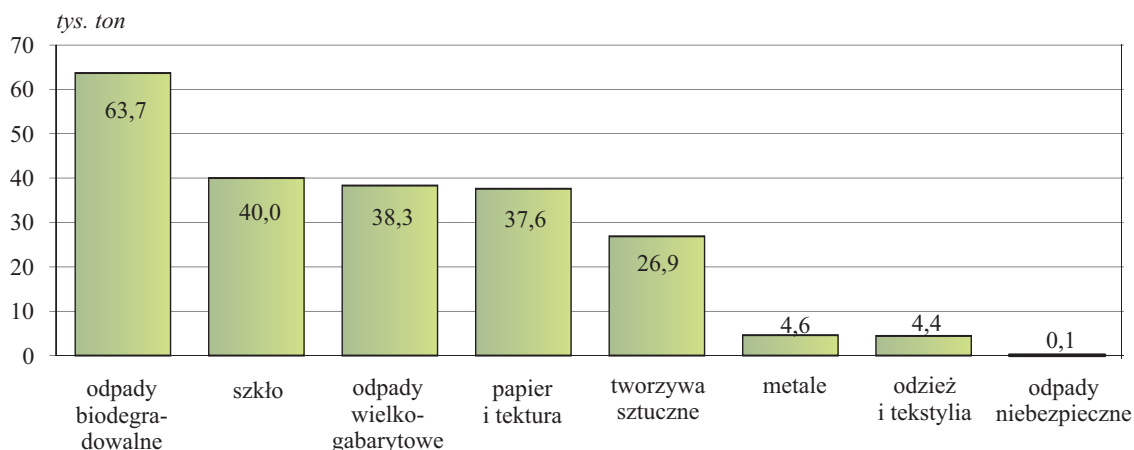
X. Infrastruktura komunalna (dok.)

Zmieszane odpady komunalne zebrane w 2014 r.

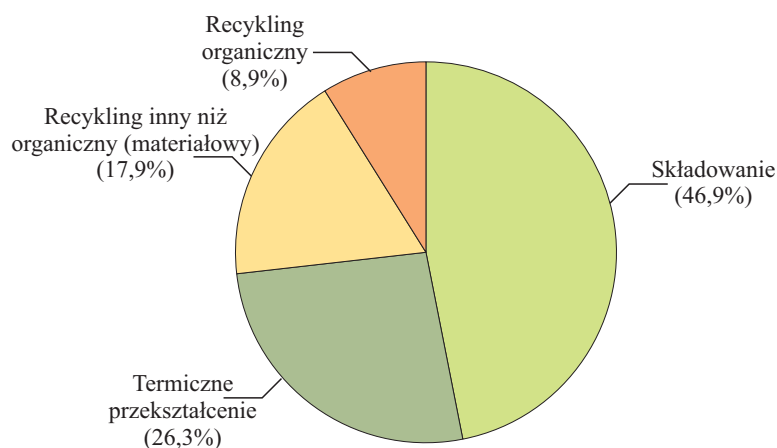
W 2014 r. zebrano 1150,7 tys. ton odpadów komunalnych zmieszanych (bez wyselekcjonowanych). W gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca przypadało 175,1 kg tych odpadów, tj. o 17,4 kg więcej niż w roku poprzednim.

Odpady komunalne zebrane selektywnie i wysegregowane z frakcji suchej w 2014 r.

Struktura zagospodarowanych odpadów komunalnych zmieszanych i zebranych selektywnie według form przetwarzania odpadów w 2014 r.

W województwie mazowieckim w 2014 r. ogólna ilość odpadów zebranych selektywnie i wysegregowanych z frakcji suchej wyniosła 248,1 tys. ton, z czego 84,2% pochodziło z gospodarstw domowych, 12,4% z handlu, małego biznesu, biur i instytucji oraz 3,4% z usług komunalnych.

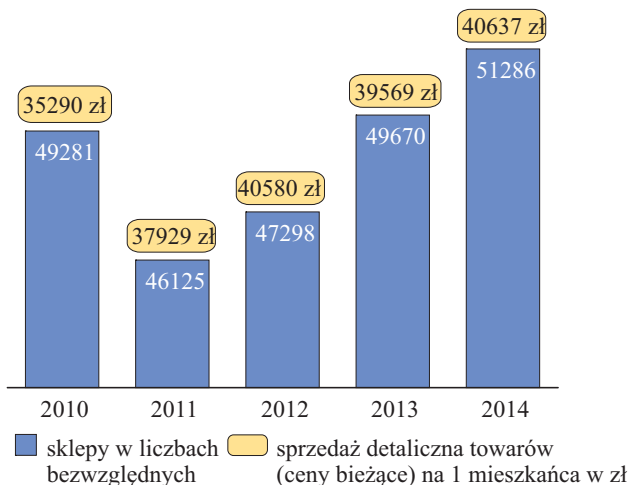
XI. Handel

Sklepy

Stan w dniu 31 XII

W końcu 2014 r. na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało 51286 sklepów, w tym 51252 sklepy prywatne. W porównaniu z 2010 r. **liczba sklepów** w województwie zwiększyła się o 4,1%; w kraju odnotowano wzrost o 2,5%.

U w a g a. Dane o sklepach opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

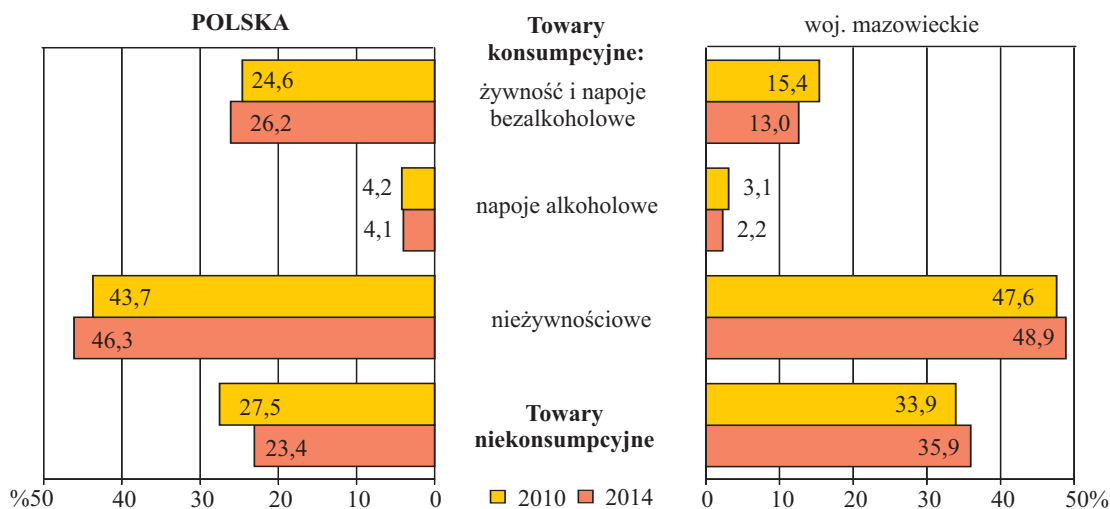
Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźniki te obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany. System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Wybrane dane o handlu detalicznym według województw w 2014 r.

wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2013=100)		liczba ludności na 1 sklep (stan w dniu 31 XII)
100,0	Dolnośląskie	110
99,8	Kujawsko-pomorskie	109
100,0	Lubelskie	110
100,5	Lubuskie	114
99,5	Łódzkie	99
99,9	Małopolskie	108
100,0	Mazowieckie	104
99,7	Opolskie	129
100,2	Podkarpackie	120
99,7	Podlaskie	118
99,9	Pomorskie	112
99,9	Śląskie	113
99,7	Świętokrzyskie	119
99,9	Warmińsko-mazurskie	114
100,2	Wielkopolskie	98
100,3	Zachodniopomorskie	97
100,0	POLSKA	108

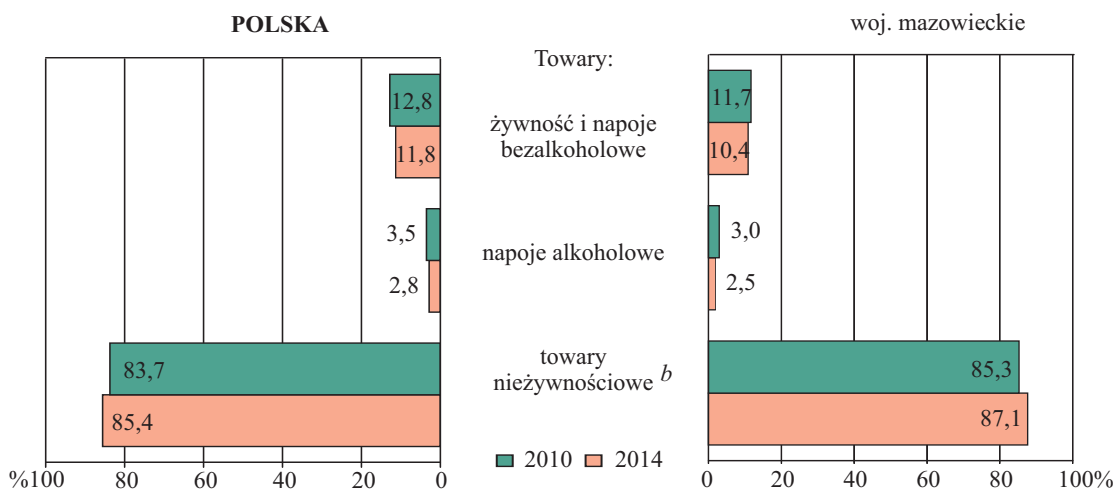
XI. Handel (dok.)

Struktura sprzedaży detalicznej towarów^a (ceny bieżące) według grup

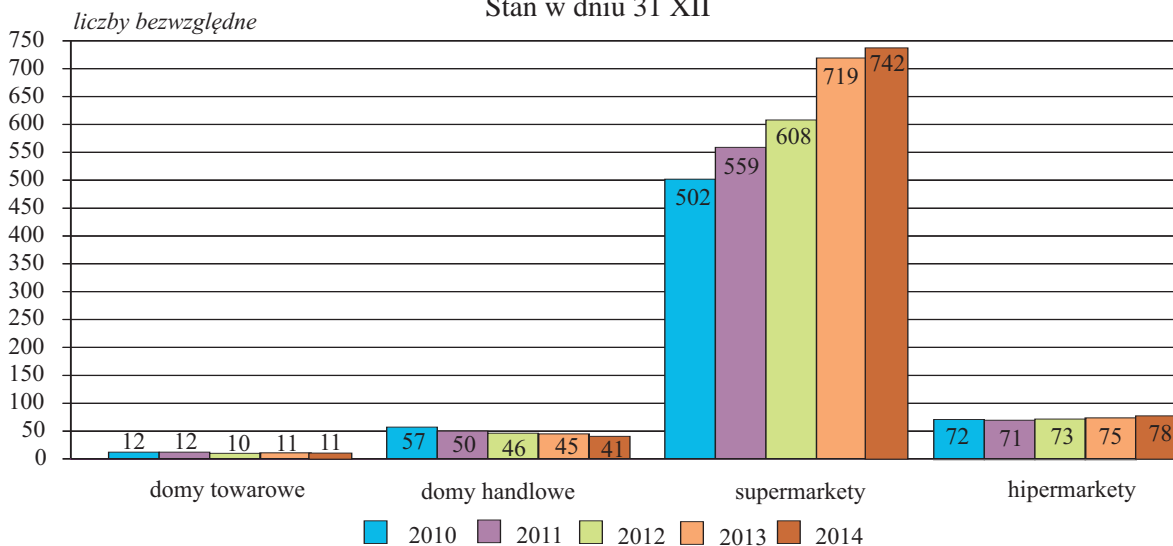
^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Struktura sprzedaży hurtowej towarów w przedsiębiorstwach handlowych^a (ceny bieżące)

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

Sklepy według wybranych form organizacyjnych

XII. Kultura i turystyka

Działające w województwie mazowieckim w 2014 r. **biblioteki publiczne i filie biblioteczne** (964) posiadały 17555,2 tys. woluminów księgozbioru. Liczba woluminów księgozbioru w przeliczeniu na 1000 ludności wynosiła 3291, a liczba wypożyczeń (z bibliotek i punktów bibliotecznych) w ciągu roku na 1 czytelnika 15,7 woluminów. Przy zmniejszającej się liczbie bibliotek publicznych (o 23 w porównaniu z 2010 r.), notuje się **wzrost zarejestrowanych czytelników** - z 954,8 tys. osób w 2010 r. do 960,3 tys. osób w 2014 r.

Wybrane dane z zakresu kultury na 1000 ludności

2010		2014
182	czytelnicy	180
891	zwiedzający muzea i wystawy	1695
1544	widzowie w kinach stałych	1608
541	widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^a	601
176	abonenci radiowi ^b	174
170	abonenci telewizyjni ^{bc}	167

a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze. *b* Stan w dniu 31 XII. *c* Abonenci telewizji bezprzewodowej.

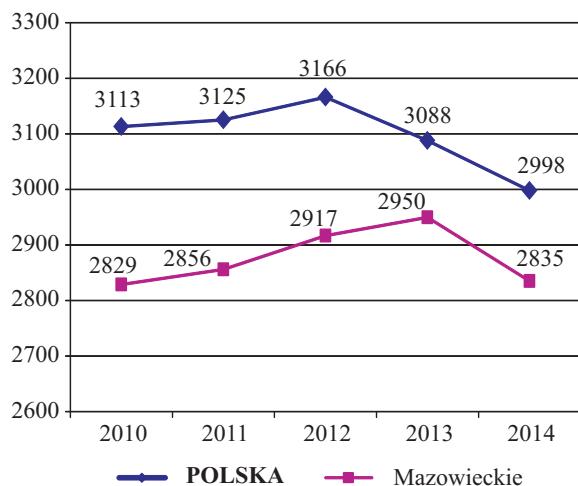
Placówki kulturalne

Stan w dniu 31 XII

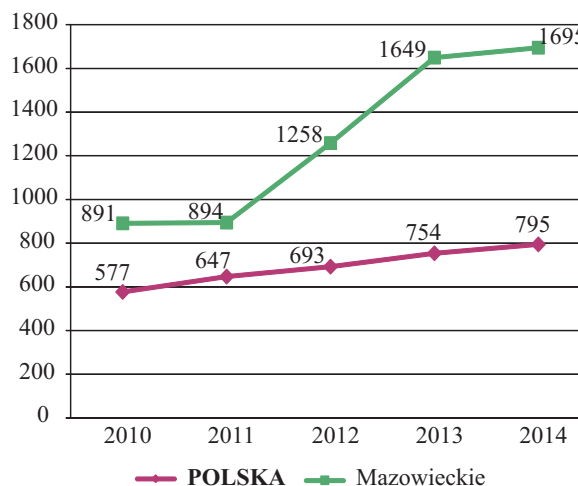
	2010	2011	2012	2013	2014
Biblioteki publiczne (z filiami)	987	986	969	964	964
Punkty biblioteczne.....	135	132	125	124	136
Księgozbiór bibliotek publicznych w tys. wol.	17230,4	17318,0	17326,6	17514,4	17555,2
Muzea i oddziały muzealne	115	116	115	119	120
Zwiedzający muzea i wystawy ^a w tys.	4685,5	4713,0	6657,9	8749,1	9026,0
Kina stałe	56	59	60	63	62
Miejsca na widowni w kinach stałych	43274	44174	44699	45670	43958
Teatry i instytucje muzyczne ^b	41	37	35	32	33
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych	18235	18503	17942	18148	17948

a W ciągu roku. *b* Od 2011 r. teatry i instytucje muzyczne posiadające własny zespół.

Wypożyczenia księgozbioru w wol. z bibliotek publicznych na 1000 ludności

Zwiedzający muzea^a i wystawy na 1000 ludności

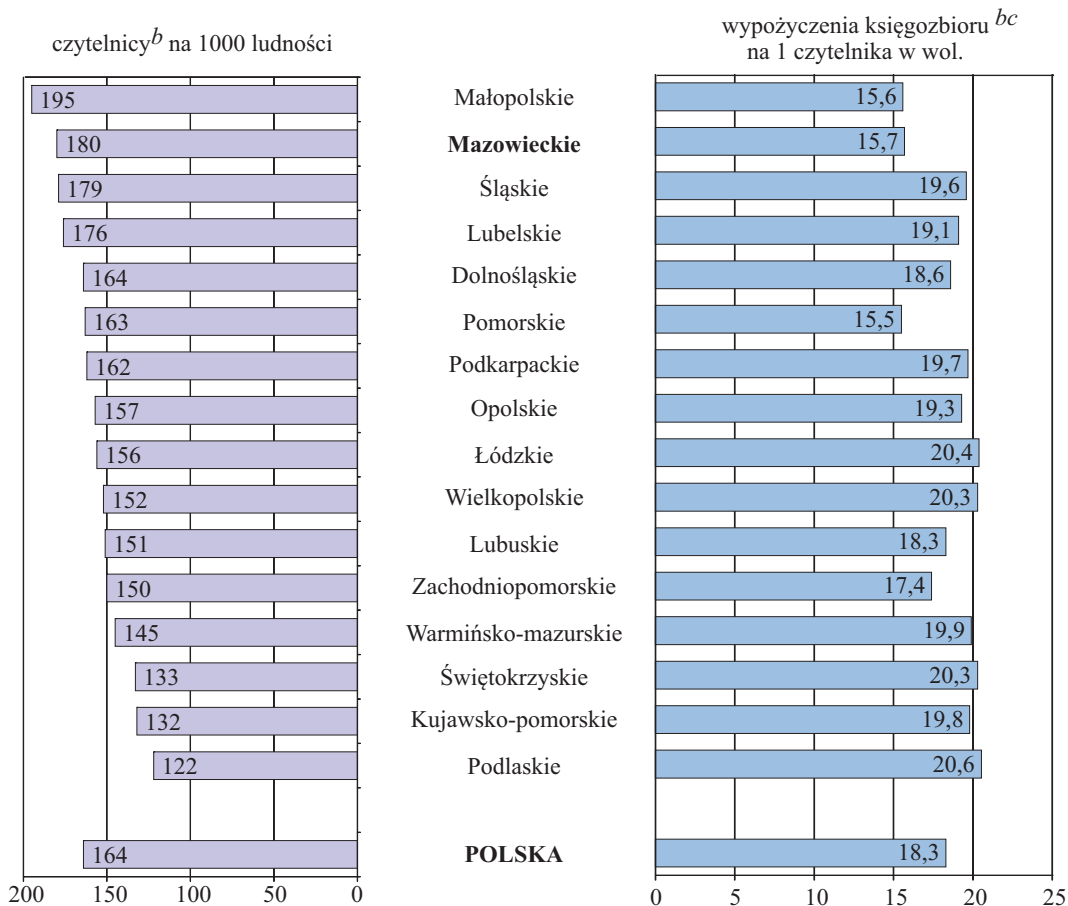

a Łącznie z oddziałami muzealnymi.

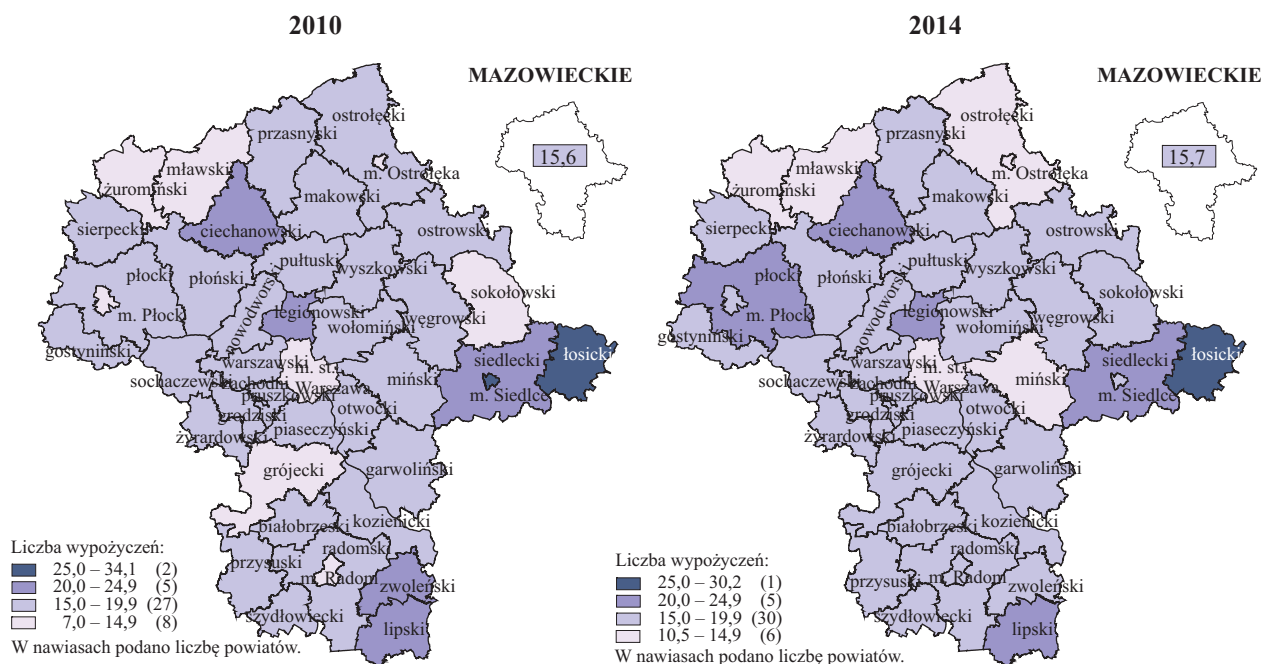
XII. Kultura i turystyka (cd.)

Wybrane dane o bibliotekach publicznych^a
według województw w 2014 r.

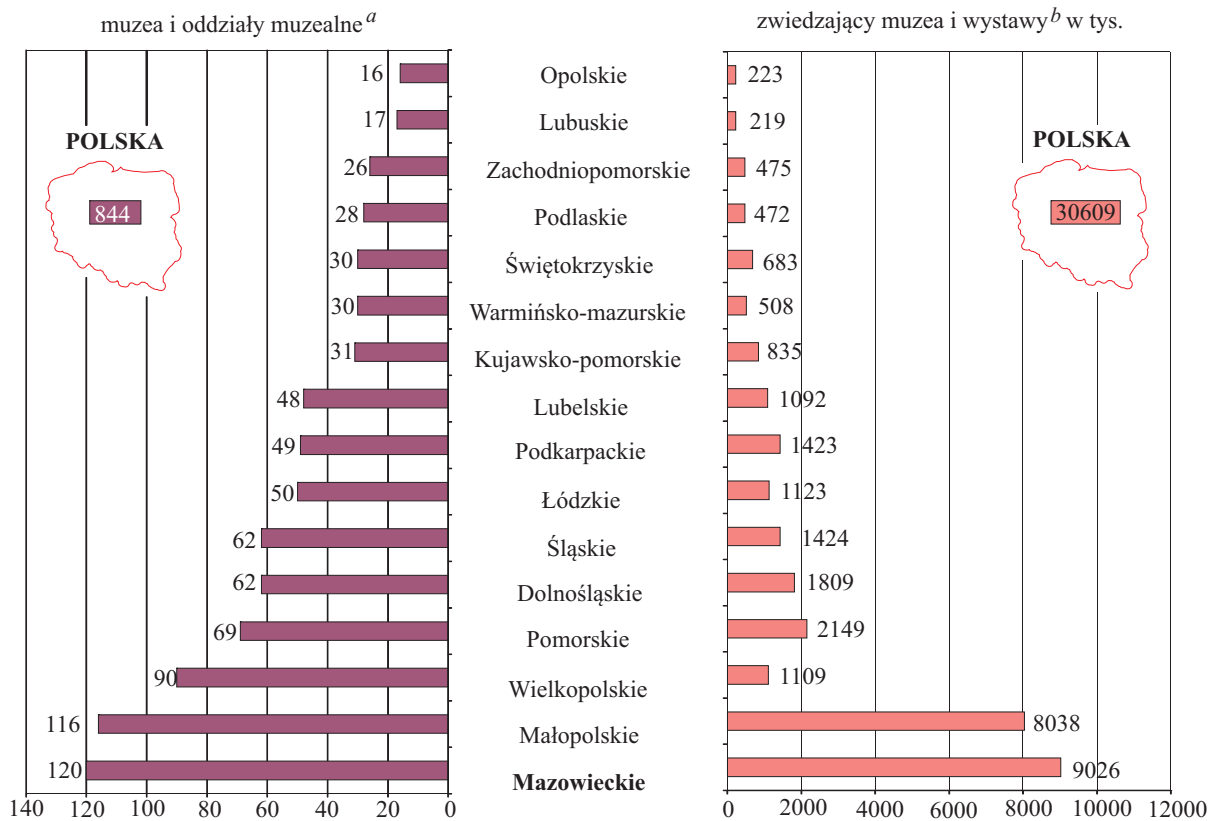
a Łącznie z filiami. b Łącznie z punktami bibliotecznymi. c Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika według powiatów

XII. Kultura i turystyka (cd.)

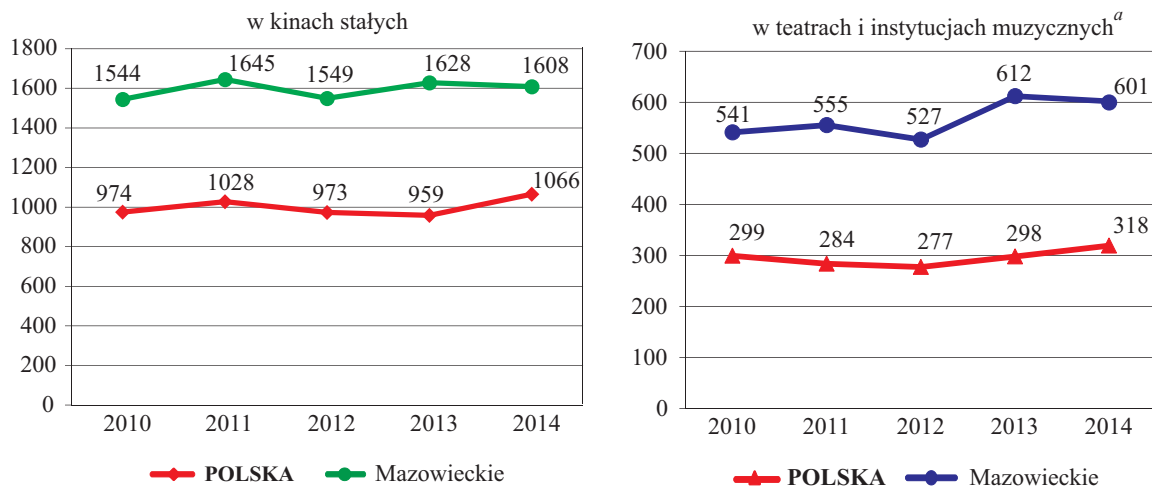
Wybrane dane o muzeach według województw w 2014 r.

a Stan w dniu 31 XII. b W ciągu roku; łącznie z oddziałami muzealnymi.

W 2014 r. na terenie województwa funkcjonowało 120 **muzeów i oddziałów muzealnych**, które zorganizowały 462 wystawy własne w kraju oraz zaprezentowały 231 wystaw obcych (krajowych i z zagranicy). Muzea i wystawy muzealne zwiedziło 9026,0 tys. osób (o 3,2% więcej niż rok wcześniej).

Widzowie i słuchacze na 1000 ludności

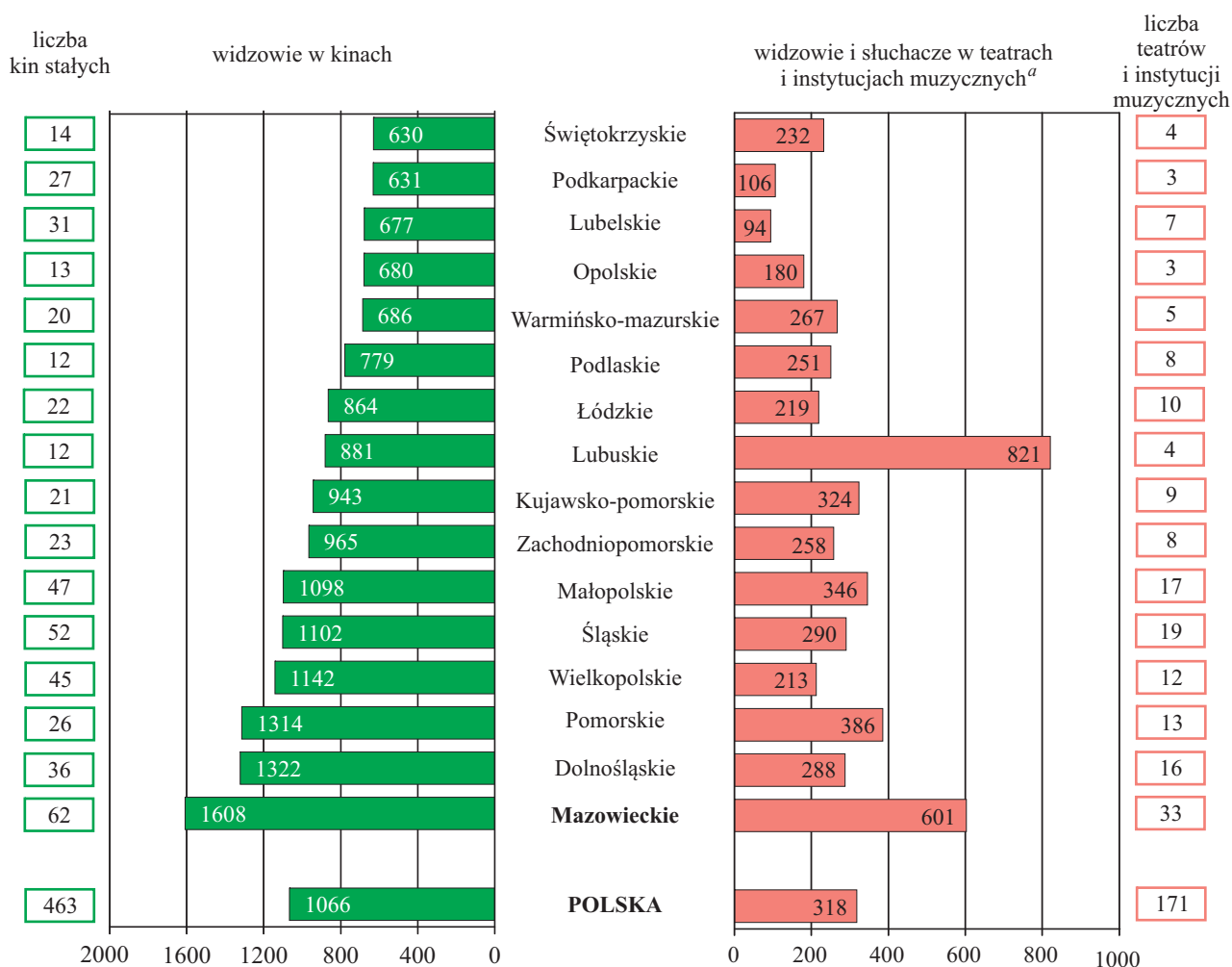
a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

XII. Kultura i turystyka (cd.)

W 2014 r. w stosunku do roku 2010 odnotowano wzrost **liczby kin stałych**, przy jednoczesnym wzroście miejsc na widowni. W 2010 r. było 56 kin i 43,3 tys. miejsc na widowni, a w 2014 r. 62 kina i 44,0 tys. miejsc. W 2014 r. odbyło się 316,4 tys. seansów, które obejrzało 8560,3 tys. widzów. **Przeciętna frekwencja na 1 seansie** wynosiła 27 osób. Na terenie województwa mazowieckiego prowadziło działalność 10 multipleksów (18,5% ogółu multipleksów w kraju), które dysponowały łącznie 116 salami projekcyjnymi i 25,4 tys. miejsc na widowni.

W 2014 r. w **stałych salach teatrów i instytucji muzycznych** oczekiwało na widzów 17,9 tys. miejsc, w tym w teatrach dramatycznych 10,2 tys. W ciągu roku zorganizowano 9,2 tys. przedstawień i koncertów, które obejrzało i wysłuchało 2129,1 tys. osób. Z ogólnej liczby przedstawień i koncertów w kraju 20,7% odbyło się w województwie mazowieckim.

Wybrane dane o kinach oraz teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności według województw w 2014 r.

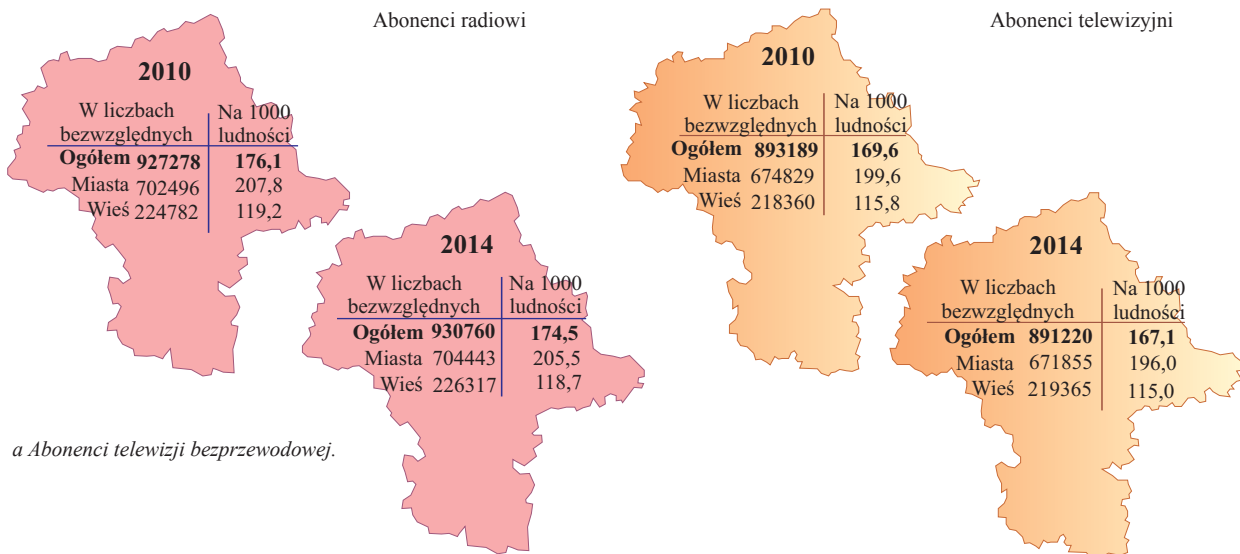

^a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

XII. Kultura i turystyka (cd.)

Abonenci radiowi i telewizyjni^a

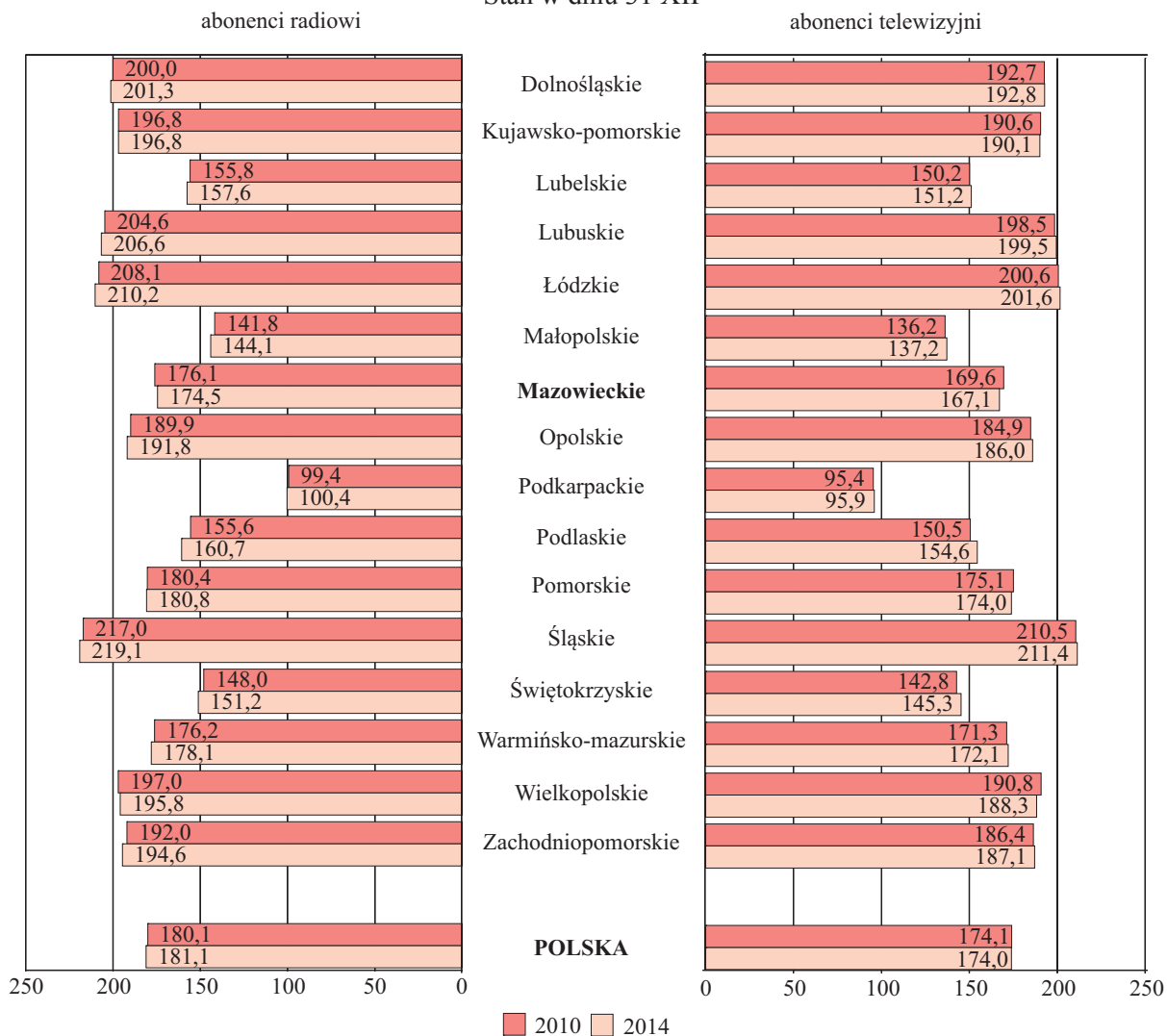
Stan w dniu 31 XII

^a Abonenci telewizji bezprzewodowej.

Abonenci radiowi i telewizyjni^a na 1000 ludności według województw

Stan w dniu 31 XII

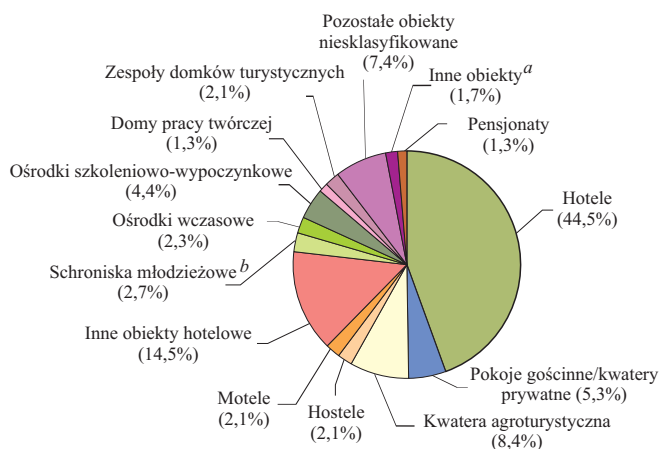
^a Abonenci telewizji bezprzewodowej.

XII. Kultura i turystyka (cd.)

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w 2014 r.

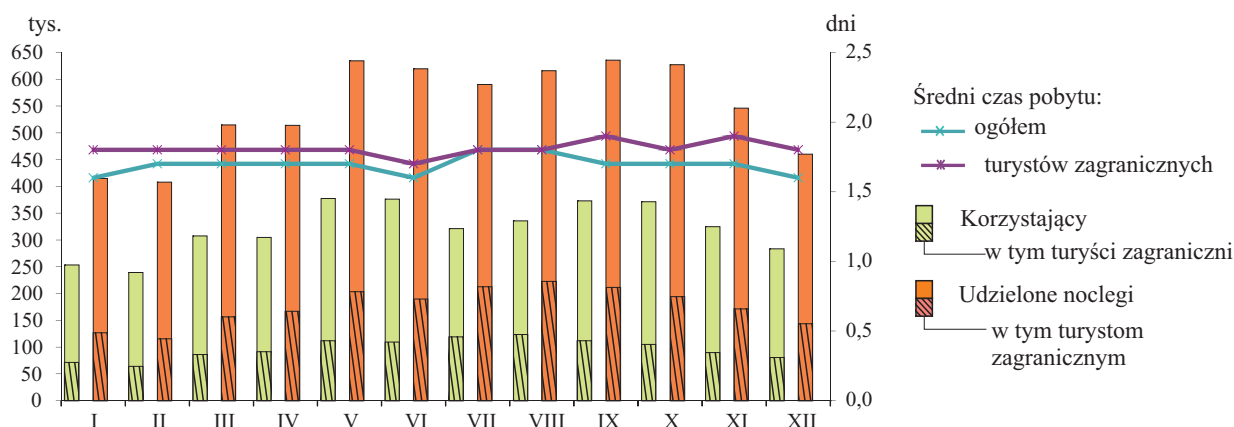
Stan w dniu 31 VII

W lipcu 2014 r. w województwie mazowieckim funkcjonowało 476 **turystycznych obiektów noclegowych** (o 1,4% mniej niż w 2013 r.), w których na przyjęcie turystów przygotowanych było 47 921 **miejsc noclegowych**. Od stycznia do grudnia 2014 r. z turystycznych obiektów noclegowych skorzystało 3867,2 tys. **turystów**, w tym 30,1% turystów zagranicznych. W porównaniu z 2013 r. odnotowano wzrost liczby turystów o 6,0%, w tym turystów zagranicznych o 1,1%.

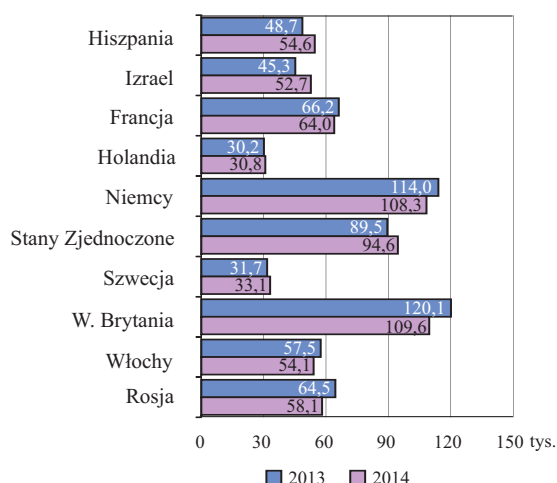

^a Domy wycieczkowe, ośrodki kolonijne, kempingi, pola biwakowe. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

Korzystający, udzielone noclegi oraz średni czas pobytu w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy w 2014 r.

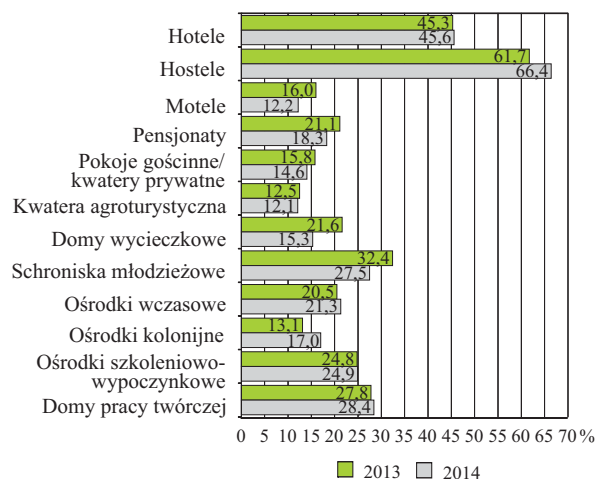

Turyści zagraniczni z wybranych krajów korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych

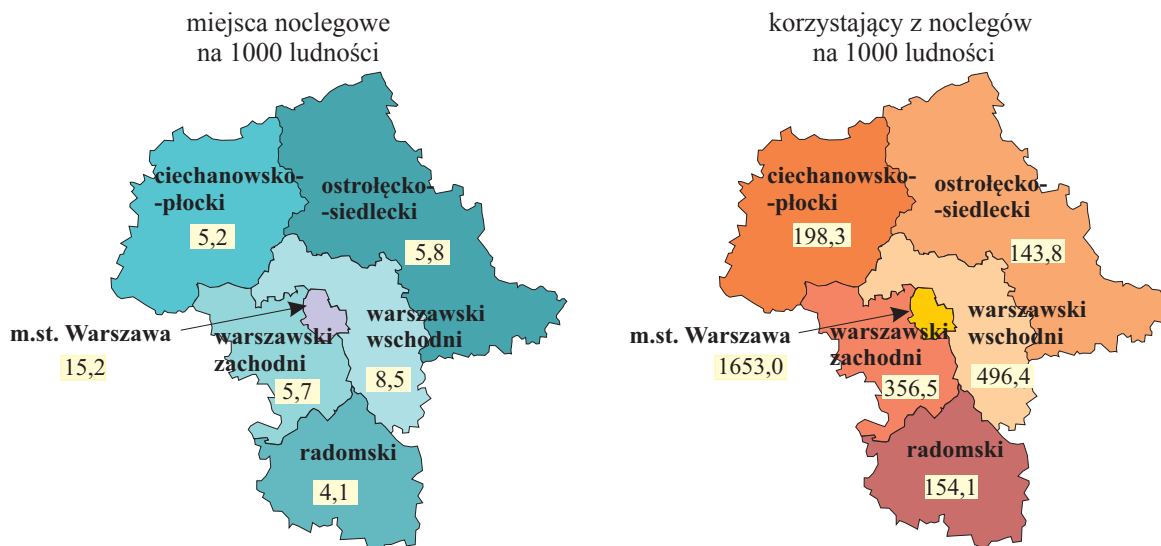
^a Według miejsca stałego zamieszkania.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w wybranych turystycznych obiektach noclegowych

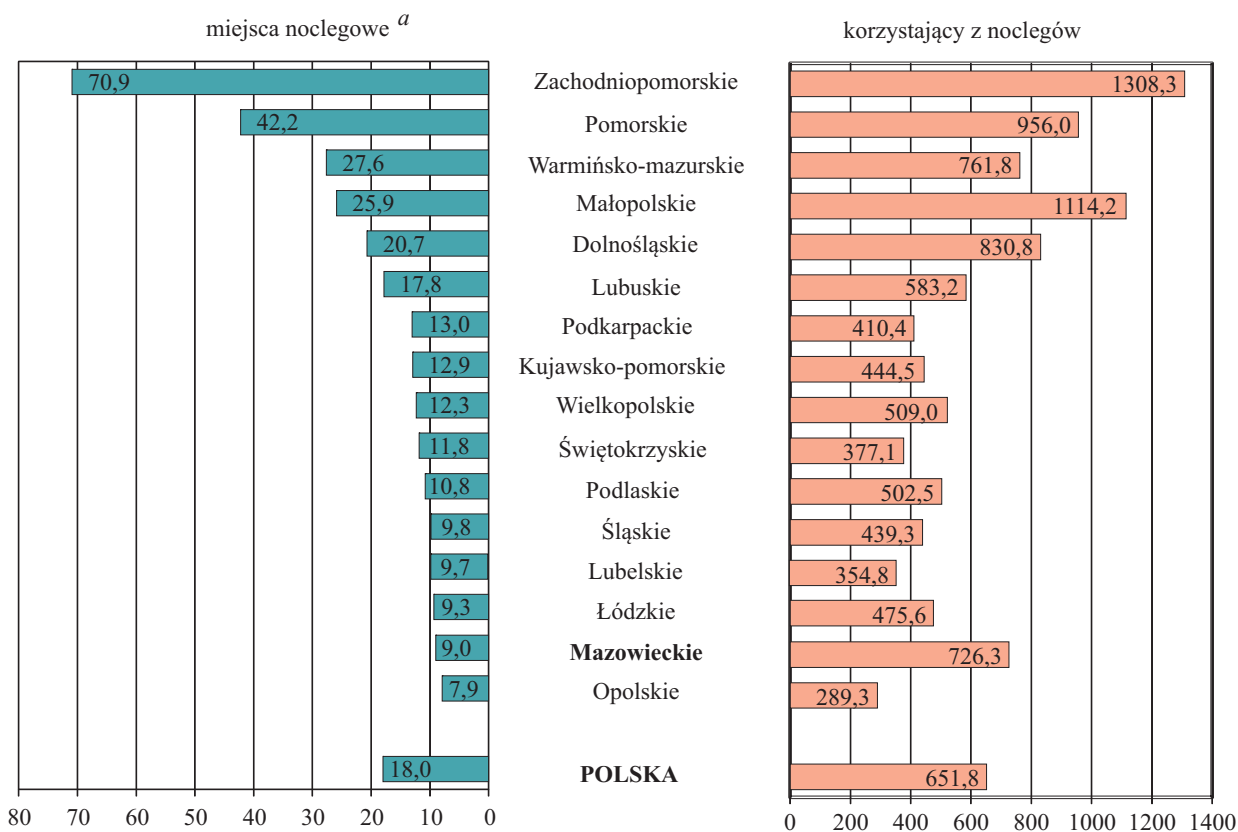
XII. Kultura i turystyka (dok.)

Miejsca noclegowe^a oraz korzystający z miejsc w turystycznych obiektach noclegowych według podregionów w 2014 r.

^a Stan w dniu 31 VII.

Wybrane dane o turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności według województw w 2014 r.

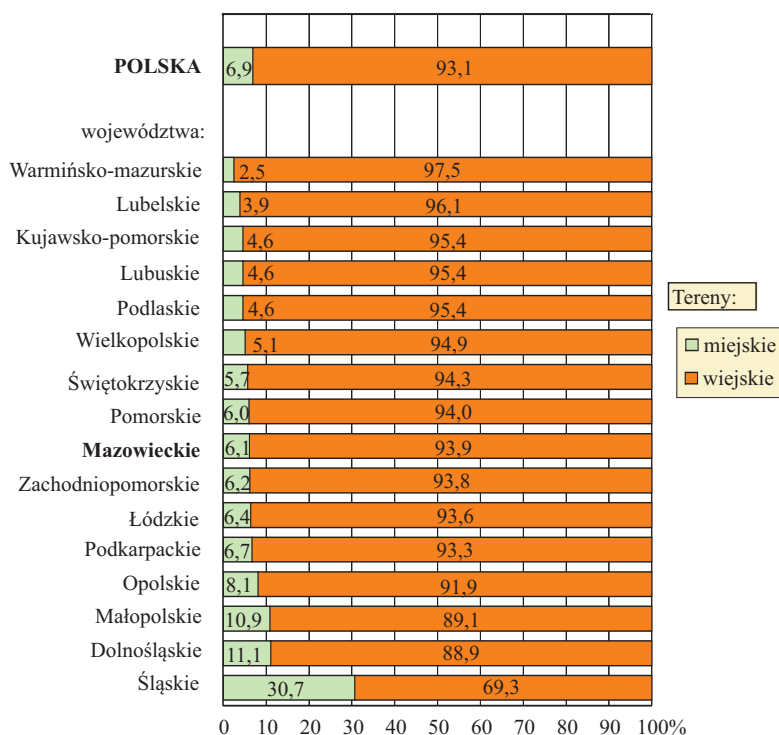
^a Stan w dniu 31 VII.

XIII. Rolnictwo i rozwój wsi

Struktura terenów miejskich i wiejskich według województw w 2014 r.

Stan w dniu 1 I

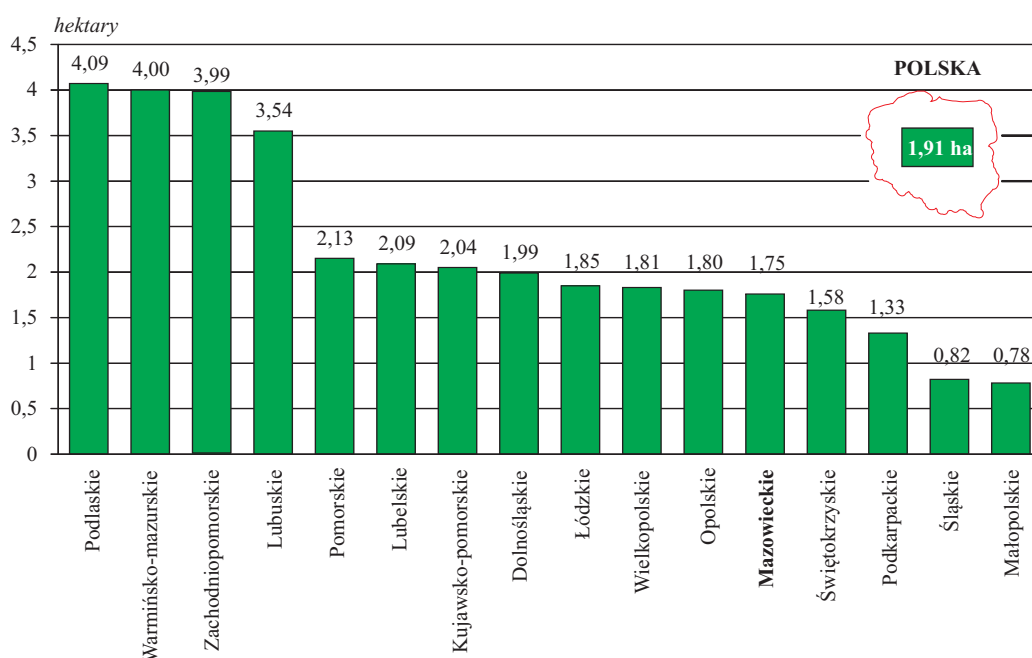
W związku z wprowadzeniem od 2010 r. stopniowych zmian w metodologii badań rolniczych, mających na celu dostosowanie do standardów unijnych oraz uwzględnienie przemian dokonujących się w polskim rolnictwie, a także szersze wykorzystanie źródeł administracyjnych **zmianie uległa definicja gospodarstwa rolne-** go, zgodnie z którą gospodarstwa rolne nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określanych progów).

W województwie mazowieckim **na obszarach wiejskich** w 2014 r. mieszkało 35,7% ludności (w kraju 39,7%), a średnia gęstość zaludnienia wyniosła 57 osób na 1 km² (w kraju 52 osoby).

Na 1 mieszkańca wsi przypadało średnio 1,75 ha obszarów wiejskich (w kraju 1,91 ha). Najwyższy wskaźnik notowano w województwie podlaskim (4,09 ha), a najniższy w województwie małopolskim (0,78 ha).

Tereny wiejskie na 1 mieszkańca wsi^a według województw w 2014 r.

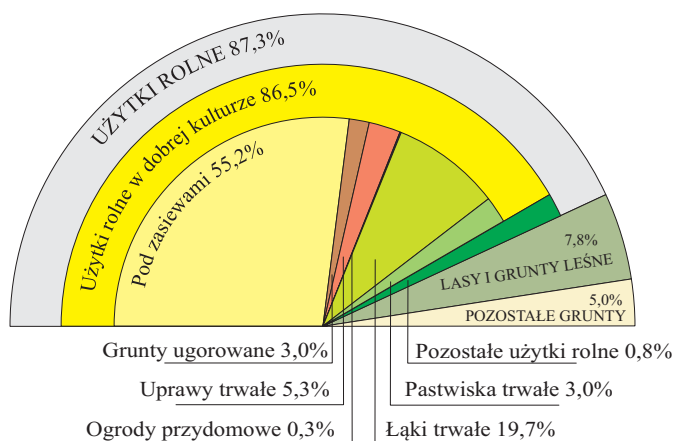
^a Obszar wiejski według stanu w dniu 1 I; ludność według stanu w dniu 31 XII.

XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

W 2014 r. **użytki rolne** – według siedziby użytkownika – zajmowały 87,3% ogólnej powierzchni użytkowanych gruntów. W strukturze użytków rolnych **zasiewy** stanowiły 63,3% (w kraju 71,6%), **łąki i pastwiska trwałe** – 26,1% (w kraju 21,4%), **sady** – 5,8% (w kraju 2,3%), a **pozostałe użytki rolne** – 0,9%. Do gospodarstw indywidualnych należało 98,2% użytków rolnych.

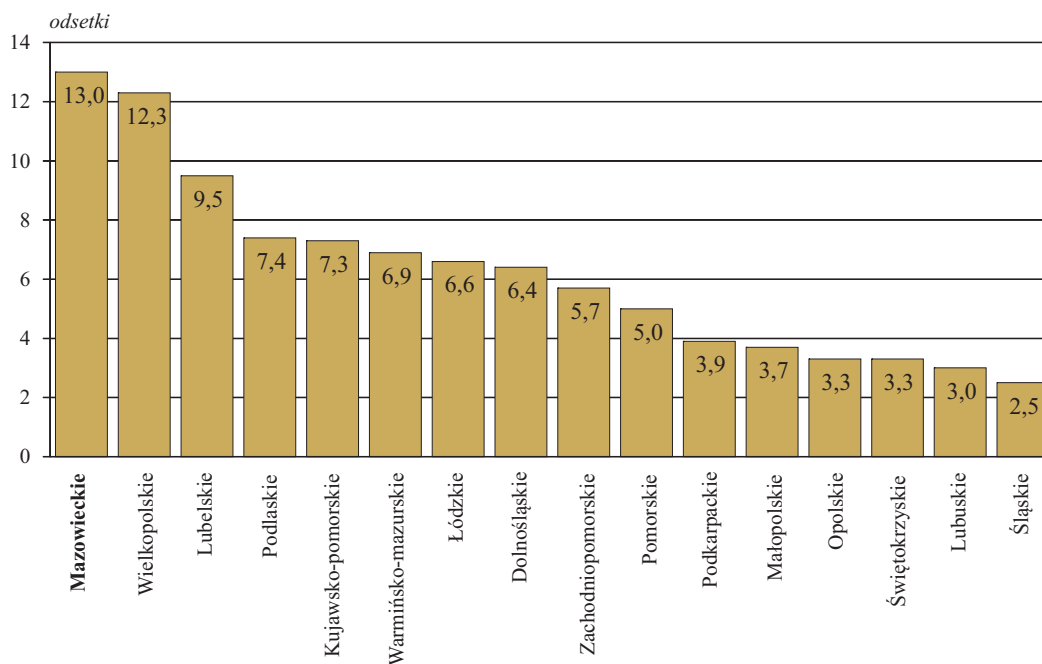
**Użytkowanie gruntów
(w % powierzchni ogółem) w 2014 r.**

Stan w czerwcu

Najwyższym procentowym udziałem użytków rolnych w ogólnej powierzchni użytkowanych gruntów w czerwcu 2014 r. charakteryzowało się województwo opolskie (95,4%), a najniższym województwo małopolskie (83,0%). Województwo mazowieckie, ze wskaźnikiem 87,3% zajęło 11 miejsce w kraju.

Użytki rolne^a według województw w 2014 r.
(Polska=100)

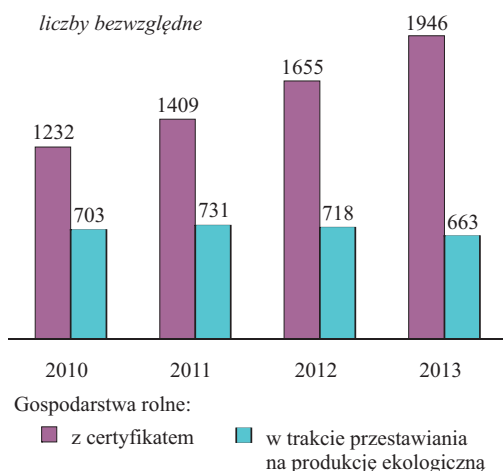

^a Stan w czerwcu.

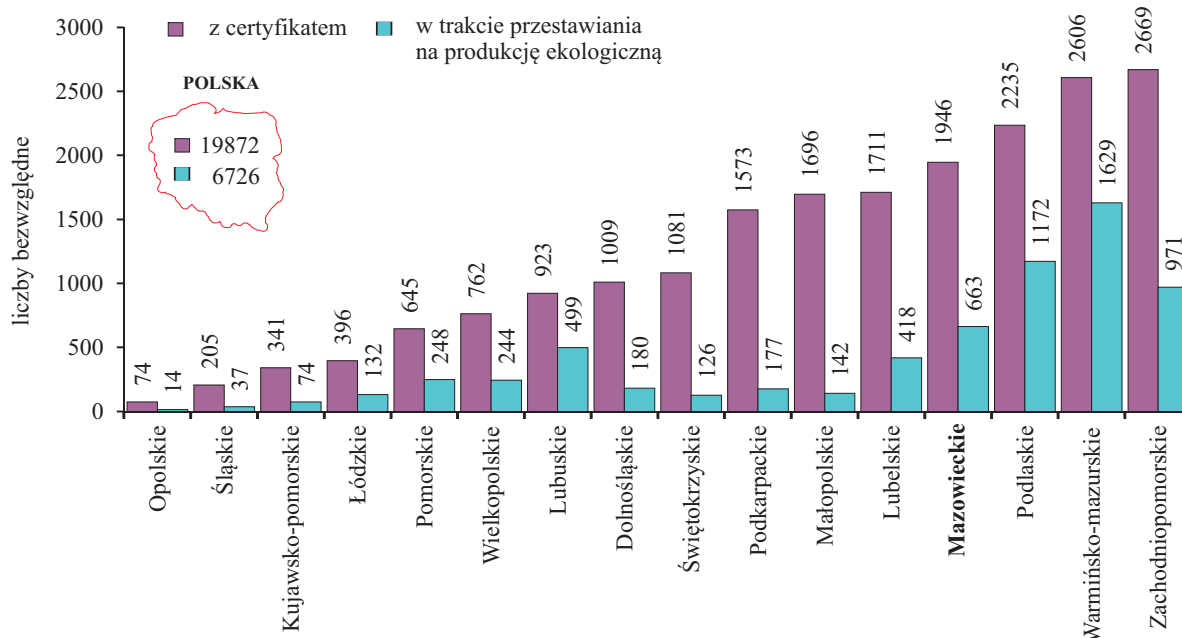
XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Ekologiczne gospodarstwa rolne z certyfikatem oraz w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną

Według danych Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w 2013 r. na terenie województwa mazowieckiego działało 1946 **ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem** (o 291 więcej niż w 2012 r.). Ponadto w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną były 663 gospodarstwa (o 55 mniej niż w 2012 r.).

Ekologiczne gospodarstwa rolne według województw w 2013 r.

Powierzchnia ekologicznych gruntów rolnych w gospodarstwach z certyfikatem według województw w 2013 r.

w ha

P O L S K A

492972

Zachodniopomorskie	98518	Podkarpackie	25880
Warmińsko-mazurskie	74103	Pomorskie	21146
Mazowieckie	45989	Małopolskie	15208
Podlaskie	44808	Świętokrzyskie	12728
Lubuskie	35500	Kujawsko-pomorskie	8925
Wielkopolskie	32367	Łódzkie	7238
Lubelskie	31351	Śląskie	5661
Dolnośląskie	30972	Opolskie	2578

Źródło: dane dotyczące gospodarstw ekologicznych pochodzą z Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

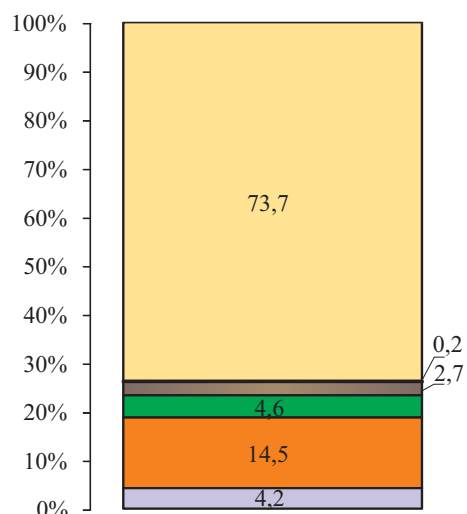
Dane o **powierzchni zasiewów** dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Dane o **zbiorach i plonach zbóż** dotyczą ziarna zbóż. Dane dotyczące zbóż obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe.

Powierzchnia zasiewów w czerwcu 2014 r. wynosiła 1193,5 tys. ha (11,5% powierzchni zasiewów w kraju). **Udział zasiewów** w ogólnej powierzchni użytków rolnych wynosił 63,3% (71,6% w kraju).

Struktura powierzchni zasiewów według grup ziemiopłodów w 2014 r.

Stan w czerwcu

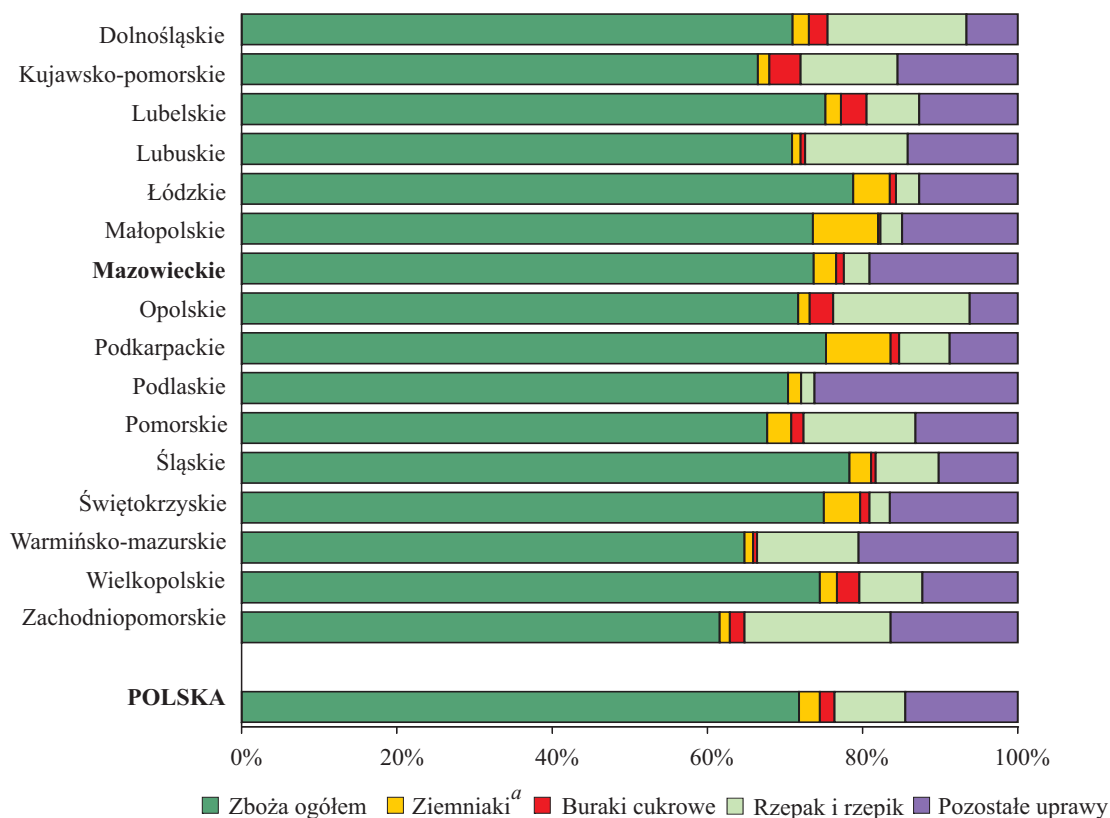
Ziemiopłody:

- zboża
- ziemniaki^a
- przemysłowe
- strączkowe jadalne
- pastewne
- pozostałe

^a Bez powierzchni w ogrodach przydomowych.

Struktura powierzchni zasiewów według wybranych ziemiopłodów i województw w 2014 r.

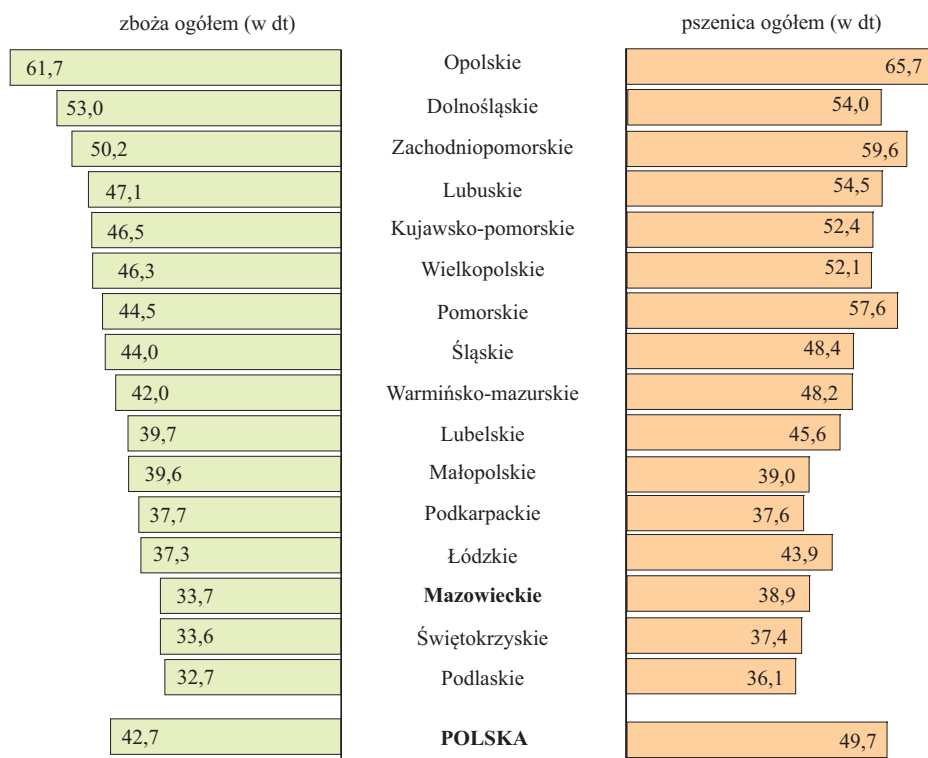
Stan w czerwcu

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

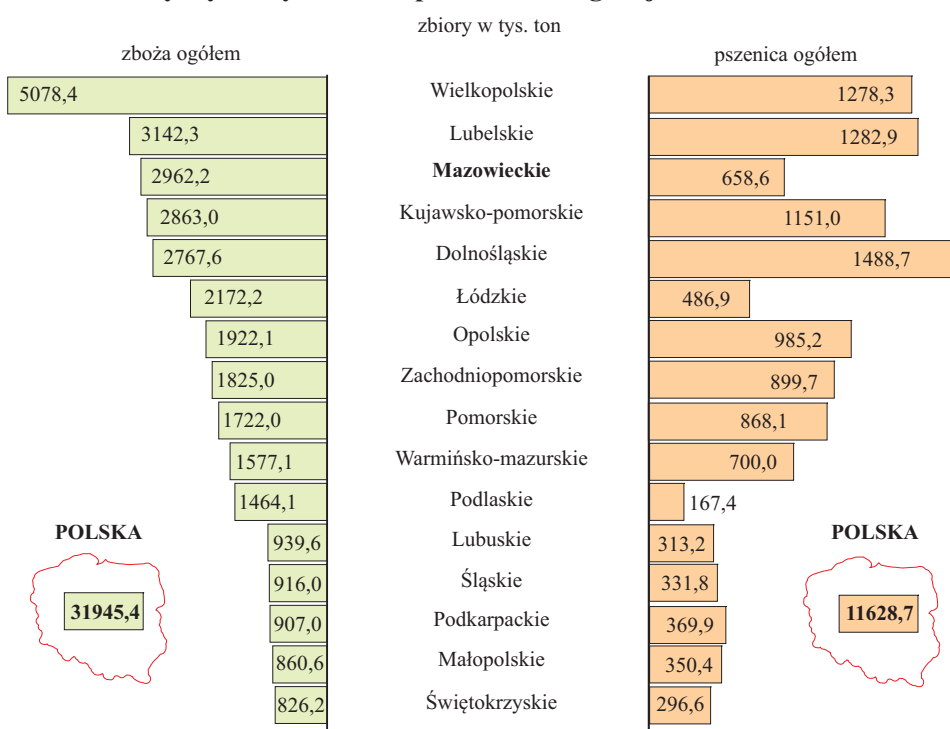
XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Plony wybranych ziemiopłodów z 1 ha według województw w 2014 r.

W zakresie produkcji roślinnej województwo mazowieckie w 2014 r. było znaczącym producentem m.in. ziemniaków (11,0% krajowej produkcji) oraz zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (9,5%), w tym żyta (14,8%) i owsa (16,2%). Sadownicy z województwa mazowieckiego użytkowały 31,8% krajowej powierzchni sadów, a zbiory jabłek stanowiły 45,3% krajowych zbiorów tych owoców. Znacząca w kraju była również produkcja truskawek i poziomek (25,9%) oraz warzywu (15,5%).

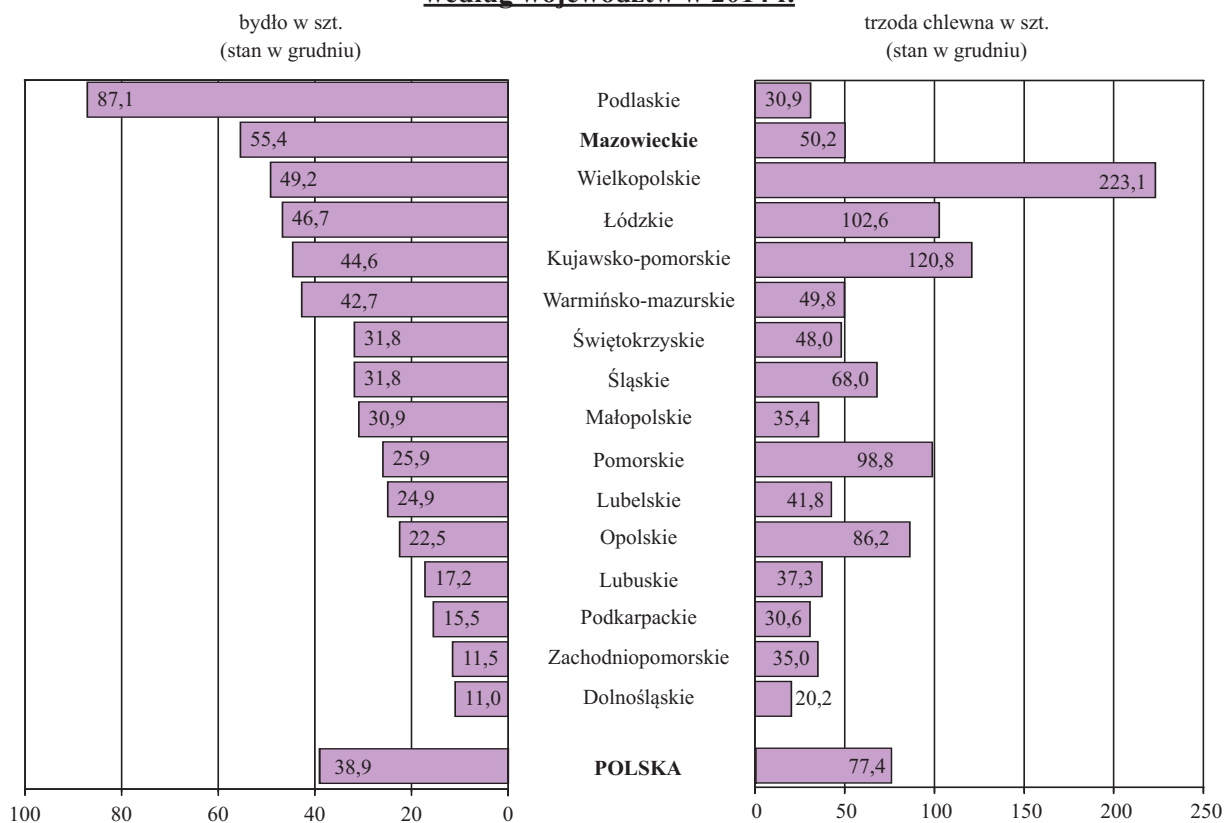
Zbiory wybranych ziemiopłodów według województw w 2014 r.

XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Na terenie województwa (według stanu w końcu roku) znajdowało się 18,4% **krajowego pogłowia bydła** oraz 8,4% **trzody chlewnej**. W skali roku wzrosło pogłowie bydła o 2,1% (w kraju wzrost o 1,3%), zwiększyło się również pogłowie trzody chlewnej, wzrost o 0,3% (w kraju wzrost o 2,5%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych należała do jednych z najwyższych w Polsce i wynosiła 55,4 szt., wobec 38,9 szt. w kraju. Obsada trzody chlewnej była niższa niż średnia w kraju (50,2 szt. wobec 77,4 szt.).

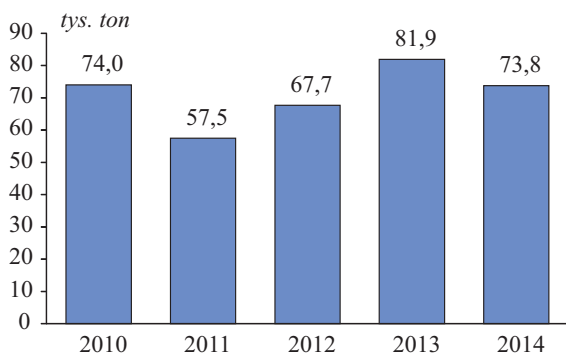
Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych^a według województw w 2014 r.

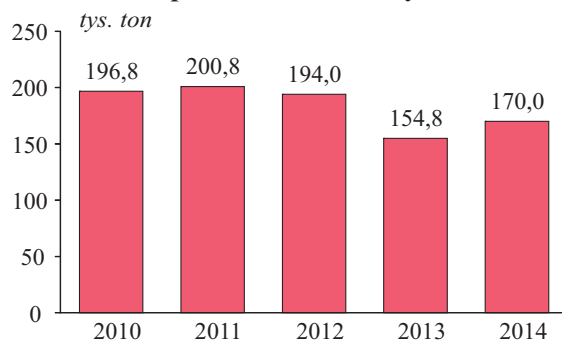
^a Powierzchnia użytków rolnych według stanu w czerwcu.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów do skupu oraz na targowiskach.

Produkcja żywca wołowego (łącznie z cielęcym) w przeliczeniu na mięso

Produkcja żywca wieprzowego w przeliczeniu na mięso

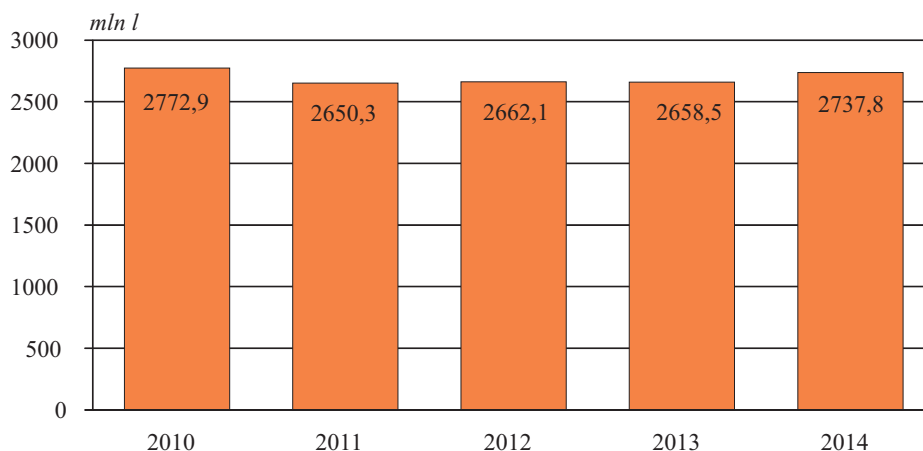

W 2013 r. województwo mazowieckie wytworzyło 16,3% krajowej produkcji globalnej rolnictwa i 16,8% produkcji towarowej (w cenach stałych 2012 r.).

W strukturze towarowej produkcji rolniczej przeważała produkcja zwierzęca, z dużym udziałem mleka. Produkcja roślinna charakteryzowała się dużym udziałem owoców (3 lokata w kraju).

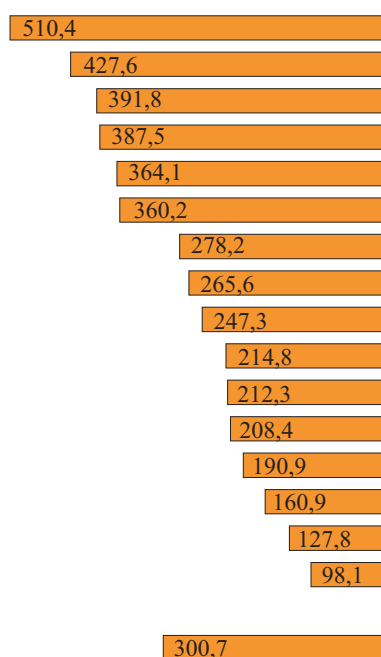
XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Produkcja mleka

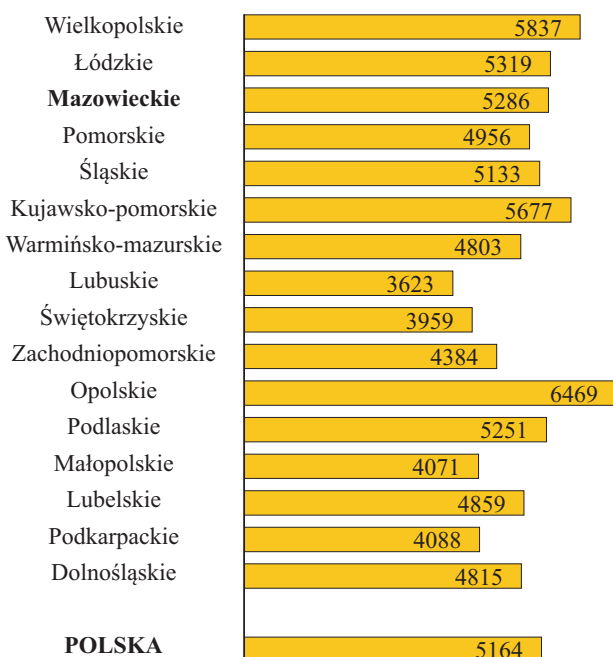

Produkcja żywca rzeźnego i mleka według województw w 2014 r.

żywca^a na 1 ha użytków rolnych w kg

przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l

^a W przeliczeniu na mięso - dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami) wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; bez selekcji żywca cielęcego.

Produkcja żywca rzeźnego ogółem w przeliczeniu na mięso w 2014 r. wyniosła 738,8 tys. ton (16,9% produkcji w kraju), w tym udział żywca wieprzowego stanowił 23,0%, drobiowego 60,7%, wołowego 9,3%, a cielęcego 0,6%. W porównaniu z 2010 r. produkcja żywca była wyższa o 38,0%. Przeciętna produkcja żywca rzeźnego na 1 ha użytków rolnych w 2014 r. wynosiła 391,8 kg.

W 2014 r. w województwie mazowieckim **produkcja mleka** stanowiła 21,7% produkcji krajowej. Globalna produkcja mleka w tym okresie wyniosła 2737,8 mln l i w porównaniu z 2010 r. była niższa o 1,3%. W 2014 r. przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy wyniósł 5286 litrów (w kraju 5164) i był wyższy od notowanego w 2010 r. o 70 litrów (o 1,3%). Produkcja mleka na 1 ha użytków rolnych wynosiła 1452 l (o 67,7% więcej niż średnio w kraju).

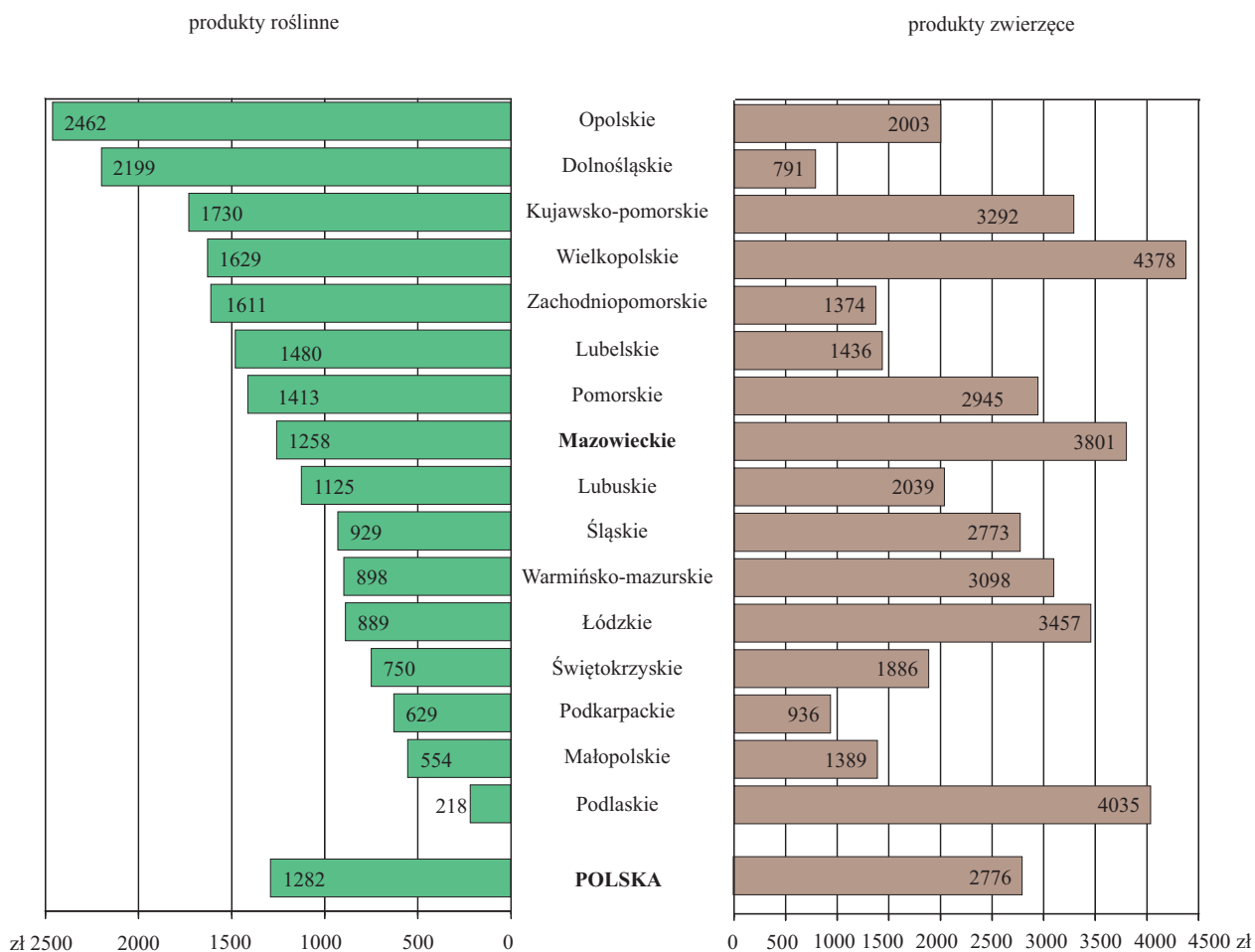
XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Syntetycznym wskaźnikiem jakości rolnictwa może być **wartość skupu produktów rolnych** (w cenach bieżących) na 1 ha użytków. Pod względem wartości skupu produktów rolnych wynoszącej 5059 zł na 1 ha UR woj. mazowieckie w 2014 r. zajmowało 2 miejsce, przy średniej dla Polski 4058 zł na 1 ha UR.

Wartość skupu produktów roślinnych stawiała województwo mazowieckie na 8 miejscu w kraju ze średnią wartością skupu na 1 ha UR wynoszącą 1258 zł przy średniej dla Polski – 1282 zł.

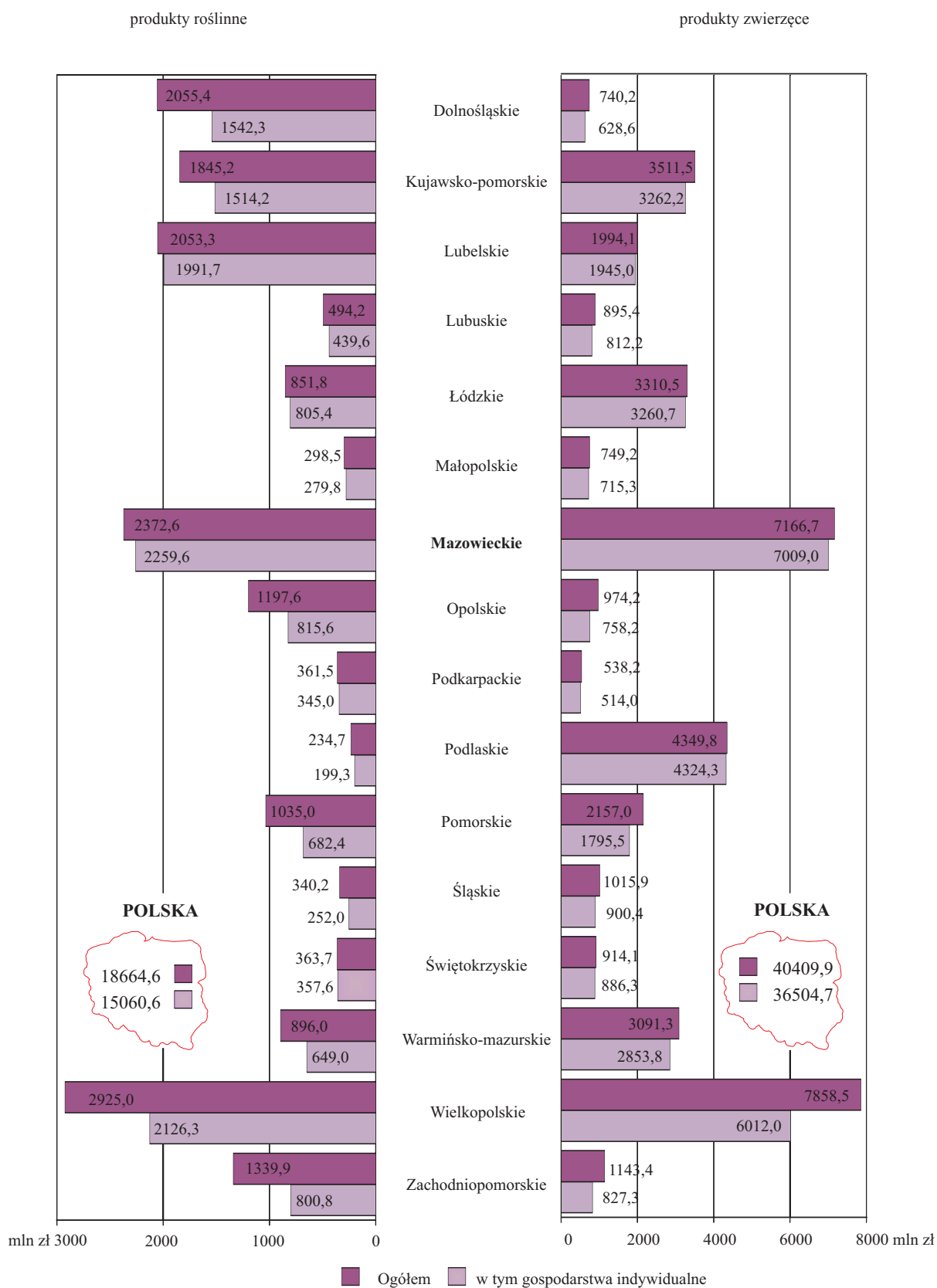
Natomiast **wartość skupu produktów zwierzęcych** na 1 ha użytków rolnych wynosząca 3801 zł lokuje województwo mazowieckie na 3 miejscu w kraju, przy średniej wartości dla Polski – 2776 zł.

Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych według województw w 2014 r. (ceny bieżące)

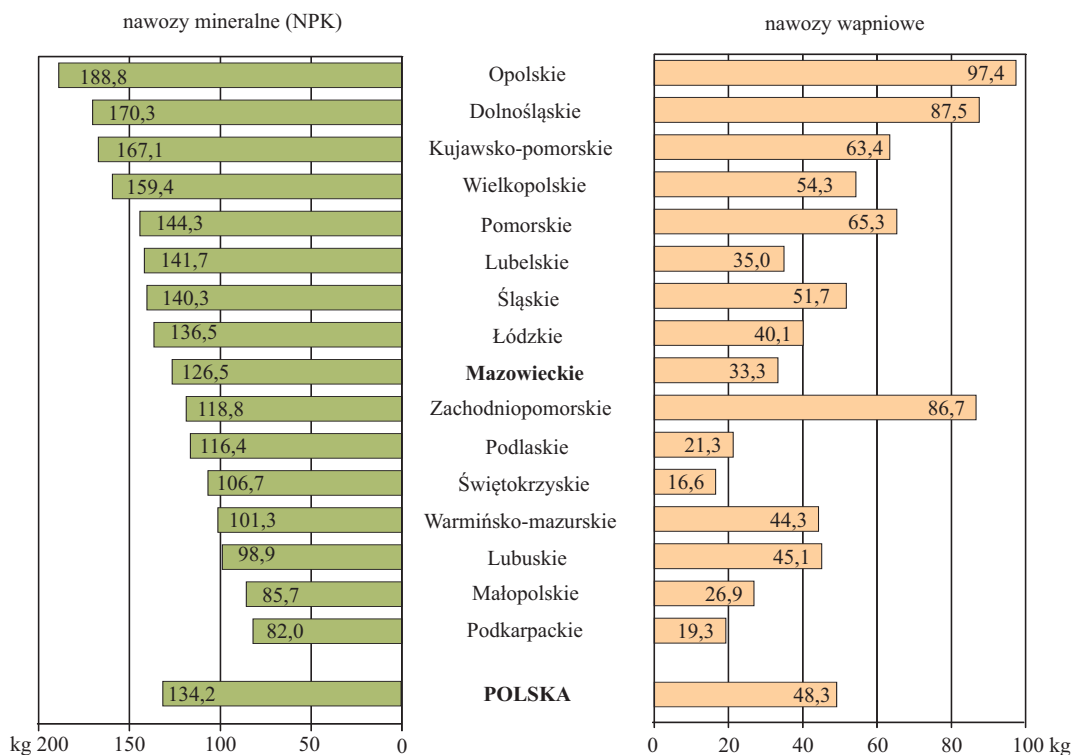
XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (cd.)

Wartość skupu produktów rolnych według województw w 2014 r. (ceny bieżące)

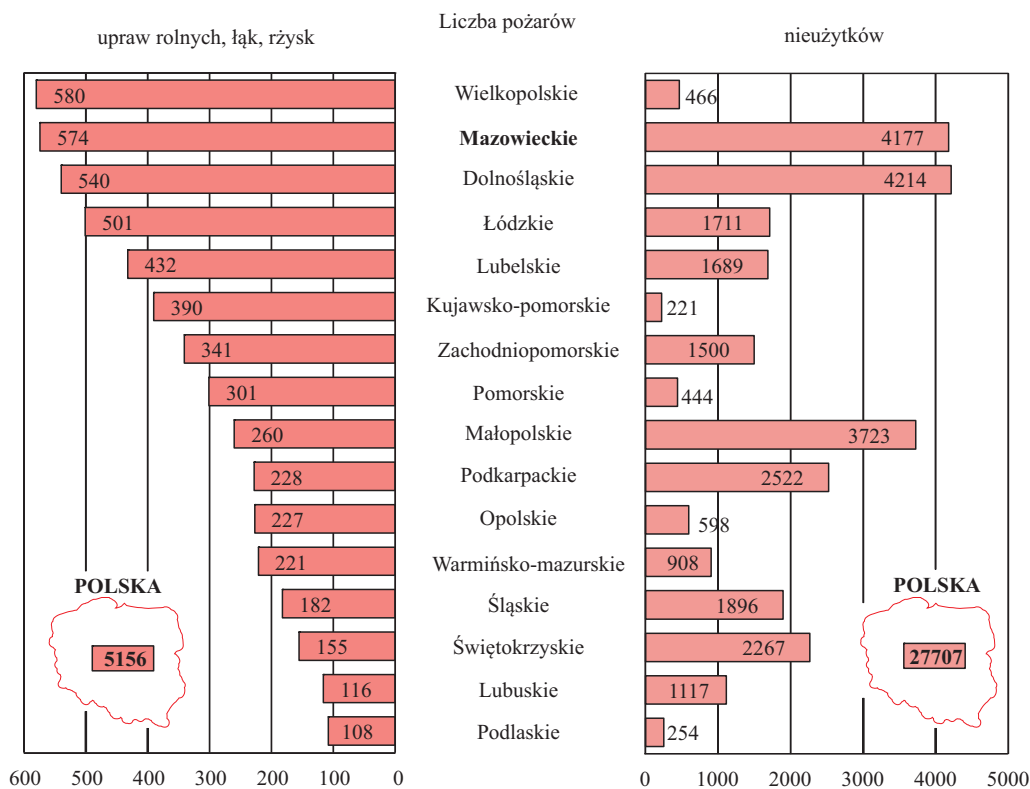

XIII. Rolnictwo i rozwój wsi (dok.)

Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze według województw w roku gospodarczym 2013/2014

^aPożary upraw rolnych, łąk, rzysek i nieużytków według województw w 2014 r.

^a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

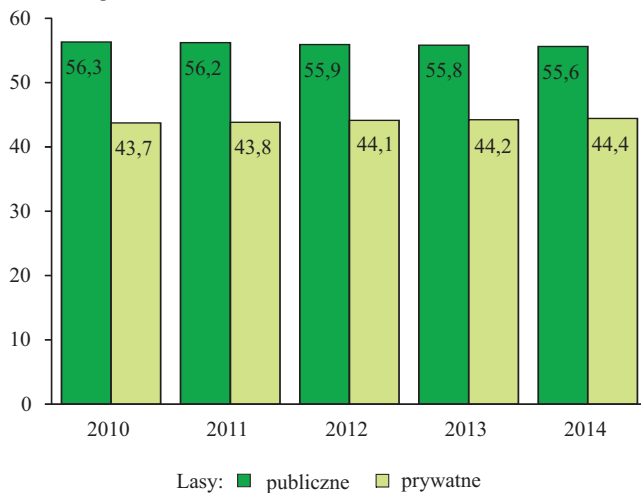

XIV. Leśnictwo

Lasy

Stan w dniu 31 XII

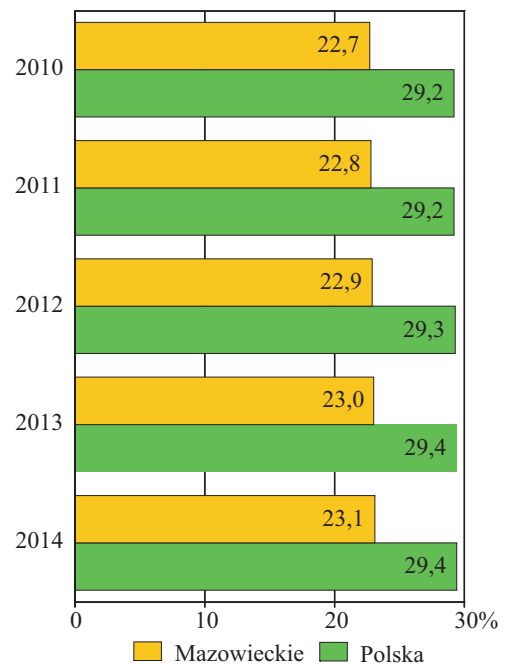
w % powierzchni lasów

Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni.

Lesistość

Stan w dniu 31 XII

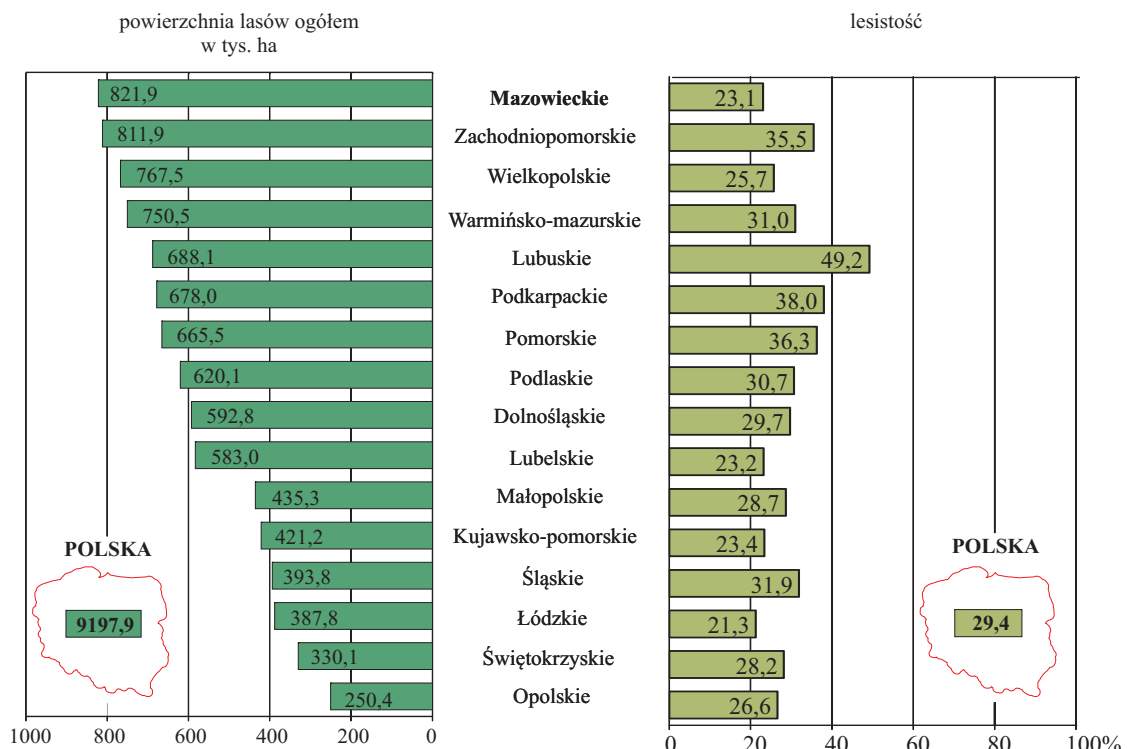

Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność Skarbu Państwa, gmin oraz innych jednostek np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.,
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność osób fizycznych, wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi, spółdzielni produkcji rolniczej i innych osób prawnych.

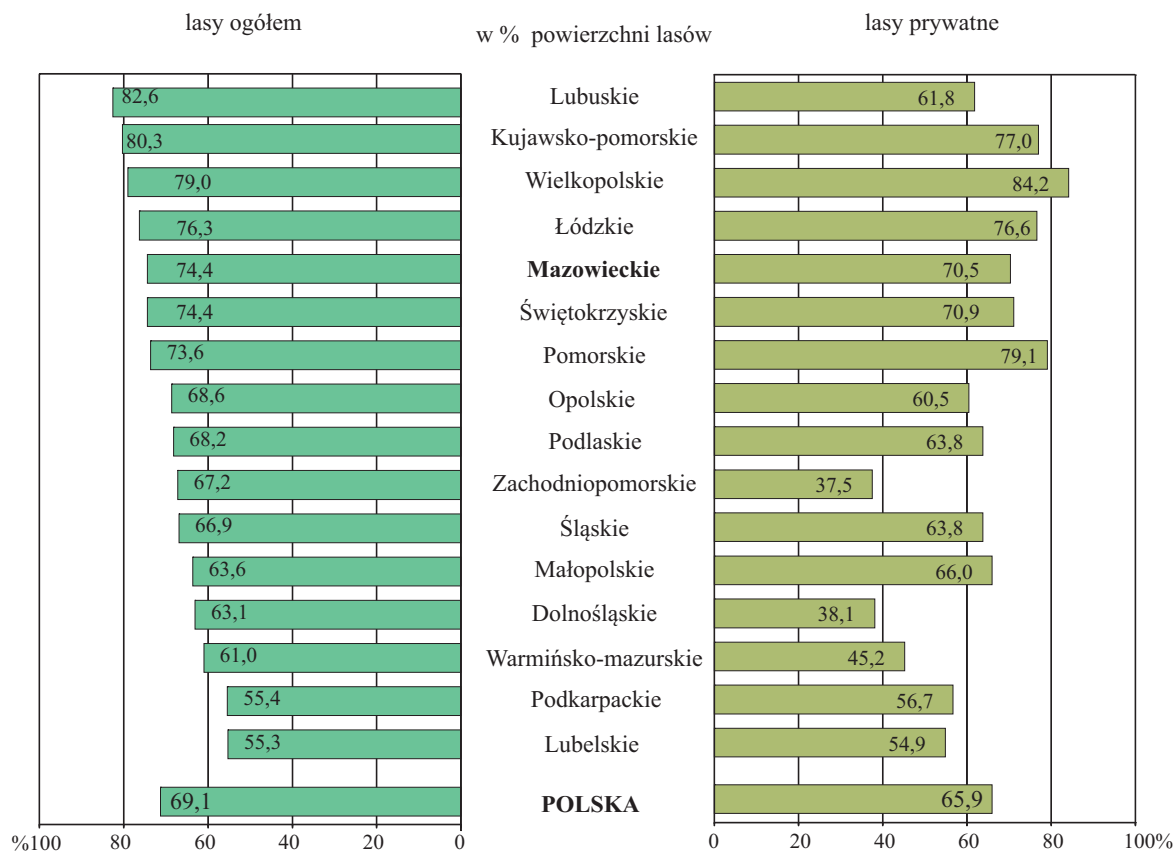
Powierzchnia lasów i lesistość według województw w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

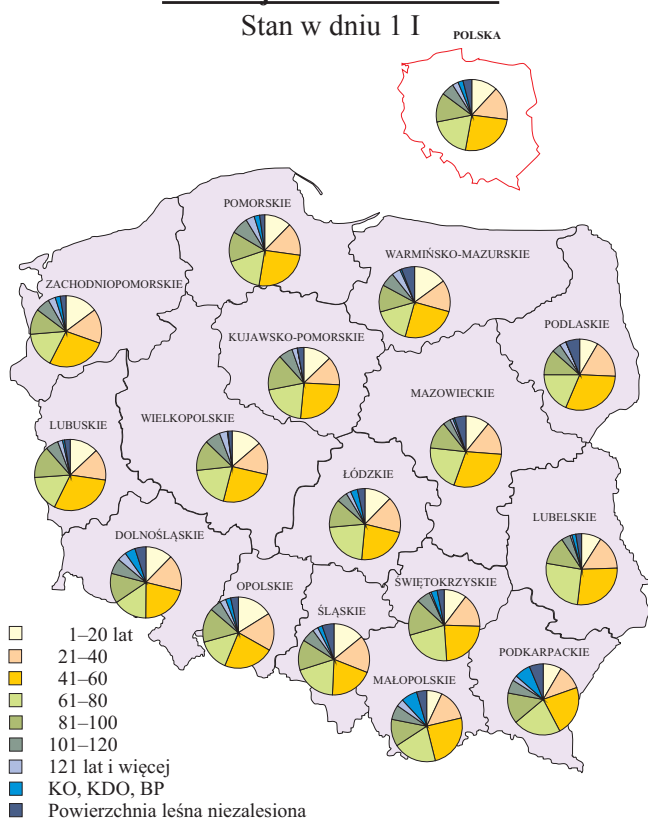
XIV. Leśnictwo (dok.)

Drzewostany iglaste

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej pochodzące z opracowania wyników wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów w Polsce za okres 2010-2014.

Struktura powierzchni lasów według klas wieku oraz województw w 2014 r.

KO - klasa odnowienia - są to drzewostany rębne i przeszłębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu, w których co najmniej 50% powierzchni zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

KDO - klasa do odnowienia - są to drzewostany rębne i przeszłębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

BP - klasa o budowie przerębowej - są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej pochodzące z opracowania wyników wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów w Polsce za okres 2010–2014.

**Publikacje Urzędu Statystycznego w Warszawie
w sprzedaży według serii wydawniczych**

Cena
w złotych

ROCZNIKI STATYSTYCZNE / PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE

Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2013.....	28,00
Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2014.....	28,00
Województwo Mazowieckie 2013. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
Województwo Mazowieckie 2014. Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2010.....	25,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2010 (CD).....	15,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2011.....	25,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2011 (CD).....	15,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2012.....	25,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2012 (CD).....	15,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2013.....	25,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2013 (CD).....	15,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2014.....	25,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2014 (CD).....	15,00

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

Przegląd Statystyczny Warszawy 2014 /I, II, III, IV kwartał/.....	15,00
Przegląd Statystyczny Warszawy 2015 /I, II kwartał/.....	15,00
Panorama dzielnic Warszawy w 2012 r.	25,00
Panorama dzielnic Warszawy w 2012 r. (CD).....	15,00
Panorama dzielnic Warszawy w 2013 r.	25,00
Panorama dzielnic Warszawy w 2013 r. (CD).....	15,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2012 r.....	18,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2012 r. (CD).....	15,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2013 r.....	18,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2013 r. (CD).....	15,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2014 r.....	18,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2014 r. (CD).....	15,00
Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2014 r.	15,00
Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2014 r.....	18,00
Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2014 r. (CD).....	15,00
Portret województwa mazowieckiego 2010–2013.....	20,00
Portret województwa mazowieckiego 2010–2013 (CD).....	15,00

Publikacje Urzędu Statystycznego w Warszawie
w sprzedaży według serii wydawniczych (dok.)

Cena
w złotych

POWSZECHNY SPIS ROLNY 2010

Aktywność rynkowa gospodarstw indywidualnych na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego	20,00
Rolnictwo na terenach miejskich w województwie mazowieckim PSR 2010	20,00
Atlas - produkcja rolnicza na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego PSR 2010	50,00

NARODOWY SPIS POWSZECHNY 2011

Raport z wyników w województwie mazowieckim NSP 2011	20,00
Ludność w województwie mazowieckim. Stan i struktura demograficzno-społeczna NSP 2011	20,00
Ludność w województwie mazowieckim. Stan i struktura demograficzno-społeczna NSP 2011 (CD)	15,00
Zamieszkane budynki NSP 2011	20,00
Mieszkania w województwie mazowieckim NSP 2011	20,00
Gospodarstwa domowe i rodziny w województwie mazowieckim. Charakterystyka demograficzna NSP 2011	20,00
Ludność i gospodarstwa domowe w województwie mazowieckim. Stan i struktura społeczno-ekonomiczna NSP 2011	20,00

FOLDERY I MATERIAŁY OKOLICZNOŚCIOWE

Dzieci w województwie mazowieckim 2008–2012 (CD)	20,00
Sport w m.st. Warszawie w latach 2006–2009	20,00
Sport w m.st. Warszawie w latach 2006–2009 (CD)	15,00
Sport w województwie mazowieckim w latach 2008–2012	20,00
Statystyczny portret Radomia w latach 2000–2010	25,00
Statystyczny portret Radomia w latach 2000–2010 (CD)	15,00
Statystyczny portret Ostrołęki w latach 2005–2012	20,00
Statystyczny portret Ostrołęki w latach 2005–2012 (CD)	15,00
Statystyczny portret Płocka w latach 2005–2012	20,00
Statystyczny portret Płocka w latach 2005–2012 (CD)	15,00
Statystyczny portret Radomia w latach 2005–2012	20,00
Statystyczny portret Radomia w latach 2005–2012 (CD)	15,00
Statystyczny portret Siedlec w latach 2005–2012	20,00
Statystyczny portret Siedlec w latach 2005–2012 (CD)	15,00